

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

Diplomová práce

2024

Bc. Barbora Bačínová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

**Rámec udržitelného financování a evropské směrnice o
vykazování nefinančních informací jako nástroj pro
plnění klimatických cílů**

Diplomová práce

Autor práce: Bc. Barbora Bačínová

Studijní program: Evropská studia

Vedoucí práce: prof. JUDr. PhDr. Ivo Šlosarčík, Ph.D. LL.M.

Rok obhajoby: 2024

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 17.7. 2024

Bc. Barbora Bačínová

Bibliografický záznam

BAČINOVÁ, Barbora. *Rámec udržitelného financování a evropské směrnice o vykazování nefinančních informací jako nástroj pro plnění klimatických cílů*. Praha, 2024. 132 s. Diplomová práce (Mgr). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Katedra evropských studií. Vedoucí diplomové práce prof. JUDr. PhDr. Ivo Šlosarčík, Ph.D. LL.M.

Rozsah práce: 209 923

Anotace

Diplomová práce se zabývá rámcem udržitelného financování a evropskými směrnici o vykazování nefinančních informací jako klíčovými nástroji pro dosažení klimatických cílů. Analyzuje účinnost směrnice 2014/95/EU (NFRD) a nastupující směrnice 2022/2464 (CSRD) ve zvyšování transparentnosti a odpovědnosti podniků v oblasti environmentální, sociální a správní (ESG). Zaměřuje se na to, zda povinnost reportovat nefinanční informace vede ke skutečným změnám v chování firem směrem k udržitelnosti, nebo je vnímána pouze jako administrativní úkol.

Empirická část zahrnuje analýzu zpráv o udržitelnosti tří významných českých společností: ČEZ, Philip Morris ČR a MONETA Money Bank. Součástí je také komparace jejich ESG výkonnosti před a po zavedení směrnice NFRD. Cílem práce je zjistit, zda evropské směrnice o nefinančním reportingu mohou být efektivními nástroji pro dosažení klimatických cílů EU do roku 2050.

Z výsledků analýzy vyplývá, že zavedení NFRD vedlo k výraznému nárůstu transparentnosti a dostupnosti nefinančních informací. Nicméně, kvalita a rozsah reportovaných informací se mezi jednotlivými společnostmi výrazně lišila. Další zjištění ukazují, že směrnice CSRD, která rozšiřuje povinnosti na více společností a zavádí přísnější standardy reportování, má potenciál dále zvýšit kvalitu a srovnatelnost nefinančních informací. Implementace této směrnice by mohla vést k většímu zapojení firem do udržitelných praktik, ke zlepšení jejich ESG výkonnosti a k plnění klimatických cílů.

Annotation

Thesis investigates the framework of sustainable finance and European directives on non-financial reporting as pivotal instruments for achieving climate goals. It critically evaluates the efficacy of Directive 2014/95/EU (NFRD) and the forthcoming Directive 2022/2464 (CSRD) in enhancing the transparency and accountability of corporations within the realms of environmental, social, and governance (ESG) metrics. The study examines whether the obligation to report non-financial information leads to a shift in company behaviour towards sustainability or if it is perceived merely as an administrative task.

The empirical part of the thesis includes an analysis of sustainability reports from three Czech companies: ČEZ, Philip Morris ČR and MONETA Money Bank, comparing

their ESG performance before and after the implementation of NFRD. The thesis aims to answer whether European non-financial reporting directives can serve as effective tools for achieving the EU's climate goals by 2050.

The findings of the analysis indicate that the introduction of NFRD has significantly increased the transparency and availability of non-financial information. However, the quality and scope of the reported information vary considerably among companies. Further findings suggest that the CSRD, which expands the reporting obligations to more companies and introduces stricter reporting standards, has the potential to further enhance the quality and comparability of non-financial information. The implementation of this directive could significantly enhance corporate engagement in sustainable practices, elevate their ESG performance and contribute to the fulfilment of climate goals.

Klíčová slova

Klimatické cíle, Evropská unie, nefinanční reporting, Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků, Směrnice o nefinančním výkaznictví, ESG, udržitelný rozvoj, evropské právo, etika a transparentní podnikání.

Keywords

Climate goals, European Union, non-financial reporting, Non-Financial Reporting Directive, Corporate Sustainability Reporting Directive, ESG, sustainable development, European law, ethics and transparent business.

Title

Sustainable Finance Framework and European Directives on Non-Financial Reporting as a tool for meeting Climate Action targets

Poděkování

Na tomto místě bych ráda vyjádřila svou vděčnost všem, kteří mě podporovali při tvorbě této diplomové práce. V první řadě bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce, prof. JUDr. PhDr. Ivovi Šlosarčíkovi, Ph.D., LL.M., za jeho cenné rady, trpělivost a odborné vedení, které mi bylo neocenitelnou oporou v průběhu celého procesu psaní této práce.

Ráda bych také poděkovala společnosti Moore Czech Republic s.r.o., kde jsem v době vzniku diplomové práce působila jako ESG konzultant, za poskytnutí odborného know-how a inspirace při výběru tématu.

Obsah

ZKRATKY.....	3
ÚVOD	4
TEORETICKÁ ČÁST.....	6
1 KRITICKÉ ZHODNOCENÍ PRAMENŮ A LITERATURY	6
1.2 ÚVOD	6
1.2 DOPAD VYKAZOVÁNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ NA PODNIKY A UDRŽITELNÝ ROZVOJ	8
1.3 SMĚRNICE O VYKAZOVÁNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ A SMĚRNICE O PODÁVÁNÍ ZPRÁV O UDRŽITELNOSTI PODNIKŮ	12
1.4 ZÁVĚR.....	15
2 TEORETICKÝ RÁMEC.....	16
3 EVROPSKÁ UNIE A UDRŽITELNÝ ROZVOJ	18
3.1 ZELENÁ DOHODA PRO EVROPU.....	18
3.1.1 <i>Plnění cílů Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím veřejných investic</i>	<i>22</i>
3.1.2 <i>Plnění cílů Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím soukromých investic</i>	<i>23</i>
4 REPORTING PODLE SMĚRNICE O VYKAZOVÁNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ	26
4.1 SMĚRNICE O VYKAZOVÁNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ.....	26
4.2 KRITIKA NEDOSTATKŮ SMĚRNICE O VYKAZOVÁNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ.....	28
VÝZKUMNÁ ČÁST	30
5 METODOLOGICKÝ RÁMEC.....	30
6 ANALÝZA DOPADU VYKAZOVÁNÍ NEFINANČNÍCH INFORMACÍ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ	33
6. 1 SKUPINA ČEZ, A.S.	33
6.1.1 <i>Životní prostředí.....</i>	<i>34</i>
Uhlíková stopa.....	34
Vodní zdroje	36
Cirkulární ekonomika	37
6.1.2 <i>Sociální oblast.....</i>	<i>39</i>
Rovné příležitosti a zacházení pro všechny	39
Spravedlivé pracovní podmínky	42
6.1.3 <i>Řízení a správa.....</i>	<i>43</i>
Transparentnost a podnikatelská etika	43
Udržitelný dodavatelský řetězec	45
6.1.4 <i>Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD ve Skupině ČEZ, a.s.</i>	<i>47</i>
6.2 PHILIP MORRIS, A.S.	50
6.2.1 <i>Životní prostředí.....</i>	<i>50</i>
Uhlíková stopa.....	50
Cirkulární ekonomika	51
Spotřeba vody	53
6.2.2 <i>Sociální oblast.....</i>	<i>54</i>
Rovné příležitosti a zacházení pro všechny	54
Pracovní podmínky.....	54
6.2.3 <i>Řízení a správa.....</i>	<i>56</i>
Transparentnost a podnikatelská etika	56
Udržitelný dodavatelský řetězec	57
6.2.4 <i>Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD ve skupině Philip Morris ČR, a.s.....</i>	<i>57</i>
6.3 MONETA MONEY BANK, A.S.	60

6.3.1 Životní prostředí.....	61
Uhlíková stopa.....	61
Cirkulární ekonomika	63
Spotřeba vody	64
6.3.2 Sociální oblast.....	65
Rovné příležitosti a zacházení pro všechny	65
Spravedlivé pracovní podmínky	66
6.3.3 Řízení a správa.....	68
Transparentnost a podnikatelská etika	68
Udržitelný dodavatelský řetězec	69
6.3.4 Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD ve MONETA Money Bank, a.s.....	71
7 ZHDNOCENÍ DOPADU REPORTINGU PODLE NFRD NA PLNĚNÍ KLIMATICKÝCH CÍLŮ.....	74
8 NOVÁ SMĚRNICE CSRD A JEJÍ DOPAD NA ÚČINNOST NEFINANČNÍHO REPORTINGU.....	78
ZÁVĚR	87
SUMMARY.....	89
POUŽITÁ LITERATURA.....	91
TEZE DIPLOMOVÉ PRÁCE	101
SEZNAM PŘÍLOH.....	105
PŘÍLOHA Č. 1: NEFINANČNÍ REPORTING PODLE NFRD A JEHO DOPAD NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ.....	106

Zkratky

EU – Evropská unie

NFRD – Směrnice o vykazování nefinančních informací

CSRD – Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků

ESG – Environmental, Social, Governance (životní prostředí, sociální oblast, řízení a správa)

HDP – Hrubý domácí produkt

EMAS – Evropský systém pro environmentální řízení a audit

GRI – Global Reporting Initiative

OSN – Organizace spojených národů

SDGs – Cíle udržitelného rozvoje

CMS – Compliance management systém

ESRS – Evropské standardy pro vykazování udržitelnosti

AI – Umělá inteligence

IoT – Internet věcí

GSIA – Global Sustainable Investment Alliance

BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

GDPR – Obecné nařízení o ochraně osobních údajů

Úvod

Evropská unie (EU) se v boji proti klimatickým změnám stává stále významnějším aktérem. Udržitelný rozvoj je zakotven ve Smlouvě o Evropské Unii a představuje jeden z jejích klíčových dlouhodobých cílů. V roce 2001 přijala Evropská rada na zasedání v Göteborgu strategii udržitelného rozvoje, jejíž ambicí bylo přiblížit se vzájemně propojeným cílům ochrany životního prostředí, sociální soudržnosti a hospodářské prosperity a postupně je integrovat na úrovni EU i ve světovém měřítku. Evropská rada strategii revidovala a začala tyto cíle transformovat do konkrétních politických iniciativ, které v praxi začínají přinášet konkrétní měřitelné výsledky. V rámci Zelené dohody pro Evropu si EU stanovila konečný cíl dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Kromě toho by se do roku 2030 měly snížit emise skleníkových plynů o 55% ve srovnání s úrovní z roku 1990.

Ambiciózní snaha o transformaci k bezemisnímu hospodářství je závislá na velkém objemu investic veřejného ale i soukromého kapitálu. Z tohoto důvodu byl na základě požadavků obsažených v Zelené dohodě pro Evropu vytvořen rámec udržitelného financování, jehož hlavním cílem je přesměrovat soukromé finanční toky do udržitelné hospodářské činnosti. Pevný a transparentní rámec má tři základní komponenty. Prvním z nich je *Nariženi o taxonomii 2020/852*, které bylo přijato v roce 2020 za účelem stanovení kritérií pro klasifikaci ekonomických aktivit, které lze považovat za udržitelné v kontextu environmentálních cílů, zejména v oblasti změny klimatu. Ovlivňuje především aktéry na finančních trzích, kterým poskytuje nástroj směřující k informovanějším investičním rozhodnutím a vykazování environmentálních cílů a podílu zelených investic. Ekonomická aktivita musí být zařazena do kategorie definované v taxonomii a přispívat k alespoň jednomu z šesti stanovených environmentálních cílů. Taxonomie zasahuje do oblasti nefinančního reportování, v němž se uplatňuje její klasifikační systém. Podniky jsou povinny zveřejňovat nefinanční informace, které se týkají dopadu činnosti podniku na životní prostředí, sociální oblast a řízení a správu a informace o obchodních a finančních rizicích, kterým čelí v důsledku svého dopadu, aby investorům zpřístupnily údaje potřebné pro výběr udržitelných investic. Posledním komponentem jsou investiční nástroje včetně referenčních hodnot v oblasti klimatu, standardů a označení, které mají za cíl usnadnit aktérům na finančním trhu sladit jejich strategie s cíli EU.

Diplomová práce se zaměřuje na analýzu a hodnocení efektivity rámce udržitelného financování a evropských směrnic o nefinančním reportingu v kontextu plnění klimatických cílů EU do roku 2050. Cílem této práce je systematicky analyzovat, zda povinnost reportovat nefinanční informace podle evropských směrnic vyvolává přímý psychologický efekt na změnu chování firem v oblasti udržitelnosti, nebo zda jsou tyto reportingové povinnosti vnímány spíše jako administrativní úkol bez skutečného stimulu pro zlepšení udržitelnosti podnikání. Součástí práce je analýza zpráv o udržitelnosti tří vybraných českých společností, které jsou povinny reportovat podle *Směrnice o vykazování nefinančních informací 2014/95/EU* a komparace této směrnice se *Směrnicí o podávání zpráv o udržitelnosti podniků 2022/2464*, která ji od ledna 2023 postupně nahrazuje. Cílem analýzy a komparace je zodpovědět na otázku, zda mohou rámec udržitelného financování a evropské směrnice o vykazování nefinančních informací sloužit jako nástroj pro plnění klimatických cílů EU do roku 2050.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Kritické zhodnocení pramenů a literatury

1.2 Úvod

Vykazování informací o ESG vytváří celosvětový standard na finančních trzích, je považováno za významný krok směrem k transparentnosti firem a odráží změnu v jejich přístupu směrem k udržitelnosti. Nefinanční vykazování se stalo strategickým nástrojem, který umožňuje podnikatelským subjektům systematicky prezentovat své úsilí v oblasti udržitelnosti a plnění environmentálních, sociálních a správních kritérií. Tím nejen reaguje na narůstající očekávání veřejnosti a investorů ohledně odpovědnosti firem, ale také podněcuje firmy k proaktivnímu angažmá v oblasti udržitelného rozvoje. Počet firem, které zveřejňují informace o svých iniciativách v oblasti ESG každoročně roste, přesto přetrvávají obavy ohledně kvality reportingu a jeho skutečného dopadu na udržitelný rozvoj. Diplomová práce na tyto obavy reaguje a předkládá studii, která detailně analyzuje konkrétní ukazatele udržitelnosti zveřejňované ve zprávách o udržitelnosti či datových knihovnách a jiných dokumentech tří českých společností a skupin z různých sektorů (ČEZ, a. s., Philip Morris ČR, a. s. a MONETA Money Bank, a. s.), které jsou jako subjekty veřejného zájmu povinné reportovat podle NFRD a na základě měření vyhodnocuje zda se jednotlivým subjektům zlepšila výkonnost v oblasti ESG.

Nefinanční vykazování, stanovené NFRD, se stalo klíčovým prvkem v ambici Evropské komise transformovat evropskou ekonomiku směrem k větší udržitelnosti. V reakci na zvýšenou kritiku stávajících požadavků na vykazování zahájila Komise EU vývoj nových *evropských standardů pro vykazování udržitelnosti* (ESRS), který vyústil v návrh nové směrnice, která od 5. ledna 2023 postupně nahrazuje existující NFRD. Navrhovaná CSRD, která nahradí NFRD, představuje další krok v transformaci. Jejím hlavním záměrem je zkvalitnit dostupnost informací o udržitelnosti, optimalizovat a zdokonalit rámec pro nefinanční reportování a poskytnut povinným subjektům efektivnější nástroj pro prezentaci úspěchů a snah v oblasti ESG. CSRD stanovuje jednotný rámec pro zveřejňování nefinančních údajů pro společnosti působící v EU a rozšiřuje povinnost vykazování z přibližně 11 600 na 50 000 společností. Zásadní inovací v CSRD je revidovaný koncept dvojí významnosti, který říká, že povinné subjekty musí informovat

nejen o dopadu změny klimatu na jejich podnikání, ale také o dopadu jejich činnosti na životní prostředí a společnost.

Práce vychází částečně z primárních zdrojů a to zejména ze směrnic, které se přímo zaměřují na rámec udržitelného financování a nefinanční reporting jako je *NFRD* a *CSRD* a z *Nariadení o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (SFRD)*, které stanovuje požadavek, aby subjekty finančního trhu při hodnocení žádostí o úvěr zohledňovaly jak finanční, tak nefinanční údaje dané společnosti. První část diplomové práce zkoumající vliv nefinančního reportingu podle NFRD na udržitelnou výkonnost podniků, která je součástí diplomové práce, bude vycházet ze zpráv o udržitelnosti společností *ČEZ, Philip Morris ČR a MONETA Money Bank a datové knihovny společnosti ČEZ*. Analýza je rozšířena o další právní dokumenty EU a tiskové zprávy, které se věnují oblasti udržitelného financování a strategickým plánům souvisejících se změnou klimatu a udržitelným rozvojem. Mezi dokumenty patří například *Akční plán pro financování udržitelného růstu, Zelená dohoda pro Evropu, EU Taxonomie, ESRS, Evropský právní rámec pro klima anebo oficiální návrhy příruček pro reportující subjekty*.

V sekundární literatuře se tato práce opírá o akademickou debatu, která se zabývá dopadem vykazování nefinančních informací na podniky a udržitelný rozvoj a analýzou či komparací směrnic NFRD a CSRD, požadavků a nových povinností.

1.2 Dopad vykazování nefinančních informací na podniky a udržitelný rozvoj

Ačkoli existuje mnoho zdrojů, které se přímo zabývají efekty nefinančního reportingu, je velmi obtížné najít ucelenou studii, která by se přímo zabývala směrnicí NFRD zkoumanou v této diplomové práci. Jedinou dostupnou je *"From talk to action: the effects of the non-financial reporting directive on ESG performance"*, která se zaměřuje na analýzu vlivu NFRD na výkonnost polských společností v oblasti ESG v průběhu let 2014-2019. Aluchna a Roszkowska-Menkes (2023) do analýzy zahrnuly vzorek 43 firem, z nichž 22 bylo povinno vykazovat informace podle NFRD. Zkoumána byla data získaná z databáze Refinitiv Eikon, která shromažďuje data z výročních zpráv společností, zpráv o udržitelnosti a webových stránek a veřejně dostupná data z Varšavské burzy cenných papírů. Byla také provedena analýza obsahu zpráv o udržitelnosti za účelem zjištění, zda se zlepšila kvalita a zvýšil objem zveřejňovaných informací. Využita byla metoda difference-in-differences, která umožnila porovnat změny v ESG výkonnosti mezi skupinou firem na kterou se vztahuje NFRD a skupinou, která směrnicí nepodléhá. K porovnání výsledků mezi skupinami byly využity také statistické metody jako je regresivní analýza a analýza rozptylu. Výsledky ukázaly, že povinnost vydávat zprávy o udržitelnosti podle NFRD vedla ke zlepšení celkové výkonnosti firem v oblasti ESG a to zejména v oblasti environmentální a sociální, v oblastí řízení a správy nebyl zjištěn žádný významný dopad. První nefinanční zprávy vytvářené podle NFRD obsahovaly informace za rok 2017. V prvním roce po zavedení NFRD nebyl zaznamenán žádný statisticky významný efekt, nicméně v roce 2018 a 2019 se projevíly pozitivní dopady na celkovou výkonnost v oblasti ESG. Zlepšení bylo největší u NFRD povinných subjektů a větších firem, které měly již před zavedením směrnice vyšší úroveň výkonnosti v oblasti ESG.¹ Výsledky jsou v souladu s podobnými studiemi, například studie „*The effect on mandatory CSR disclosure on firm profitability and social externalities: evidence from China*“ z roku 2018 realizovaná v Číně ukázala, že povinnost podávat zprávy o ESG vedla k větší transparentnosti a zlepšení výkonnosti podniků v oblasti ESG (konkrétně byla zaznamenána nižší úroveň emisí a snížení počtu pracovních úrazů).² I přesto že má polská

¹ Aluchna, Maria a Maria Roszkowska-Menkes. "From talk to action: the effects of the non-financial reporting directive on ESG performance." *Meditari Accountancy Research* 31, č. 7 (prosinec 2023): 1-25. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-12-2021-1530>. (staženo 10. ledna 2024)

² Chen, Shuo, Caiwen Liu a Zhe Zhang. "The effect on mandatory CSR disclosure on firm profitability and social externalities: evidence from China." *Journal of Business Ethics* 65, č.1 (2018): 169-190.

studie svá omezení, například omezený vzorek firem a zaměření pouze na dopad NFRD na ESG výkonnost a opomenutí dalších faktorů, které ji mohou ovlivnit, poskytuje spolu s „*The effect on mandatory CSR disclosure on firm profitability and social externalities: evidence from China*“ důležité implikace pro regulační orgány a investory. Výsledky obou studií naznačují, že by regulační orgány měly nadále podporovat a rozvíjet povinnost podávat zprávy o udržitelnosti a investoři by měli při svých investičních rozhodnutích zohledňovat zveřejňované nefinanční informace, protože vyšší ESG skóre může být spojeno s lepšími finančními výsledky a nižšími riziky.

Výsledek potvrzuje i další článek „*Voluntary disclosure of non-financial information and its association with sustainability performance*“, který zkoumá faktory a důsledky dobrovolného zveřejňování nefinančních informací a zaměřuje se na motivaci, která subjekty ke zveřejňování vede a její souvislost s výkonností podniku v oblasti udržitelnosti. Poukazuje na to, že ESG skóre a zveřejňování zaměřené na budoucí dlouhodobé cíle a historické nefinanční informace je významně provázáno s finanční výkonností firmy. Autoři shromáždili z výročních zpráv za rok 2010 od 580 vybraných amerických firem nefinanční data o produktech, konkurenci zákaznicích a trendech. Z článku vyplývá, že firmy s vyšší výkonností v oblasti ESG častěji dobrovolně zveřejňují nefinanční informace. Transparentnější firmy jsou investory a dalšími zainteresovanými stranami vnímány příznivěji, což může v dlouhodobém horizontu vést ke zvýšení jejich finanční výkonnosti, lepšímu a jednoduššímu přístupu k financování a nižším nákladům na vlastní kapitál. Firmy, které mají vyšší absolutní zisk častěji zveřejňují své dlouhodobé cíle v oblasti udržitelnosti, z čehož vyplývá, že jsou si jistější svými budoucími vyhlídkami. Investoři se při rozhodování o investicích ESG reportům věnují, protože mohou poskytnout detailnější pohled na výkonnost firmy. Zároveň jim také pomáhají vytvořit si povědomí o tom, jak je firma schopná předcházet problémům a rizikům, které se pojí se změnou klimatu. Firmy, které chtějí zlepšit svou výkonnost v oblasti udržitelnosti, přilákat investory, zvýšit své tržby a snížit náklady, by měly zvážit dobrovolné zveřejňování většího množství nefinančních informací. Autoři rovněž poskytují důkazy na podporu iniciativ regulačních orgánů a tvůrců politik, kteří se snaží postavit zveřejňování na povinnou úroveň a naznačují, že nefinanční reporting v celosvětovém měřítku by mohl mít pozitivní vliv na životní prostředí a společnost.³

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3022534. (staženo 15. ledna 2024).

³ Rezaee, Zabihollah a Lijun Tuo. "Voluntary disclosure of non-financial information and its association with

Důležitost právně regulovaného a standardizovaného vykazování nefinančních informací zdůrazňuje i článek „*The real effects of ESG reporting and GRI standards on carbon mitigation: International evidence*“, který se zaměřuje na vliv ESG reportování a standardů Global Reporting Initiative (GRI) na snižování emisí uhlíku. Standardy GRI jsou dobrovolné mezinárodní standardy pro vykazování nefinančních informací, které poskytují organizacím ucelený rámec pro identifikaci, shromažďování a reportování informací transparentním a srovnatelným způsobem, který zlepšuje kvalitu a důvěryhodnost vykazovaných údajů a umožňuje externím zainteresovaným stranám srovnávat výkonnost organizací v oblasti ESG. Výzkum byl proveden na vzorku velkých mezinárodních společností, které byly v období let 2002 až 2019 zahrnuty v databázi Refinitiv Eikon a zastupovaly deset odvětví dle Globálního průmyslového klasifikačního standardu (GICS) v 53 zemích. Bylo do něj zahrnuto 19 547 datových bodů, které zahrnovaly informace o finančních výsledcích, ESG ukazatelích, uhlíkové stopě a dalších relevantních proměnných pro každou z analyzovaných firem. Data o ESG ukazatelích a uhlíkové stopě byla získána z databáze Refinitiv Eikon, finanční výsledky byly staženy z databází DataStream a WorldScope a údaje o státní správě a HDP na obyvatele v jednotlivých zemích byly získány od Světové banky. Výsledky výzkumu ukázaly pozitivní vliv na snižování uhlíkové stopy, konkrétně vedlo dobrovolné přijetí standardů GRI ke snížení 0,015 tun emisí CO₂ na jednu tunu produkce, což je statisticky významné. Výzkum také ukázal, že pozitivní vliv GRI na snižování uhlíkových emisí je výraznější v zemích se slabšími institucemi a menším povědomím o změně klimatu.⁴

Existují však i studie, které naznačují, že je dopad nefinančního reportingu na udržitelnost minimální. Jedním takovým příkladem je výzkum s názvem „*Navigating the Challenges of Environmental, Social and Governance (ESG) Reporting: The Path to Broader Sustainable Development*“, který se zaměřuje na současné výzvy a nedostatky v oblasti ESG reportingu. Autoři výzkumu zdůrazňují nedostatečnou standardizaci, srovnatelnost, transparentnost a důvěryhodnost ESG reportů, nízké povědomí a zodpovědnost firem vůči udržitelnému rozvoji a zmírňování změny klimatu a také minimální podporu inovativních řešení. Nedostatečná standardizace a srovnatelnost ESG reportů představuje významnou překážku pro hodnocení a porovnání výkonu firem

sustainability performance." *Advances in Accounting* 39 (2017): 47-59. <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2017.08.001>. (staženo 20. června 2024).

⁴ Rezaee, Zabihollah a Lijun Tuo. "The real effects of ESG reporting and GRI standards on carbon mitigation: International evidence." *Business Strategy and the Environment* 32, č. 6 (17. říjen 2022): 1-15. <https://doi.org/10.1002/bse.3281>. (staženo 13. ledna 2024).

v oblasti ESG. Omezuje schopnost investorů a zainteresovaných stran posoudit dopad firem na udržitelnost a zmírňování změny klimatu, což komplikuje efektivní využití vykazování pro monitorování a hodnocení úsilí firem. Autoři rovněž poukazují na skutečnost, že mnohé společnosti se snaží splnit pouze minimální požadavky na nefinanční vykazování, aniž by se skutečně přispívaly k udržitelnému rozvoji. Navrhují zavedení povinných standardů pro ESG reporting, které by umožnilo investorům a dalším zainteresovaným stranám efektivněji porovnávat výkon firem v oblasti ESG a posuzovat jejich dopad na změnu klimatu. Navrhují také, aby firmy k otázkám udržitelnosti a změny klimatu přistupovaly aktivně a integrovaly je do svých obchodních strategií a operací. Klíčovou roli v posilování nefinančního reportování mohou sehrát nové technologie a inovace, jako je Internet věcí (IoT), který může být využit ke sběru dat o energetické efektivitě, uhlíkových emisích atd., Blockchain, pomocí kterého může být zajišťována integrita a transparentnost dat a umělá inteligence (AI), která může pomoci s analýzou a interpretací rozsáhlých datových souborů a identifikací klíčových trendů.⁵

⁵ Johnson, Doug a Jane Smith. "Navigating the Challenges of Environmental, Social and Governance (ESG) Reporting: The Path to Broader Sustainable Development." Sustainability 16, č. 2 (10. ledna 2024): 606. <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/2/606>. (staženo 25. ledna 2024).

1.3 Směrnice o vykazování nefinančních informací a Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků

Směrnicemi NFRD a CSRD se v současné akademické literatuře zabývá omezené množství zdrojů. Jedním z velmi přínosných příspěvků je „*Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou změnou*“, který komplexně analyzuje změny v právním rámci od roku 2014, kdy byla přijata směrnice NFRD. V právním prostředí České republiky vykazování nefinančních informací současně upravuje směrnice o účetnictví doplněná o nezávazné *Pokyny pro vykazování nefinančních informací z roku 2017* a nezávazné *Pokyny pro vykazování informací souvisejících s klimatickou změnou z roku 2019*. Povinné vykazování se týká úzkého okruhu velkých podniků, které mají více než 500 zaměstnanců a jsou subjekty veřejného zájmu. NFRD posuzuje rizika na základě principu dvojí významnosti, který spočívá v povinnosti podniku zveřejňovat informace týkající se pochopení vývoje podniku, jeho výkonnosti a postavení a zároveň informace týkající se dopadů jeho činnosti. Podle autorky je NFRD poměrně strohá a významnější pravidla vycházejí až z nezávazných Pokynů pro vykazování informací souvisejících s klimatickou změnou, které upřesňují princip dvojí významnosti a stanovují, že by podniky měly o rizicích spojených se změnou klimatu přemýšlet z dlouhodobějšího hlediska, než z jakého obvykle hodnotí finanční informace a hodnotit a sledovat rizika v rámci celého hodnotového řetězce. Podle autorky je obtížné předvídat konkrétní dopady nové CSRD, nicméně některé změny považuje za klíčové a spatřuje v nich potenciál. Zásadní je zejména rozšíření povinnosti na všechny kótované podniky, které splní podmínku stanovenou směrnicí o účetnictví, reportování podle jednotných evropských standardů, povinné zahrnutí informací týkajících se obchodního modelu a strategie podniku v otázkách udržitelnosti a vymezení orgánů, které mají v rámci společnosti tuto agendu na starost. Významná je rovněž nová povinnost verifikace informací obsažených v nefinančních zprávách nezávislou třetí stranou.⁶ Postup auditu nefinančních informací, je však často kritizován a označován za nejasný.⁷ Otázkou však podle autorky zůstává, zda firmy budou povinnosti plnit pouze formálně, nebo zda bude s uveřejňovanými fakty pracováno ve prospěch transformace ekonomiky.

⁶ Fabšíková, Tereza. "Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou změnou." *Acta Universitatis Carolinae* 68, č.1 (leden 2022): 7-17.

https://karolinum.cz/data/clanek/10001/Iurid_68_1_0007.pdf. (staženo 22. ledna 2024).

⁷ Baumüller, Ralf a Martina Grbenic. "Moving from non-financial to sustainability reporting: analyzing the EU Commission's proposal for a Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)." *Economics and Organization* 19, č.4 (2021): 369-381. <https://doi.org/10.22190/FUEO210817026B>. (staženo 20. ledna 2024).

Akademická literatura se i přes tyto pochybnosti shoduje, že povinnost vykazovat nefinanční informace představuje významný krok, neboť se odvrací od konceptu dobrovolnosti a spoléhání se na tržní mechanismy. Tento argument zastávají i autoři analýzy „*Moving from non-financial to sustainability reporting: analyzing the EU Commission's proposal for a Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)*“, která se věnuje změnám v požadavcích na vykazování nefinančních informací a jejich dopadu na evropské společnosti a zainteresované strany. CSRD odráží kritiku stávajícího režimu zveřejňování zpráv podle NFRD, který byl v kontextu naléhavých výzev, jako je změna klimatu a její dopad na společnost, označován za nevyhovující, zejména kvůli své omezené působnosti.⁸ Podobně argumentuje i T. Fabšíková, která říká, že zejména zainteresované strany považují informace zveřejňované podle NFRD za nedostatečné a obtížně srovnatelné. Směrnice proto rozšiřuje povinnosti na všechny subjekty v EU, které disponují více než 250 zaměstnanci, čistým obratem přesahujícím 40 mil. EUR a hodnotu rozvahových aktiv vyšší než 20 mil. EUR.⁹ Jejím cílem je harmonizovat evropská ustanovení pro podávání zpráv o udržitelnosti podniků a začlenit je do celkového rámce udržitelného financování. Snaží se sjednotit předpisy s dalšími požadavky stanovenými v rámci udržitelného financování, jako je například Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) (2019/2088), která zveřejňování informací vyžaduje od všech společností působících v odvětví finančních služeb a s EU Taxonomií. Autoři výzkumu spatřují v návrhu CSRD obrovský potenciál v posílení kompletnosti, srovnatelnosti a důvěryhodnosti zpráv o udržitelnosti v rámci EU i na globální úrovni. Ovlivní i společnosti mimo EU, neboť subjekty působící v EU budou povinné zveřejňovat informace o svém hodnotovém řetězci. Tento trend je patrný již nyní, kdy se jiné jurisdikce obracejí k iniciativě Evropské komise a hledají podobná řešení. Autoři zdůrazňují, že cílem návrhu CSRD je ovlivnit rozhodování firem a transformovat jejich chování prostřednictvím implicitního rozlišování mezi "správným" a "nesprávným" jednáním. Tento aspekt ukazuje na ambiciózní cíle návrhu a jeho schopnost formovat chování firem v oblasti udržitelnosti. Návrh CSRD může být i přes svůj potenciál podle autorů problematický a to z několika důvodů. Na povinné subjekty klade vysoké nároky, vyžadující rychlou reakci a adaptaci

⁸ Baumüller, Ralf a Martina Grbenic. "Moving from non-financial to sustainability reporting: analyzing the EU Commission's proposal for a Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)." *Economics and Organization* 19, č.4 (2021): 369-381. <https://doi.org/10.22190/FUEO210817026B>. (staženo 20. ledna 2024).

⁹ Fabšíková, Tereza. "Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou změnou." *Acta Universitatis Carolinae* 68, č.1 (leden 2022): 7-17. https://karolinum.cz/data/clanek/10001/Iurid_68_1_0007.pdf. (staženo 22. ledna 2024).

procesů, politik a struktur na nové požadavky. Evropské společnosti také bojují s porozuměním a aplikací principu dvojí významnosti, který je v návrhu CSRD popsán pouze okrajově. Nejistota týkající se konečné podoby CSRD a ESRS a krátké období mezi zveřejněním konečné verze CSRD a termínem pro transpozici do národního práva může přinést obtíže při přípravě a implementaci nových opatření. Implementace nových požadavků může navíc vyžadovat značné investice, což může být finančně náročné, zejména pro společnosti, které doposud nefinanční data nesbíraly. Podle autorů mohou požadavky rovněž vyvolat pocit povinnosti a vytěsnit skutečnou ambici firem přispívat k udržitelné transformaci.¹⁰

Nedostatky směrnice CSRD zdůrazňují i autoři studie „*Why it would be important to expand the scope of the Corporate Sustainability Reporting Directive and make it work for SMEs*“, která se věnuje rozšíření působnosti CSRD na malé a střední podniky (MSP). Aktuální verze směrnice nezahrnuje MSP mezi povinné subjekty, což v určitých sektorech vylučuje značnou část ekonomické aktivity. Autoři tvrdí, že současné rozšíření CSRD v některých odvětvích těžkého průmyslu, jako je například energetika, postačuje k pokrytí přibližně 80 % hospodářské aktivity. V sektorech, jako je zemědělství, pozemní doprava nebo stavebnictví, kde MSP dominují, však pokrytí zůstává pouze na úrovni 30 % hospodářské aktivity. Dle odhadů, lze v EU připsat přibližně 64% negativního dopadu na životní prostředí MSP působícím v průmyslovém sektoru, většina z nich není vedena na burze a nepodléhá tedy CSRD. Studie navrhuje rozšíření působnosti CSRD na MSP a zavedení řízeného a proporcionálního přístupu, který by minimalizoval náklady a zátěž spojenou se zveřejňováním nefinančních informací. Rozšíření by podle autorů mohlo zvýšit konkurenceschopnost MSP tím, že jim umožní prezentovat své úsilí v oblasti ESG, posílit důvěru investorů zvýšením transparentnosti a podpořit přechod MSP k udržitelnému podnikání.¹¹

¹⁰ Baumüller, Ralf a Martina Grbenic. "Moving from non-financial to sustainability reporting: analyzing the EU Commission's proposal for a Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)." *Economics and Organization* 19, č.4 (2021): 369-381. <https://doi.org/10.22190/FUEO210817026B>. (staženo 20. ledna 2024).

¹¹ Bossut, Mathilde, Malte Hessenius, Ingmar Jürgens, Thomas Pioch, Frank Schiemann, Theresa Spandel a Raphael Tietmeyer. "Why it would be important to expand the scope of the Corporate Sustainability Reporting Directive and make it work for SMEs." Sustainable Finance Research Platform (srpen 2021). https://wpsf.de/wp-content/uploads/2021/09/WPSF_PolicyBrief_8-2021_Scope.pdf. (staženo 25. ledna 2024).

1.4 Závěr

Celkově lze konstatovat, že existuje pouze omezené množství studií, které se zaměřují na efekt NFRD v kontextu této diplomové práce. Jediným dostupným výzkumem je „*From talk to action: the effects of non-financial reporting directive on ESG performance*“, který se zaměřuje na výkonnost polských společností v oblasti ESG v letech 2014-2019. Výsledky ukázaly, že s povinností vykazovat nefinanční informace došlo ke zlepšení celkové výkonnosti firem, zejména v oblasti environmentální a sociální. Dopad směrnice na společnosti v ostatních členských státech EU nicméně tento výzkum nevyjasňuje. Další studie a články upozorovaly u společností, které vykazovaly nefinanční informace, zlepšení výkonnosti v oblasti ESG a zvýšení transparentnosti, tržeb a zájmu investorů. V kontextu regulovaného nefinančního reportingu zdůrazňuje studie „*The real effects of ESG reporting and GRI standards on carbon mitigation: International evidence*“ pozitivní vliv GRI standardů na snižování uhlíkové stopy podniků. Existují však i studie, jako „*Navigating the Challenges of Environmental, Social and Governance (ESG) Reporting: The Path to Broader Sustainable Development*“, které poukazují na minimální dopad nefinančního reportingu na udržitelnost, zejména kvůli nedostatečné standardizaci, transparentnosti a důvěryhodnosti zveřejňovaných informací.

Na základě omezeného množství dostupných informací o CSRD je patrné, že se objevují výzvy spojené s touto regulací, zejména v oblasti vysokých nároků kladených na povinné subjekty, krátkého období mezi zveřejněním konečné verze a termínem pro transpozici do národního práva, nejasností v postupu auditu nefinančních informací i možného nedostatku skutečné ambice firem přispívat k udržitelné transformaci. Potenciální pozitivní dopady nové směrnice na výkonnost firem v oblasti ESG jsou však podle autorů v současné době obtížně předvídatelné.¹²

Nefinanční vykazování a příslušné směrnice nepochybně hrají v současném akademickém diskurzu o udržitelném hospodářském rozvoji významnou roli. V kontextu tématu diplomové práce však existuje řada nezodpovězených otázek, zejména pokud jde o dopad NFRD na výkonnost českých firem v oblasti ESG a potenciální důsledky nových povinností, které přináší CSRD.

¹² Fabšíková, Tereza. "Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou změnou." *Acta Universitatis Carolinae* 68, č.1 (leden 2022): 7-17. https://karolinum.cz/data/clanek/10001/Iurid_68_1_0007.pdf. (staženo 22. ledna 2024).

2 Teoretický rámec

Teorie racionální volby je jedním z nejvýznamnějších přístupů v oblasti politologie a ekonomie, který se zaměřuje na analýzu rozhodovacích procesů jednotlivců a organizací. Tento přístup vychází z předpokladu, že aktéři jednají racionálně a usilují o maximalizaci svého užitku. Diplomová práce aplikuje teorii racionální volby na problematiku udržitelného financování a nefinančního reportingu a zkoumá, zda tyto nástroje mohou mít pozitivní vliv na dosažení klimatické neutrality do roku 2050.

Přístup se často používá k analýze ekonomického a politického chování, protože umožňuje modelovat rozhodovací procesy aktérů v různých kontextech. V rámci teorie racionální volby jsou klíčové čtyři koncepty - *maximalizace užitku*, *racionální volba*, *informovanost* a *konzistentní preference*. Koncept maximalizace užitku předpokládá, že se aktéři snaží dosáhnout co největšího užitku z dostupných možností. Racionální volba znamená, že rozhodnutí jsou přijímána na základě pečlivé analýzy nákladů a přínosů jednotlivých alternativ. Informovanost předpokládá, že aktéři mají přístup k relevantním informacím potřebným pro racionální rozhodování. Konzistentní preference předpokládají, že preference aktérů jsou v čase stabilní a konzistentní.¹³

Rámec udržitelného financování a s ním související nefinanční reporting jsou klíčové nástroje, které EU implementuje s cílem dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality. NFRD a její nástupce CSRD stanovují velkým podnikům povinnost zveřejňovat informace o svém výkonu v oblasti ESG s cílem zvýšit transparentnost, odpovědnost a udržitelnost podnikání. Povinné subjekty budou analyzovat náklady a přínosy spojené s dodržováním směrnic. Teorie racionální volby vysvětluje, že subjekty budou usilovat o minimalizaci nákladů spojených s implementací a maximalizaci přínosů, jako je zlepšení reputace, přístup k udržitelnému financování a snížení rizika udělení sankcí.

Náklady spojené s implementací zahrnují investice do nových reportingových systémů a technologií, které představují značnou finanční zátěž. Dále je nutné zajistit sběr, analýzu a zveřejňování dat, stejně jako průběžné sledování měnících se regulačních požadavků, což vyžaduje další prostředky a lidské zdroje. Přínosy těchto investic jsou však významné a převyšují náklady. Implementace nefinančního reportingu může vést ke zlepšení reputace firmy a zvýšení důvěry investorů a zákazníků. Firmy také mohou získat

¹³ Cato, Susumu. 2016. *Rationality and Operators: The Formal Structure of Preferences*. Singapur: Springer Singapore Pte. Limited.

přístup k finančním prostředkům z fondů EU a výhodnějším úvěrům vázaným na ESG kritéria, které jsou často dostupné pouze podnikům, které splňují určité standardy udržitelnosti. Dalším významným přínosem je předcházení potenciálním sankcím a právním problémům, které by mohly vzniknout při nedodržení požadavků směrnic. Podle § 37a zákona o účetnictví mohou být za různé přestupky uděleny pokuty ve výši 3-6 % hodnoty aktiv v závislosti na závažnosti přestupku.¹⁴ Regulační orgány Evropské unie vytvářejí právní rámce a různé typy pobídek, které významně ovlivňují rozhodování firem. Povinné požadavky na zveřejňování informací a nefinanční a finanční pobídky, které zahrnují daňové úlevy a dotace vázané na kritéria udržitelnosti, zvyšují přínosy a snižují náklady na dodržování předpisů. Tím se zvyšuje pravděpodobnost, že budou podniky plnit stanovené klimatické cíle. Zvažovány budou také dlouhodobé pozitivní dopady investičních rozhodnutí, mezi které lze zařadit například snížení provozních nákladů díky vyšší energetické efektivitě, zlepšení odolnosti vůči výkyvům na trhu a regulačním změnám a vytvoření konkurenční výhody na základě udržitelného podnikání.

V praxi mohou podniky využít racionální volby k rozhodování o tom, jaké informace zveřejnit, aby zlepšily svou reputaci a přilákaly investory preferující udržitelné podnikání. Podniky, které aktivně komunikují své úsilí v oblasti udržitelnosti, mohou také minimalizovat reputační rizika v případě nečekaných environmentálních nebo sociálních skandálů. Pokud subjekty vyhodnotí, že přínosy převyšují náklady, budou motivovány k aktivnímu zapojení do nefinančního reportingu a k zlepšování v oblasti udržitelnosti.

Teorie racionální volby poskytuje robustní rámec pro analýzu různých faktorů, které ovlivňují rozhodování firem a regulačních orgánů v kontextu plnění vykazování nefinančních informací a plnění klimatických cílů.¹⁵ Pro zodpovězení výzkumné otázky „*Mohou rámec udržitelného financování a evropské směrnice o vykazování nefinančních informací sloužit jako nástroj pro plnění klimatických cílů EU do roku 2050?*“ bude provedena kvantitativní a kvalitativní analýza reportů tří konkrétních firem, které nefinanční reporting zavedly. Porovnání výkonnosti firem v environmentální a sociální oblasti před a po zavedení směrnic a analýza změn v klíčových ukazatelích udržitelnosti, poskytne cenné poznatky o dopadu těchto opatření na dosahování klimatických cílů (metodologický rámec práce je dále specifikován v kapitole č.5).

¹⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dostupné online na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>. (staženo 21. června 2024).

¹⁵ Zey, Mary. 1998. Rational choice theory and organizational theory: a critique. Thousand Oaks: Sage Publications.

3 Evropská unie a udržitelný rozvoj

Životní prostředí a zelená ekonomika se v posledních letech staly ústředními tématy debaty o evropské integraci. Udržitelný rozvoj je základní zásadou Smlouvy o Evropské unii a hlavním cílem vnitřní i vnější politiky EU. Jádrem tvorby přístupu EU tvoří cíle udržitelného rozvoje (SDGs) definované Agendou OSN pro udržitelný rozvoj v roce 2015, které směřují ke globálnímu omezení chudoby a diskriminace, ochraně planety a posílení svobody, bezpečnosti a prosperity do roku 2030. 17 SDGs představuje dlouhodobý globální program rozvoje, na jehož vzniku se podílely všechny členské státy, zástupci občanské společnosti, podnikatelského sektoru i akademické obce. Hlavní ambicí EU je sladit svoje iniciativy s SDGs, začlenit je do všech návrhů, politických opatření a strategií a přinést v jejich plnění hmatatelný pokrok. Za účelem sledování pokroku v dosahování SDGs vytvořila Evropská komise soubor ukazatelů pro sledování hodnocení pokroku, který je každoročně přezkoumáván a vyhodnocován.¹⁶

Hlavní výzvou v oblasti udržitelného rozvoje je dosažení harmonické rovnováhy a vyvarování se přísným regulacím, které by brzdily růst některých průmyslových odvětví.¹⁷ Zelená ekonomika podporuje efektivní využívání zdrojů a snižuje dopady na životní prostředí. Zavedením obnovitelných zdrojů energie, udržitelných postupů a technologií může EU snížit svou závislost na fosilních palivech a zmírnit dopady změny klimatu. Tento přechod podporuje energetickou nezávislost EU, snižuje její uhlíkovou stopu a posiluje její globální vedoucí postavení v oblasti ochrany životního prostředí.¹⁸

3.1 Zelená dohoda pro Evropu

Zelená dohoda pro Evropu je ambiciózní plán Evropské komise, který byl představen v prosinci 2019. Je oficiálně navázán na deset ze sedmnácti cílů udržitelného rozvoje a to konkrétně SDG 2 (*vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství*), SDG 3 (*zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku*), SDG 6 (*zajistit všem dostupnost vody a sanitárních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi*), SDG 7 (*zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny*), SDG 8 (*podporovat*

¹⁶ European Commission. "Sustainable Development Goals." https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/sustainable-development-goals_en. (staženo 18. dubna 2024).

¹⁷ European Union. "Životní prostředí a zelená ekonomika – Činnost EU: Evropská unie." https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/environment_cs. (staženo 16. dubna 2024).

¹⁸ Panigaj, Juraj. "Zelené ambície v podmienkach európskeho a medzinárodného práva." Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ŠafárikPress, (7. ledna 2022): 10-28. <https://doi.org/10.33542/zae2022-0137-7>. (staženo 14. dubna 2024).

trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny), SDG 9 (*vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace*), SDG 10 (*snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi*), SDG 11 (*vytvořit inkluzní, bezpečná, odolná a zelená města a obce*), SDG 12 (*zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu*), SDG 13 (*přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů*), SDG 14 (*chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje*) a SDG 15 (*chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek diversity*).¹⁹ Jeho hlavním cílem je učinit z Evropy do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent. I přesto, že je tato dohoda relativně krátkým a právně nezávazným dokumentem, představuje důležitou vizi a politické zadání, na základě kterého může komise představovat konkrétní právní návrhy zaměřené na transformaci evropské ekonomiky a společnosti s cílem snížit emise skleníkových plynů, podpořit udržitelný růst a ochranu životního prostředí a zlepšit kvalitu života občanů EU. Cíle Zelené dohody pro Evropu byly v červnu 2021 formálně a závazně ukotveny Evropským právním rámcem pro klima. To znamená, že všechny politiky, právní akty a přidělené finanční prostředky musí být v souladu s cílem dosažení klimatické neutrality. Tento zákon také stanovil mezicíl snížit emise skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 ve srovnání s úrovněmi z roku 1990.

Dosažení klimatické neutrality vyžaduje transformaci řady sektorů a odvětví evropské ekonomiky směrem k nízkouhlíkovému modelu za pomoci různých opatření a rozsáhlých investic. Zbývající neodstranitelné emise budou kompenzovány technologiemi pro zachycování a ukládání uhlíku (CCS). Tyto technologie zahrnují zachytávání uhlíku ze vzduchu nebo průmyslových zdrojů pomocí absorpčních a chemických smyček či membránové separace. Následně je zachycený uhlík transportován prostřednictvím potrubí a trvale ukládán do vhodných geologických formací, nejčastěji hlubinných solných akviferů. Důležitou roli při zachycování CO₂ hrají také přírodní uhlíkové propady, jako jsou lesy a mokřady. V roce 2019 lesy pohltily 249 milionů tun CO₂e, což je ekvivalentem 7 % ročních emisí skleníkových plynů v EU.²⁰ Součástí strategie EU pro dosažení

¹⁹ Gündüz, Semra, Felix Höfler a Martin Kesternich. "Contribution of subnational authorities to multilateralism from the EU perspective – Implementation of the SDGs." *Global Policy* 14, č. 2 (2023): 13-21. <https://doi.org/10.1111/1758-5899.13178>. (staženo 21. dubna 2024).

²⁰ European Commission. "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - 'Fit for 55': delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality." COM(2021) 550 final, 14. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal->

klimatické neutrality jsou tedy i iniciativy na podporu udržitelného zemědělství a lesnictví, které zahrnují podporu agroekologických praktik zlepšujících zdraví půdy a zvyšujících její schopnost ukládat uhlík. Parlament v březnu 2023 přijal v rámci balíčku Fit for 55 *revizi nařízení o využívání půdy, změnách ve využívání půdy a lesnictví*, která do roku 2030 zvýší propady uhlíku v EU o 15 %.²¹

V rámci balíčku Fit for 55 z roku 2021, který reaguje na cíl do roku 2030 snížit emise o 55 % oproti roku 1990 bylo schváleni přibližně 20 dalších vzájemně provázaných legislativních návrhů a dalších dokumentů. Klíčová byla zejména revize *Evropského systému pro obchodování s emisemi* (EU ETS) v roce 2021. Systém, spuštěný v roce 2005, je klíčovým nástrojem Zelené dohody pro Evropu. Zahrnuje více než 10 000 zdrojů v odvětví energetiky, leteckého a chemického průmyslu a ve výrobě železa, oceli a cementu. EU ETS každoročně vydává omezené množství emisních povolenek, které může zdroj emitovat. Pro zajištění souladu s klimatickými cíli EU se množství těchto povolenek každoročně snižuje, což vede k nárůstu jejich ceny. Provozovatelé jsou povinni předložit platnou povolenku na každou tunu vypuštěného CO₂, přičemž nesplnění této povinnosti vede k vysokým pokutám. Část povolenek je poskytována bezplatně, zatímco se zbývajícím množstvím se obchoduje, provozovatel tedy může prodat přebytečné povolenky nebo nakoupit další, což vytváří ekonomický tlak na snížení emisí a vyvolává potřebu rychlého odklonu od emisně náročných zdrojů.²² Od roku 2013 vygeneroval EU ETS v příjmech více než 152 miliard EUR. Tyto příjmy plynou přes *Modernizační a Inovační fond*, převážně do vnitrostátních rozpočtů členských států, které je využívají na podporu investic do obnovitelných zdrojů energie, zlepšení energetické účinnosti a nízkouhlíkových technologií. *Modernizační fond* je zaměřen na podporu přechodu v deseti členských státech s nižšími příjmy (Bulharsko, Česká republika, Polsko, Maďarsko, Litva, Estonsko, Slovensko, Chorvatsko, Rumunsko a Lotyšsko). Na financování fondu je v současném rozpočtu vyčleněno 2 % všech povolenek, což představuje přibližně 48 miliard EUR. Každý stát má určen svůj vlastní podíl z celkového objemu, přičemž Česká republika získá po Polsku druhý nejvyšší podíl. Fond podporuje široké spektrum projektů zaměřených na získávání energie z obnovitelných zdrojů, zvyšování energetické účinnosti

content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0550. (staženo 22. května 2024).

²¹ Evropský parlament. "Změna klimatu: Lepší využití evropských lesů jako úložišť uhlíku." Naposledy upravené 16. března 2023. <https://www.europarl.europa.eu/topics/cs/article/20170711STO79506/zmena-klimatu-lepsi-vyuziti-evropskych-lesu-jako-ulozist-uhlíku>. (staženo 21. dubna 2024).

²² Convery, Frank J. "Origins and Development of the EU ETS." *Environmental and Resource Economics* 43 (17. března 2009): 391-412. <https://doi.org/10.1007/s10640-009-9275-7>. (staženo 18. dubna 2024).

a modernizaci energetických sítí, veřejné dopravy a soustav zásobování tepelnou energií. Tyto investice mají za cíl snížit emise skleníkových plynů, zvýšit energetickou bezpečnost a podpořit ekonomickou a sociální udržitelnost v zasažených regionech. *Inovační fond* je jedním z největších světových programů na podporu komerčního zavádění inovativních nízkouhlíkových technologií. Fond podporuje širokou škálu projektů zaměřených na CCS, energii z obnovitelných zdrojů, technologie a postupy v energeticky náročných průmyslových odvětvích a ukládání energie. Fond poskytne v období od roku 2020 do roku 2030 na tyto projekty zhruba 40 miliard EUR.

Revize systému EU ETS zahrnovala několik významných změn. Především došlo ke snížení limitu velikosti zařízení potřebné pro zařazení do systému. Cíl snížit emise pokryté EU ETS do roku 2030 byl zvýšen z původních 43 % na 62 % ve srovnání s úrovněmi z roku 2005. Rovněž byla navýšena roční rychlost snižování emisí, a to z původních 2,2 % na 4,3 % do roku 2027 a na 4,4 % do roku 2030. Další významnou změnou je, že po revizi bude 100 % příjmu vygenerovaného systémem EU ETS využito na snižování emisí a přechod k čistším zdrojům energie. Před revizí bylo na tyto účely využíváno pouze 50 % příjmů. Revize také rozšířila působnost systému na námořní dopravu a rozhodla, že v leteckém průmyslu dojde k postupnému ukončení přidělování bezplatných emisních povolenek. Revidovaný systém také mění pravidla pro bezplatný přiděl emisních povolenek. Podniky, které ho chtějí využívat, musí mít vypracované plány k dosažení klimatické neutrality popisující kroky, které realizují, aby dosáhly nulových čistých emisí. Cílem tohoto opatření je zajistit, že podniky, které budou zvýhodněny bezplatnými emisními povolenkami, budou aktivně přispívat k dosažení klimatických cílů EU.²³ Bylo také rozhodnuto, že od roku 2026 bude spuštěn nový Sociální fond pro klimatická opatření plně financovaný z příjmů z prodeje emisních povolenek zaměřený na podporu domácností, občanů a podniků zasažených energetickou chudobou a chudobou v oblasti mobility, který bude podporovat rozvoj trhu s ojetými elektrickými vozy, pobídky přechodu ze soukromé na veřejnou dopravu, přechod na obnovitelné zdroje energie v budovách a další podobné iniciativy. Tyto změny posilují systém EU ETS a zajišťují jeho přizpůsobování ambiciózním cílům stanovených *Zelenou dohodou pro Evropu*.²⁴

²³ European Commission. "EU Emissions Trading System (EU ETS)." https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en. (staženo 18. dubna 2024).

²⁴ European Commission. "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - 'Fit for 55': delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality." COM(2021) 550 final, 14. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0550>. (staženo 22. května 2024).

3.1.1 Plnění cílů Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím veřejných investic

Dosažení klimatické neutrality do roku 2050 vyžaduje obrovské investice nad rámec příjmů z prodeje emisních povolenek. Členské státy jsou povinny do svých výdajů systematicky začleňovat opatření, které přispívají k ekologizaci evropského hospodářství. V rozpočtu EU na období 2021 až 2027 vyčlenily členské státy na klimatická opatření zhruba 580 miliard EUR, které budou rozděleny pomocí různých fondů zaměřujících se na řadu aspektů udržitelné transformace.

Klíčovým nástrojem je *mechanismus pro spravedlivou transformaci*, který byl navržen tak, aby zajistil, že přechod k neutrální ekonomice bude probíhat spravedlivě a že nejvíce zasažené regiony a komunity nezůstanou pozadu. Jeho hlavním cílem je zmírnit socioekonomické dopady transformace na regiony (zejména uhelné) a odvětví s nejvyššími emisemi uhlíku a pracovníky, jejichž příjmy závisí na fosilních palivech. Mechanismus zahrnuje tři klíčové pilíře financování, *Fond pro spravedlivou transformaci*, *režim pro spravedlivou transformaci v rámci InvestEU* a *úvěrový nástroj pro veřejný sektor*. Fond pro spravedlivou transformaci, jehož hlavním cílem je výzkum a vývoj, podpora rekvalifikace pracovníků a usnadnění přístupu k pracovním příležitostem v nových odvětvích, rozvoj oběhového hospodářství a rekultivace oblastí zasažených těžbou, diverzifikace ekonomiky a investice do zakládání nových firem a modernizace veřejné dopravy a investice do obnovitelných zdrojů v postižených regionech má mobilizovat investice ve výši přibližně 25,4 miliard EUR. Oblasti, které budou oprávněny využívat prostředky z Fondu pro spravedlivou transformaci, jsou vymezeny v územních plánech spravedlivé transformace, vypracovaných ve spolupráci s Evropskou komisí. Tyto plány specifikují výzvy, kterým jednotlivé regiony čelí, jejich specifické potřeby a cíle rozvoje, kterých je třeba do roku 2030 dosáhnout. Režim pro spravedlivou transformaci v rámci programu InvestEU mobilizuje převážně ze soukromých investic přibližně 10-15 miliard EUR, určených na podporu nejvíce postižených regionů. Zároveň bylo zřízeno poradenské centrum InvestEU, které v souvislosti s centrálně spravovanými investičními fondy EU poskytuje poradenskou podporu a technickou pomoc předkladatelům projektů. Úvěrový nástroj pro veřejný sektor, jehož cílem je zvýšit investice do regionálních potřeb v oblasti rozvoje veřejné infrastruktury, kombinuje 1,5 miliardy EUR ve formě grantů z rozpočtu EU s 10 miliardami EUR ve formě půjček od Evropské investiční banky.

Také program Horizont Evropa, který slouží k financování výzkumu a inovací, poskytne na projekty související s klimatem a plněním SDGs přibližně 33,42 miliardy EUR. Důležitou roli hraje i program LIFE, který v aktuálním rozpočtovém období poskytne 5,5 miliard EUR na projekty zaměřené na oběhové hospodářství a kvalitu života, ochranu přírody a biologické rozmanitosti, přechod na čistou energii a zmírňování změny klimatu.²⁵

Je zjevné, že EU vynakládá velké úsilí k dosažení cílů klimatické neutrality. Aby podpořila inovace, transformaci energetiky a zajistila spravedlivý přechod na udržitelnou ekonomiku, investuje EU do realizace Zelené dohody značný objem veřejného kapitálu.

3.1.2 Plnění cílů Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím soukromých investic

Ambiciózní snaha o transformaci k bezemisnímu hospodářství je závislá na velkém objemu investic veřejného, ale i soukromého kapitálu. Z tohoto důvodu byl na základě požadavků obsažených v Zelené dohodě pro Evropu vytvořen rámec udržitelného financování, jehož hlavním cílem je přesměrovat soukromé finanční toky do udržitelné hospodářské činnosti. Pevný a transparentní rámec má tři základní komponenty.²⁶

Prvním z nich je *Nařízení o taxonomii 2020/852*, které bylo přijato v roce 2020 za účelem vytvoření jednotného a transparentního systému pro klasifikaci ekonomických aktivit, které lze považovat za udržitelné v kontextu environmentálních cílů, zejména v oblasti změny klimatu. Tento rámec má usnadnit přesměrování investic směrem k projektům a činnostem, které přispívají k dosažení klimatických a environmentálních cílů EU. Taxonomie se zakládá na šesti jasně definovaných cílech – *Zmírňování změny klimatu, Přizpůsobování se změně klimatu, Udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů, Přechod na oběhové hospodářství, Prevence a omezování znečištění a Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémů*. Aby mohla být ekonomická aktivita klasifikována jako environmentálně udržitelná, musí splňovat tři hlavní kritéria – *Významně přispívat k jednomu nebo více z uvedených cílů, Významně nepoškozovat ostatní cíle a Splňovat minimální záruky* (tj. dobře jednat v dalších oblastech podnikání – vyplácet důstojnou mzdu, nevyužívat dětskou práci a nepodléhat korupci). Vztahuje se zejména na aktéry

²⁵ European Commission. "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Strategy for Financing the Transition to a Sustainable Economy." COM(2021) 390 final, 6. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0390>. (staženo 22. května 2024).

²⁶ Ibid.

finančního trhu, kterým usnadňuje reportování o environmentálních cílech, ke kterým svými aktivitami přispívají a podílu investic, které jsou s taxonomií v souladu. Toto nařízení se rovněž týká velkých podniků, které mají povinnost zveřejňovat nefinanční informace. Taxonomie je neutrální a neslouží jako závazný seznam k investování, směřuje však k informovanějším investičním rozhodnutím a efektivnějšímu vykazování environmentálních cílů a podílu zelených investic. Podle studie Evropské investiční banky z roku 2020 pomůže tento přístup mobilizovat potřebné finance pro zelené projekty a podpoří dlouhodobou stabilitu finančního trhu. Taxonomie zasahuje do oblasti nefinančního reportování, v němž se uplatňuje její klasifikační systém.²⁷

Vykazování nefinančních informací je druhým důležitým komponentem v kontextu rámce udržitelného financování. Na úrovni velkých podniků kótovaných na burze hraje v současné době klíčovou roli *Směrnice 2014/95/EU, o vykazování nefinančních informací*, která je podrobněji rozebrána v následující kapitole. Na finančním trhu je aplikováno *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v oblasti finančních služeb (SFRD)*, které se vztahuje na banky, pojišťovny, správce investičních fondů a poradce. Nařízení vzniklo primárně za účelem zajištění přístupu koncových investorů k informacím o rizicích souvisejících s udržitelností, čímž jim poskytuje možnost kvalifikovaně posoudit dopady investičních příležitostí. Účastníci finančního trhu jsou povinni informace zveřejňovat jak na úrovni účetní jednotky, tak na úrovni produktu a služby. Aktéři musí zveřejnit, jak jsou ESG rizika integrována do jejich investičních rozhodovacích procesů a jak jejich investiční rozhodnutí negativně ovlivňují faktory ESG, jako jsou emise skleníkových plynů nebo sociální a zaměstnanecké otázky. Zohlednit ESG rizika je povinné také na úrovni produktů a služeb, které nařízení klasifikuje do tří kategorií na základě jejich zaměření. Primárním cílem tzv. „dark green“ produktů (článek 9) je udržitelné investování, „light green“ produkty (článek 8) podporují environmentální a sociální cíle, i přestože nemusí být nutně zaměřeny pouze na udržitelnost, naopak „grey“ produkty (článek 6) nezahrnují do investičního procesu žádné faktory udržitelnosti. Hlavním cílem nařízení je o nasměrování kapitálu do udržitelnějších investičních směrů tím, že investorům poskytuje transparentní a standardizované informace a omezení tzv.

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o stanovení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088. Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13–43. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>. (staženo 20. dubna 2024).

greenwashingu.²⁸ Greenwashing je termín používaný k popisu marketingové strategie společnosti, organizace nebo jednotlivce, který se snaží vytvářet falešný dojem o své ekologické angažovanosti a environmentálním přínosu svých produktů, služeb nebo praktik. Ekologicky šetrné služby a produkty se stávají stále populárnějšími (až 66% spotřebitelů je ochotných si za udržitelné produkty připlatit), což vede subjekty k používání zavádějících reklamních sloganů, manipulaci s informacemi, zamlčování skutečných dopadů na životní prostředí či upřednostňování povrchových změn bez skutečného dosažení udržitelnosti v provozu nebo ve výrobě. Je velmi problematický, protože vytváření falešného dobrého dojmu o environmentálním závazku vytváří konkurenční výhodu a vyšší zisk a brání spotřebiteli činit informovaná rozhodnutí, což ve výsledku zvyšuje jeho uhlíkovou stopu. Praxe je v současnosti velmi rozšířená. Kontrolní akce Evropské Komise, která zkoumala 344 ekologických tvrzení na internetu zjistila, že ve 42 % případů byla klamavá anebo nepravdivá.²⁹

Posledním komponentem jsou investiční nástroje, které zahrnují zelené dluhopisy určené k financování udržitelných projektů a zelené fondy investující do společností a projektů splňujících určitá ESG kritéria. Důležitou součástí jsou také referenční hodnoty, jako jsou *Climate Transition Benchmarks* a *Paris-Aligned Benchmarks*, které poskytují rámec pro stanovení cílů a sledování výkonu v souladu s Pařížskou dohodou a dalšími mezinárodními klimatickými závazky. Kromě toho existují standardy a označení, jako je *EU Ecolabel*, které se používají pro finanční produkty splňující přísná kritéria udržitelnosti.³⁰

Všechny tyto tři komponenty jsou úzce propojeny a obsahově se překrývají. Společně vytvářejí komplexní rámec udržitelného financování, který má potenciál poskytnout investorům spolehlivá a srovnatelná data a mobilizovat potřebné finanční prostředky na podporu zelených projektů.

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb. Úř. věst. L 317, 9.12.2019, s. 1–16. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>. (staženo 20. května 2024).

²⁹ Hayes, Adam. "What Is Greenwashing? How It Works, Examples, and Statistics." Investopedia, (31. března 2023). <https://www.investopedia.com/terms/g/greenwashing.asp>. (staženo 25. dubna 2024).

³⁰ Rant, Vasja. "Regulating Sustainable Finance and the Green Transition in the EU." School of Economics and Business, University of Ljubljana (13. května 2022): 1-53. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4108232. (staženo 19. května 2024).

4 Reporting podle směrnice o vykazování nefinančních informací

4.1 Směrnice o vykazování nefinančních informací

Evropská komise poukázala na nutnost zlepšit transparentnost nefinančních informací již ve svých sděleních z let 2011 a 2013. *Směrnice 2014/95/EU*, známá jako *Směrnice o vykazování nefinančních informací (NFRD)*, byla přijata Evropským parlamentem a Radou v říjnu 2014 s hlavním cílem zvýšit transparentnost sociálních a environmentálních informací poskytovaných podniky ve všech odvětvích a zajistit jejich vysokou srovnatelnost napříč členskými státy. Prostřednictvím systematického zveřejňování informací o environmentálních, sociálních a správních aspektech podnikání usiluje o zvýšení odpovědnosti korporací, zjištění rizik udržitelnosti a zvýšení důvěry investorů a spotřebitelů, kterým je potřeba umožnit snadný přístup k informacím o dopadu podniku na společnost. Směrnice je novelizací *Směrnice 2013/34/EU, o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků* (účetní směrnice), jejíž požadavky se ukázaly jako nejasné a neúčinné. V jednotlivých členských státech navíc byly uplatňovány různými způsoby.

NFRD ukládá povinnost zveřejňovat nefinanční informace velkým podnikům, které mají více než 500 zaměstnanců a jsou subjekty veřejného zájmu (velké podniky kótované na burzách, banky, pojišťovny a další subjekty, které jsou považovány za subjekty veřejného zájmu díky své velikosti nebo povaze obchodní činnosti).

Podle NFRD jsou subjekty, které splňují kritéria, povinny ve svých zprávách o udržitelnosti zveřejnit přehled nefinančních informací potřebných pro pochopení vývoje, výkonnosti, postavení a dopadů činnosti podniku týkající se environmentálních, sociálních a zaměstnaneckých otázek, respektování lidských práv a boje proti korupci a úplatkářství. Součástí informací, které subjekty musí zveřejnit jsou stručný popis obchodního modelu podniku nebo skupiny, popis politik jež podnik nebo skupina ve vztahu k výše zmíněným otázkám sleduje, včetně postupů náležité péče, výsledky těchto politik, popis hlavních rizik souvisejících s těmito otázkami, jež jsou spojeny s operacemi podniku nebo skupiny, včetně, je-li to relevantní a přiměřené, jeho/jejích obchodních vztahů, produktů nebo služeb, které by mohly mít nepříznivé dopady v těchto oblastech, a způsobu, jakým podnik nebo skupina tato rizika řídí a nefinanční klíčové ukazatele výkonnosti, které se vztahují k příslušné podnikatelské činnosti.

Členské státy jsou povinny zavést účinné mechanismy pro vymáhání povinností stanovených touto směrnicí. Zpracování přehledu nefinančních informací nebo samostatné zprávy musí ověřit statuérní auditoři, členské státy mohou nad rámec povinnosti vyžadovat, aby tyto informace byly ověřeny nezávislým poskytovatelem auditních a ověřovacích služeb.

Podniky mohou při zveřejňování nefinančních informací vycházet z uznávaných mezinárodních rámců, jako je Global Reporting Initiative (GRI), Evropský systém pro environmentální řízení a audit (EMAS) nebo normy ISO 26000.³¹ GRI je mezinárodní nezávislá organizace založená v roce 1997, která vytvořila celosvětově nejužívanější a nejuznávanější dobrovolné standardy pro udržitelné reportování. GRI standardy jsou modulárním systémem propojených standardů, který zahrnuje univerzální standardy platné pro všechny organizace zahrnující obecné požadavky na reportování, sektorové standardy reflektující specifické charakteristiky a výzvy jednotlivých průmyslových odvětví a tematické standardy zaměřující se na konkrétní témata, jako jsou emise skleníkových plynů, odpady, dětská práce nebo rozmanitost a rovné příležitost. Global Sustainability Standards Board (GSSB) standardy pravidelně aktualizuje, aby odrážely současný vývoj v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Díky širokému přijetí GRI standardů napříč různými sektory a geografickými oblastmi se tyto standardy staly klíčovým nástrojem pro podporu udržitelného rozvoje a zvýšení transparentnosti podnikání. EMAS je dobrovolný nástroj environmentálního řízení vyvinutý Evropskou komisí v roce 1993. Je navržen jako komplexní systém, který zahrnuje hodnocení, pravidelné sledování a měření současného environmentálního výkonu organizace a identifikaci oblastí ke zlepšování, vypracování a zavedení politiky zaměřené na zlepšování environmentálního výkonu, vytvoření a realizace konkrétních cílů a programů pro zlepšení environmentálního výkonu, provádění interních auditů k ověření souladu s environmentální politikou a cíli a v neposlední řadě také nezávislé ověření environmentálního prohlášení organizace akreditovaným environmentálním ověřovatelem. Použití EMAS prokazatelně pomáhá zapojeným subjektům efektivněji využívat zdroje, zlepšovat environmentální výkon a zvyšovat důvěru zainteresovaných stran. Implementace je však poměrně náročná a je výzvou zejména pro malé organizace. ISO 26000 je mezinárodně platná necertifikovaná

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2014/95 ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o zveřejňování nefinančních informací a informací o rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami. Úř. věst. L 330, 15. listopadu 2014, s. 1–9. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0095>. (staženo 20. dubna 2024).

norma, která vznikla s cílem posílit společenskou odpovědnost a integrovat principy trvale udržitelného rozvoje do všech procesů a kultury organizací. Standard je určen pro všechny typy organizací, bez ohledu na jejich velikost nebo sektor a zaměřuje se na překládání principů společenské odpovědnosti do praktických opatření. ISO 26000 pokrývá sedm hlavních oblastí společenské odpovědnosti a to konkrétně transparentní a etické řízení organizace, lidská práva a jejich ochranu v rámci všech operací, zajištění spravedlivých a bezpečných pracovních podmínek, snižování negativních dopadů na životní prostředí, boj proti korupci a podporu etického chování, ochranu spotřebitelů a zajištění odpovědného marketingu a podporu komunitního rozvoje a zapojení do společnosti. Použití tohoto standardu napomáhá organizacím identifikovat a řídit rizika spojená se společenskou odpovědností, což může vést k lepšímu rozhodování a efektivnějšímu využívání zdrojů. Umožňuje také zlepšovat vztahy se zainteresovanými stranami, zvyšovat důvěru zákazníků a posilovat reputaci na trhu. Využití mezinárodních rámců by mělo zajistit, že jsou zveřejňované informace konzistentní a srovnatelné na mezinárodní úrovni.

4.2 Kritika nedostatků směrnice o vykazování nefinančních informací

Ačkoli bylo přijetí NFRD významným krokem směrem k větší transparentnosti, čelila směrnice řadě kritických ohlasů poukazujících na její nedostatky. Jedním z hlavních problémů NFRD je nedostatečná srovnatelnost zveřejňovaných nefinančních informací. Vzhledem k tomu, že směrnice umožňuje podnikům používat různé rámce a standardy pro reportování, dochází k nesrovnalostem, což znemožňuje uživatelům nefinančních informací, jako jsou investoři a nevládní organizace, snadno srovnávat a hodnotit výkonnost a rizika různých společností v oblasti udržitelnosti.

Dalším problémem je omezený rozsah působnosti směrnice, mnoho menších, ale přesto významných společností, není povinno zveřejňovat nefinanční informace, což může ovlivnit celkovou transparentnost trhu.

Kritici také poukazují na komplikace spojené s konceptem "dvojí materiality", který byl v roce 2019 představen v nezávazných *Pokynech pro vykazování informací souvisejících s klimatickou změnou*. Tento koncept vyžaduje, aby povinné subjekty zveřejňovaly informace o tom, jak mohou otázky udržitelnosti ovlivnit jejich činnost, ale také informace o tom, jak jejich činnost ovlivňuje společnost a životní prostředí.³² Nedostatečná definice tohoto konceptu způsobuje nejasnosti a nesprávné aplikace v praxi.

³² Fabšíková, Tereza. "Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou

Analýza NFRD rovněž ukázala, že nefinanční reportování může pro mnoho podniků představovat výraznou administrativní zátěž a finanční náklady. Povinné subjekty vynaložily na nefinanční reporting průměrně 100 865 EUR ročně.

Kritici také poukazují na nedostatečné mechanismy pro zajišťování kvality a ověření zveřejňovaných informací. Směrnice nevyžaduje, aby nefinanční informace byly nezávisle ověřeny, což může vést k tomu, že některé společnosti poskytují nepřesné nebo neúplné informace. Společnosti se také mohou uchýlovat k greenwashingu, který utváří zkreslený obraz o skutečném stavu společnosti a ovlivňuje investory a veřejnost.

NFRD byla také kritizována za to, že nezahrnuje dostatečně široké spektrum environmentálních a sociálních rizik, zaměřuje na omezený počet témat a nezohledňuje všechny relevantní aspekty, které mohou mít vliv na udržitelnost a společenskou odpovědnost podniků.³³

Tyto nedostatky vedly k návrhu nové směrnice CSRD, která rozšířila působnost na přibližně 50 000 velkých a středních podniků a zpřísnila požadavky a modernizovala pravidla na zveřejňování nefinančních informací. Větší srovnatelnost nefinančních údajů má zajistit povinné vykazování podle jednotných standardů ESRS, které jsou na novou směrnici navázány. Harmonizace by měla rovněž snížit střednědobé až dlouhodobé náklady společností na podávání zpráv.

změnou." Acta Universitatis Carolinae 68, č.1 (leden 2022): 7-17.

https://karolinum.cz/data/clanek/10001/turid_68_1_0007.pdf. (staženo 22. ledna 2024).

³³ Rant, Vasja. "Regulating Sustainable Finance and the Green Transition in the EU." School of Economics and Business, University of Ljubljana (13. května 2022): 1-53. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4108232. (staženo 19. května 2024).

VÝZKUMNÁ ČÁST

5 Metodologický rámec

Cílem diplomové práce, je systematicky zkoumat a analyzovat, zda povinnost vykazovat nefinanční informace podle evropských směrnic přináší pozitivní vliv na plnění klimatických cílů EU do roku 2050.

Výzkumná část diplomové práce se věnuje vlivu směrnice NFRD na ESG výkonnost tří českých společností. Využívá kombinaci kvantitativních a kvalitativních analytických metod, aby dosáhla komplexního porozumění danému tématu. Kvantitativní analýza se zaměřuje na měření a srovnávání nefinančních ukazatelů výkonnosti firem, zatímco kvalitativní analýza poskytuje hlubší vhled do specifik jednotlivých firemních strategií a přístupů k udržitelnosti.³⁴

Pro vyhodnocení efektivity NFRD v České republice, kde povinnost vykazovat informace platí přibližně pro dvacet subjektů, budou analyzovány reporty a datové knihovny tří významných českých společností a skupin reprezentujících různé hospodářské sektory. Tyto společnosti jsou jako subjekty veřejného zájmu povinné zveřejňovat nefinanční informace podle NFRD. Práce se zaměří na energetický sektor (Skupina ČEZ, a. s.), tabákový průmysl (Philip Morris ČR, a. s.) a bankovní sektor (MONETA Money Bank, a. s.). Diverzifikovaný výběr umožňuje porovnat rozdílné přístupy k udržitelnosti a posoudit, jak na povinnost nefinančního reportingu reagují různé sektory. Analýza také umožňuje identifikovat specifické výzvy a příležitosti, kterým čelí jednotlivé sektory v oblasti udržitelnosti.

Regulace energetického sektoru je pro dosažení klimatických cílů klíčová. Emise z produkce energie představují v EU téměř ¾ celkových emisí skleníkových plynů. ČEZ, a.s. je jedním z nejvýznamnějších hráčů v sektoru energetiky v České republice i střední a východní Evropě a jeho strategie v oblasti udržitelnosti může mít výrazný dopad na celkové plnění klimatických cílů. Tabákový průmysl čelí v oblasti udržitelnosti specifickým výzvám, zejména pokud jde o ekologické a sociální dopady výroby a spotřeby tabákových výrobků. Philip Morris ČR, a.s. poskytuje jako přední výrobce tabákových výrobků v České republice pohled na to, jak se tento sektor adaptuje na požadavky nefinančního reportingu a jaké strategie udržitelnosti implementuje. Bankovní sektor hraje v rámci udržitelného financování klíčovou roli. MONETA Money Bank, a.s., jako

³⁴ Beneš, Vít a Petr Drulák. 2019. Metodologie výzkumu politiky. Praha: Sociologické nakladatelství.

významná banka v České republice, zastupuje finanční sektor, který má potenciál prostřednictvím poskytování udržitelných úvěrů a investic ovlivnit široké spektrum ekonomických aktivit směřujících k dosažení klimatické neutrality.

Kvantitativní analýza je založena na systematické kvantifikaci ukazatelů ESG, které společnosti zveřejňují ve svých zprávách o udržitelnosti. Tyto ukazatele poskytují objektivní data, která jsou klíčová pro zhodnocení výkonnosti organizace v oblasti ESG. Vzhledem k již zmíněné nedostatečné srovnatelnosti zveřejňovaných nefinančních informací napříč subjekty jsou sledované kvantifikovatelné ukazatele v jednotlivých firmách odlišné (viz příloha č. 1). Obecně v oblasti životního prostředí zahrnují např. údaje o uhlíkové stopě, množství vyprodukovaného odpadu, spotřebě vody a energie, podílu obnovitelné energie v celkové spotřebě a další relevantní indikátory. V oblasti sociální odpovědnosti můžeme sledovat míru spokojenosti zaměstnanců, celkový počet zaměstnanců a jejich rozdělení podle pohlaví a věkové struktury, počet žen ve vrcholovém vedení, počet pracovních úrazů, gender pay gap, počet absolvovaných hodin školení na zaměstnance a další relevantní indikátory. Kvantifikovatelné ukazatele lze identifikovat také v oblasti správní, mohou se týkat např. počtu odhalených případů korupce, podílu dodavatelů ověřených podle kritérií ESG či počtu dní, které podnik potřebuje k zaplacení faktury. Data pro kvantitativní analýzu budou čerpána ze zveřejněných zpráv o udržitelnosti, datové knihovny Skupiny ČEZ a dalších oficiálních dokumentů hodnocených společností. Rozdílnost ukazatelů zatím neumožňuje vzájemné porovnávání výkonu organizací. Z tohoto důvodu je hlavním cílem práce porovnat výkon jednotlivých firem před zavedením nefinančního reportingu s jejich výkonem v posledním roce, ve kterém zveřejnily nefinanční zprávu, tedy v roce 2022. Časové rozmezí pěti let umožní sledovat dlouhodobý vývoj a případné zlepšení výkonnosti firem. Hlavním výstupem kvantitativní fáze budou tabulky v Příloze č.1, které budou dále vyhodnoceny za pomoci statistických metod, jako je analýza časových řad a srovnávací metoda v kapitole č.6 a sloučeny s výstupy z kvalitativní části analýzy reportů.

Řada zveřejněných informací však není měřitelná kvantitativními metodami, a proto je pro komplexní hodnocení firemní odpovědnosti nezbytné analyzovat i kvalitativní data, která umožňují hlubší porozumění firemním iniciativám. Kombinace metod umožňuje získat ucelený obraz o výkonnosti firem, posiluje důvěryhodnost a umožňuje robustnější interpretaci výsledků. Kvalitativní data, která společnosti zveřejňují, zahrnují například informace o politikách proti diskriminaci, programech na ochranu oznamovatelů,

etickém kodexu firmy, řízení vztahů s dodavateli či systému benefitů pro zaměstnance. Pro hloubkovou analýzu obsahu zpráv o udržitelnosti je využita kauzální analýza, která systematicky zkoumá obsah s důrazem na identifikaci klíčových prvků, trendů a změn ve firemních strategiích přístupu firem k udržitelnosti. Kauzální analýza umožňuje hlubší proniknutí do jednotlivých reportů a odhalení, do jaké míry reflektují směrnici NFRD a jaké konkrétní kroky společnosti podnikly ke zlepšení v oblasti udržitelnosti v závislosti na své povinnosti reportovat. Výstupem kvalitativní analýzy bude komplexní vyhodnocení dopadu vykazování nefinančních informací podle NFRD na sledované subjekty.

Na základě poznatků z analýzy NFRD a teoretické části práce budou v kapitole č. 8 základně nastíněny dopady nově přijaté směrnice CSRD na účinnost rámce udržitelného financování a nefinančního výkaznictví. CSRD představuje ve srovnání s NFRD přísnější regulační rámec, který redefinuje a rozšiřuje povinnosti firem. Obsahuje například revidovaný proces posouzení dvojí významnosti a zavádí nezávislý audit zpráv o udržitelnosti a detailní standardy ESRS, které stanovují přesná pravidla pro prezentaci informací a specifické popisné, datové (číselné) a polopopisné požadavky, které by povinné subjekty měly zveřejňovat. Posouzení dopadu rozšířených povinností stanovených směrnicí CSRD a schopnosti firem přizpůsobit se novým standardům je zásadním aspektem pro hodnocení efektivity směrnice a celého rámce udržitelného financování. Tato kapitola se zaměří na identifikaci podobností, rozdílů a vzájemných vztahů směrnic a pomocí metody komparace³⁵ vyhodnotí zda nová směrnice CSRD může ovlivnit efektivitu nefinančního reportingu a v konečném důsledku transformovat finanční trh směrem k udržitelnějším a odpovědnějším investicím a podpořit tak přechod k nízkouhlíkové ekonomice a přispět k plnění klimatických cílů EU do roku 2050.

Výzkumná část diplomové práce má tři základní hypotézy:

- 1) Implementace nefinančního výkaznictví vede k výraznému zlepšení společností v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti.
- 2) Zlepšování v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti má pozitivní vliv na růst zisků.
- 3) Směrnice CSRD má větší dopad na transparentnost a kvalitu nefinančních informací než směrnice NFRD.

³⁵ Eger, Ludvík a Dana Egerová. 2022. Metodologie výzkumu. 3. přepracované a rozšířené vydání. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.

6 Analýza dopadu vykazování nefinančních informací na udržitelný rozvoj

6.1 Skupina ČEZ, a.s.

Skupina ČEZ je jednou ze tří nejhodnotnějších firem v České republice. Vykazovat nefinanční informace podle mezinárodních standardů GRI začala z iniciativy projevené dozorčí radou již v roce 2016, kdy vydala první veřejnou zprávu o udržitelném rozvoji v rozsahu sto stran. Společnost v ní představila strategii udržitelného rozvoje s názvem *Energie pro budoucnost*, která se skládala z pěti priorit obsahujících konkrétní programy a projekty - *Zajistit udržitelný provoz, Umožnit transformaci energetiky, Nastartovat motor inovací, Být dobrým partnerem a Přinášet užitečná řešení zákazníkům*, kterou se řídila až do roku 2021. První zprávu o udržitelném rozvoji splňující požadavky NFRD a její transpozice do zákona účetnictví vydala Skupina v roce 2018, čímž splnila své legislativní povinnosti. Rok 2021 byl pro Skupinu ČEZ významným milníkem v oblasti udržitelného rozvoje a vykazování nefinančních informací. Byla přijata aktualizovaná strategie *VIZE 2030 – Čistá Energie Zítřka* obsahující konkrétní měřitelné cíle, kterých chce Skupina dosáhnout do roku 2030. Skupina se v oblasti životního prostředí zaměřila na *dekarbonizaci, odpad a emise a obnovitelné zdroje*, v sociálních vztazích na *vztahy s komunitami, orientaci na zákazníka a lidský kapitál* a v oblasti řízení na *diverzitu a rovné příležitosti a chování podniku*. Jednotlivé strategické pilíře navázala na SDGs. Zpráva o udržitelnosti z roku 2021 také poprvé obsahovala report klíčových ukazatelů (KPI) EU Taxonomie, který vykazoval způsobilost a soulad ekonomických činností Skupiny ve vztahu k šesti environmentálním taxonomickým cílům.³⁶ Hlavním posláním Skupiny bylo ve sledovaném období vytváření nové éry udržitelné energetiky, která je spolehlivá, cenově dostupná a přátelská k lidem i životnímu prostředí.

³⁶ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

6.1.1 Životní prostředí

Uhlíková stopa

Skupina ČEZ se jako jeden z hlavních hráčů v oblasti energetiky ve střední a východní Evropě zavázala k postupnému snižování své uhlíkové stopy a dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050. Skupina začala s realizací řady nákladných iniciativ a opatření ke snížení emisí skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek již v roce 2015, kdy si tento závazek stanovila.

V roce 2018 se skupina ČEZ zaměřila na optimalizaci a modernizaci svých výrobních zdrojů, což vedlo k významnému snížení emisí skleníkových plynů. Mezi klíčové kroky, které přispěly ke snížení emisní intenzity, patřilo snížení výroby elektřiny z uhlí o 4,3 %, zatímco výroba z jádra se zvýšila téměř o 6 % a výroba ze zemního plynu o více než 11 %. Dokončení nové linky odsíření v Elektrárně Mělník I významně přispělo ke snížení emisí oxidu siřičitého (SO₂), který je hlavní příčinou kyselých dešťů. Kromě toho proběhla optimalizace provozu elektroodlučovačů v několika dalších elektrárnách s cílem snížit emise poléťavého prachu. Postupná obnova vodních elektráren, včetně významné investice do přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně, kde došlo k výměně oběžného kola a výstavba plynové kotelny v Teplárně Trmice, která nahradila uhelné zdroje, vedla ke snížení emisní intenzity CO₂ na vyrobenou elektřinu a teplo téměř o 5 % ve srovnání s předchozím rokem.³⁷

V roce 2019 došlo díky pokračující modernizaci a optimalizaci výrobních zdrojů k významnému meziročnímu snížení emisí SO₂ o 18,2 %, oxidů dusíku (NO_x) o 7,3 % a tuhých znečišťujících látek (TZL) o 0,9 %. Klíčové projekty jakými byly např. komplexní obnova soustrojí TG4 elektrárny Kamýk, která vedla ke snížení objemu olejových náplní o více než polovinu a zvýšení energetické účinnosti nebo výměna halonů v Jaderné elektrárně Dukovany za méně škodlivé alternativy, přispěly k dalšímu snížení hodnoty průměrných měrných emisí CO₂ z vyrobené elektřiny, která dosáhla 361 gCO₂/kWh, což představuje téměř 20% pokles oproti roku 2016.³⁸

V roce 2020 ČEZ trvale ukončil provoz uhelné elektrárny Prunéřov I s instalovaným výkonem 440 MW. Tento krok, který přiblížil skupinu k dosažení dekarbonizačních cílů, vedl ke snížení výroby elektřiny z uhlí o 14,8 % a dalšímu snížení

³⁷ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024).

³⁸ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>. (staženo 12. května 2024).

emisí. Významné bylo také meziroční snížení emisí SO₂ o 32,2 %, NO_x o 16 % a TZL o 16,8 %. Emisní intenzita CO₂ byla snížena pod úroveň nových paroplynových zdrojů a dosáhla hodnoty 330 gCO₂/kWh.³⁹

V roce 2021 se skupina ČEZ rozhodla propojit strategii udržitelnosti s jádrem vlastního podnikání a přijala tzv. zrychlenou strategii dekarbonizace *VIZE 2030 – Čistá Energie Zitřka*. Strategie zahrnovala řadu ambiciózních cílů a opatření a definovala konkrétní a měřitelné cíle, jako je např. snížení emisí skleníkových plynů, SO₂ a NO_x o více než 50 % a ukončení výroby elektrické energie z uhlí do roku 2030. Jedním z klíčových kroků bylo v tomto roce snížení instalovaného výkonu uhelných elektráren o 500 MW. Skupina zastavila provoz jedné z největších uhelných elektráren v ČR – Energotrans III a díky tomuto opatření a kontinuální modernizaci vodních elektráren a větrných parků se jí meziročně podařilo snížit emisní intenzitu CO₂ o 13 % a dosáhnout hodnoty 290 gCO₂/kWh. Skupina ČEZ také začala plánovat transformaci uhelných lokalit na nová nízkoemisní paliva, jako jsou např. biomasa a vodík.⁴⁰

Navzdory komplikacím způsobeným geopolitickou situací, která vedla k poklesu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů o 21 % a zemního plynu o 22 %, pokračovala skupina ČEZ v roce 2022 ve svém úsilí o dekarbonizaci. Dosáhla mírného snížení emisní intenzity o 0,8 % a došlo také k meziročnímu navýšení bezemisní výroby energie z jaderných zdrojů téměř o 1 % na rekordní úroveň 31,02 TWh.⁴¹

Konkrétně došlo ve sledovaném období k výraznému poklesu emisí, který svědčí o souladu skupiny s cíli stanovenými Zelenou dohodou pro Evropu. Emise ve Scope 1 klesly z roku 2019 do roku 2022 přibližně o 33% z 27 155 324 tun CO₂e na 18 161 112 tun CO₂e. Ve Scope 2 se skupině podařilo snížit emise z 356 198 tun CO₂e v roce 2019 na nulu v roce 2022. Tento výsledek byl zapříčiněn prodejem distribučních aktiv v Bulharsku, kde dodávka elektřiny převyšovala výrobu. Ve Scope 3 došlo kvůli zvýšené aktivitě v dodavatelském řetězci v roce 2022 k mírnému meziročnímu nárůstu z 10 517 240 tun CO₂e na 12 262 775 tun CO₂e. Zásadní byl rovněž pokles emisí z fosilních paliv z

³⁹ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020." 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-202010622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁴⁰ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁴¹ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024).

provozu zdrojů z 26 802 633 tun CO₂e v roce 2018 na 17 851 569 tun CO₂e v roce 2022, který odráží strategický odklon od využívání uhlí a posun k čistším formám paliv.⁴²

Díky systematickým krokům a strategickým opatřením dosáhla Skupina ČEZ ve sledovaném období významného pokroku v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a získala pozici lídra v transformaci energetického sektoru ve střední a východní Evropě .

Vodní zdroje

Voda je pro výrobní zdroje Skupiny ČEZ po palivu nejdůležitější surovinou, a proto je efektivní využívání vodních zdrojů prioritou nejen z hlediska environmentální odpovědnosti, ale i z ekonomických a provozních důvodů. Při výrobě elektrické energie využívá Skupina vodu zejména pro chlazení.

V roce 2018 poznamenaným významným suchem realizovala Skupina ČEZ řadu opatření vedoucích k úsporám vody. V Elektrárně Počerady byly opraveny potenciálně netěsné úseky přivaděče povrchové vody a v elektrárnách na lokalitě Mělník byla stará čerpadla nahrazena za nová s frekvenčními měniči. Spotřeba povrchové vody byla snižována také přednostním využíváním kondenzačního provozu ke chlazení v Teplárně Trmice. Přibližně 80 % odebrané povrchové vody, která byla použita k průtočnému chlazení kondenzátorů, bylo recyklováno a vráceno zpět do vodních toků. Odběr vody na vyrobenou MWh se meziročně mírně snížil z 12,2 m³/MWh na 11,93 m³/MWh.⁴³

Skupina ČEZ v roce 2019 v reakci na neustupující sucha a velmi teplé léto omezila provoz zdrojů na některých tocích, pokračovala také v opravách netěsných úseků přivaděčů povrchové vody v Elektrárně Počerady a obměnila vnitřní eliminátory chladicích věží v Jaderné elektrárně Dukovany. V Elektrárně Poříčí byla díky zvýšení zahuštění chladicího okruhu snížena spotřeba povrchové vody z 3 895 m³/GWh v roce 2018 na 3 128 m³/GWh. Díky úsporným opatřením a kontinuální modernizaci provozů došlo k meziročnímu poklesu celkové spotřeby povrchové vody o 7,3 % a spotřeby pitné vody o 12,8 %, podařilo se také snížit objem odebrané vody na vyrobenou MWh na 9,8 m³.⁴⁴

⁴² ČEZ, a. s. "Naše Data: Datová knihovna." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/nase-data/datova-knihovna>. (staženo 25. března 2024).

⁴³ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁴⁴ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>. (staženo 12. května 2024).

V roce 2020 snížila Skupina ČEZ úniky vody optimalizací požárních rozvodů v Elektrárně Dětmárovice. Celková spotřeba vody klesla o více než 10 % a spotřeba vody na vyrobenou elektřinu a teplo o více než 6 %.⁴⁵

I přesto, že od roku 2021 přestala Skupina ČEZ ve svých reportech zveřejňovat informace o konkrétních opatřeních, která přijala ve snaze o snižování spotřeby vody, je zřejmé, že její úsilí pokračovalo. Celkově bylo odebráno 525,431 tisíc m³ vody, což představovalo zhruba 11 % pokles oproti předchozímu roku, odběr vody na vyprodukovanou elektřinu a teplo se díky tomu snížil na 8,15 m³/MWh.⁴⁶

V roce 2022 došlo k mírnému zvýšení odběru vody na 578,996 milionů litrů a odběru na vyprodukovanou elektřinu a teplo na 9,32 m³/MWh. Meziročně se zvýšila i celková spotřeba vody a to z 82,154 milionů litrů na 87,175 milionů litrů. Byly také zaznamenány dva incidenty, kdy došlo k překročení limitů v kontextu dodržování právních předpisů v oblasti vodního hospodářství. Skupina ČEZ sice nezveřejnila konkrétní důvody pro zhoršení, můžeme však předpokládat, že geopolitická situace spojená s konfliktem na Ukrajině ovlivnila dodávky a stabilitu energetického sektoru, což vedlo k vyššímu využití zdrojů a tedy i zvýšené spotřebě vody.⁴⁷

Navzdory mírnému nárůstu v roce 2022 se Skupině ČEZ ve sledovaném období podařilo díky modernizaci a optimalizaci výrobních zdrojů a recyklaci vody dosáhnout významného úspěchu v oblasti snižování spotřeby a odběru vody.

Cirkulární ekonomika

Cirkulární ekonomika včetně odpadového hospodářství je jednou z hlavních priorit Skupiny ČEZ. Principy cirkulární ekonomiky jsou integrovány do firemní strategie, kultury a procesů podnikatelské činnosti. Ve sledovaném období přijala Skupina řadu opatření, která vedla ke snížení množství odpadu a optimalizaci využívání zdrojů.

Klíčovou iniciativou bylo v roce 2018 vytvoření projektu na zařízení na energetické využití odpadu (ZEVO) v areálu Elektrárny Mělník, které by využívalo termické vlastnosti zbytkového nerecyklovatelného odpadu k výrobě tepla a elektřiny a

⁴⁵ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020." 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-202010622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁴⁶ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁴⁷ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024).

nahradilo tak spotřebu až 3 000 vagónů uhlí ročně. V rámci prevence vzniku odpadů začala Skupina ČEZ provádět také regeneraci transformátorových olejů a úspěšně zregenerovala více než 270 tun oleje k opětovnému použití.⁴⁸

V roce 2019 realizovala Skupina ČEZ řadu opatření zaměřených na efektivnější třídění odpadů v provozních a kancelářských budovách. Díky nově dokončené stavbě nakládacího místa energosádrovce a nové nakládce suchého popílku začala Skupina ČEZ externím zákazníkům v sektoru stavebnictví ve větší míře prodávat vedlejší energetické produkty (VEP), které by jinak skončily jako odpad.⁴⁹

V roce 2020 uspořádala Skupina interní edukativní kampaň zaměřenou na opatření jako je omezení tisku či třídění odpadu s cílem změnit přístup zaměstnanců k životnímu prostředí a propagovat udržitelný životní styl. Významným krokem bylo dokončení nového nakládacího místa v elektrárně Pruněřov, které opět navýšilo možnosti využití VEP. Vypsala také soutěž na výstavbu ZEVO Mělník, která by měla začít v roce 2028.⁵⁰

V roce 2021 začala Skupina ČEZ ve svých zprávách zveřejňovat detailnější informace o nakládání s odpadem, k recyklaci nebo jinému využití se jí podařilo předat 66 % vyprodukovaných odpadů, 34 % bylo odstraněno a 18 % z toho uloženo na skládku. Významné bylo také navýšení využití VEP, kdy až 99,5 % bylo předáno k dalšímu využití a to zejména na rekultivaci, krajinnotvorbu a tvarování terénu či jiné využití ve stavebnictví. Podařilo se také zregenerovat 277 tun transformátorového oleje.⁵¹

V roce 2022, který byl poznamenán geopolitickou situací a mírným zhoršením v různých environmentálních oblastech, předala Skupina ČEZ k recyklaci nebo jinému využití 50 % vyprodukovaných odpadů, přičemž ze zbývajících 50 % bylo 31 % odpadů uloženo na skládku. Tento pokles byl částečně kompenzován zvýšením využití VEP na 99,8 % a novým projektem zpětného odběru dceřiné společnosti ČEZ Recyklace v rámci něhož bylo odebráno 5 011 fotovoltaických panelů.⁵²

⁴⁸ ČEZ, a. s. "ZEVO Mělník." <https://www.cez.cz/cs/zevo/zevo-melnik>. (staženo 12. května 2024).

⁴⁹ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁵⁰ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020." 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelnny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-2020210622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁵¹ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁵² ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024).

Ve sledovaném období dosáhla Skupina ČEZ výrazného snížení množství vyprodukovaného odpadu. Z původních 441 808 tun v roce 2018 se objem odpadu meziročně snížil na 297 056 tun, v roce 2020 následoval další pokles na 67 692 tun a v roce 2022 firma vykázala pouhých 49 899 tun. Výrazného snížení mezi lety 2019 a 2020 bylo dosaženo efektivnějším využitím VEP z polských elektráren, které se dříve vykazovaly jako odpad, avšak v tomto období začaly být obchodovány jako produkty. Produkce radioaktivního odpadu byla v průběhu let relativně stabilní. V roce 2018 činil objem radioaktivního odpadu 373 tun, v následujících letech docházelo ke kontinuálnímu snižování až na 313 tun v roce 2021. V roce 2022 však vlivem zvýšeného využití jaderné energie došlo k nárůstu objemu radioaktivního odpadu na 428 tun. Množství vyprodukovaného nebezpečného odpadu se Skupině ČEZ podařilo snížit z 2 801 tun v roce 2018 na 1 733 tun v roce 2022.⁵³

Skupina ČEZ se ve sledovaném období soustavně věnovala snižování množství odpadu a optimalizaci využívání zdrojů, díky strategickým opatřením a efektivnímu využívání VEP se jí podařilo výrazně snížit objem vyprodukovaného odpadu.

6.1.2 Sociální oblast

Rovné příležitosti a zacházení pro všechny

Rovné příležitosti, diverzita a inkluze jsou jako jedna z hlavních priorit Skupiny ČEZ zakotveny v *Chartě diverzity*. Cílem Skupiny je vytvořit firemní kulturu, která stojí na principech vzájemné spolupráce, respektu a principech různorodosti. Aktivně podporuje zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP), pravidelně realizuje genderový audit zaměřený na oblasti odměňování, benefitů, kariérního růstu a rozvoje, managementu diverzity a dalších aspektů. Skupina také provozuje Nadační fond Skupiny ČEZ, jehož hlavním cílem je zlepšování kvality života bývalých zaměstnanců, a zajišťuje firemní mateřské školy či příměstské tábory s předáním a vyzvednutím dětí přímo na pracovišti.

V roce 2018 Skupina otevřela na centrále v Praze Duhovou kavárnu, která podporuje zaměstnávání OZP, rozšířila také flexibilní formy práce, jako je práce z domova, které využilo 15 % z celkového počtu žen a 4 % z celkového počtu mužů. Skupina také uspořádala podpůrný psychologický workshop s cílem pomoci zaměstnancům pečujícím o nemocné členy rodiny. Mezi zaměstnanci v Praze byl realizován pravidelný genderový audit, který ukázal na několik příkladů dobré praxe jako

⁵³ ČEZ, a. s. "Naše Data: Datová knihovna." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/nase-data/datova-knihovna>. (staženo 25. března 2024).

je např. rozsáhlý výběr zaměstnaneckých benefitů, nábor zaměřený na absolventy bez praxe či široké možnosti vzdělávání a mentoringu.⁵⁴

V roce 2019 se Skupina na základě výsledků genderového auditu z předešlého roku zaměřila na zavádění nových opatření s cílem podpořit zejména oblast diverzity a zaměstnance vracející se z rodičovské dovolené. Začala více podporovat flexibilní formy práce a mírně navýšila počet zkrácených pracovních úvazků, které využilo 4,7 % z celkového počtu žen a 0,9 % z celkového počtu mužů a nově rozšířila nabídku příměstských táborů i na jarní prázdniny.⁵⁵

V roce 2020 spustila Skupina ČEZ webový portál Rodina a práce, který měl za cíl zachovat informovanost zaměstnanců na mateřské dovolené a podpořit jejich návrat do práce. Pokračovala také v podpoře flexibilní pracovní doby a meziročně navýšila počet zkrácených pracovních úvazků o více než 10 %. Klíčovým krokem bylo v tomto roce zahájení přípravy komplexního programu pro kariérní rozvoj žen na manažerských pozicích s cílem umožnit jim profesní růst a podporovat je ve využívání svého potenciálu a sladování rodinného života s pracovním.⁵⁶

Rok 2021 byl v oblasti diverzity a inkluze pro Skupinu významným milníkem. *Strategie VIZE 2030 – Čistá Energie Zitrka*, která byla přijata představenstvem stanovila mimo jiné cíl dosáhnout 30% podílu žen na manažerských pozicích. Pro všechny společnosti ve Skupině byla také závazně přijata Politika diverzity a inkluze, která oficiálně začlenila principy diverzity do všech činností společností včetně řízení, hodnocení a odměňování, nábory a vzdělávání a rozvoje zaměstnanců. Na základě politiky byla již v roce 2021 přijata opatření ke zlepšení pracovních podmínek pro zaměstnance z LGBTQ+ komunity a OZP. Byly např. narovnány podmínky registrovaných partnerů, kteří v rámci kolektivní smlouvy získali právo na čerpání placeného volna při uzavření registrovaného partnerství, účasti na porodu partnera či čerpání rodičovské dovolené, které česká legislativa neuznává. Zaměstnanci OZP získali dva dny placeného volna navíc a jejich konto benefitů bylo navýšeno o 3 000 Kč.⁵⁷

⁵⁴ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁵⁵ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁵⁶ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020." 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelnny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-2020210622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁵⁷ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

V roce 2022 se Skupina ČEZ se závazkem vytvářet otevřené prostředí pro zaměstnance LGBTQ+ připojila k Memorandu Pride Business Forum. Na základě tohoto memoranda organizovala veřejné diskuse s LGBTQ+ ambasadory a zřídila poradenskou linku "S barvou ven" specializovanou na otázky coming outu, genderové identity a sexuální orientace. Skupina ČEZ také zahájila dlouho plánovaný program pro ženy na manažerských pozicích. Součástí tohoto programu byl rozvojový projekt Women in Focus, který funguje na principu workshopů zaměřených na profesní a osobní růst a iniciativa pro sdílení zkušeností Women Hub pro ženy působící ve Skupině ČEZ jako expertky.⁵⁸

Konkrétně došlo ve sledovaném období v oblasti rovných příležitostí pro všechny k zajímavým proměnám. Počet OZP se i přes snižování celkového počtu zaměstnanců zvýšil z 557 v roce 2021 na 569 v roce 2022, což představuje zhruba 2 % z celkového počtu zaměstnanců. Tento nárůst je důkazem efektivní integrace OZP do pracovního prostředí a zlepšení pracovních podmínek pro tuto skupinu zaměstnanců, přesto je však podíl OZP na celkovém počtu zaměstnanců relativně nízký, což ukazuje na potenciál pro další rozšíření iniciativ. I přestože zastoupení žen v celkovém počtu zaměstnanců mírně kleslo z 21,8 % v roce 2018 na 21,1 % v roce 2022 vykazala Skupina ČEZ pozitivní změny v oblasti diverzity řídicích orgánů. Podíl žen na vedoucích pozicích vzrostl z 10,7 % v roce 2018 na 15 % v roce 2022. Tento růst je povzbudivý a naznačuje, že se Skupina snaží o zvýšení role žen v řídicích strukturách. Na manažerských pozicích byl, i přes stanovený cíl dosáhnout do roku 2030 30% zastoupení žen, patrný pokles z 15,8 % v roce 2018 na 12 % v roce 2022. Tento trend poukazuje na potřebu dále posilovat strategie a programy na podporu žen v kariérním růstu a rozvoji. V oblasti mzdové rovnosti byl zaznamenán slibný pokles v mzdovém rozdílu mezi pohlavími, kdy poměr mzdového rozdílu klesl z 5,75 v roce 2018 na 4,601 v roce 2022. Tento pokrok směřuje k odstranění genderových mzdových nerovností, ačkoli stále existují rozdíly v odměnách mezi různými pracovními kategoriemi (viz tabulka na straně 111).⁵⁹

Skupina ČEZ dosáhla ve sledovaném období v oblasti rovných příležitostí, díky řadě strategických opatření a programů, významného pokroku. Přestože v některých oblastech stále přetrvávají výzvy, např. v zastoupení žen na manažerských pozicích,

⁵⁸ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024).

⁵⁹ ČEZ, a. s. "Naše Data: Datová Knihovna." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/nase-data/datova-knihovna>. (staženo 25. března 2024).

celkový trend ukazuje na snahu Skupiny podporovat všechny zaměstnance bez ohledu na jejich individuální odlišnosti.

Spravedlivé pracovní podmínky

Zajišťování spravedlivých pracovních podmínek je pro Skupinu ČEZ jednou ze základních priorit, snaží se budovat dobré jméno na trhu práce a posilovat loajalitu a spokojenost svých stávajících zaměstnanců. Tento proces zahrnuje celou řadu iniciativ a opatření zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP), prevenci pracovních úrazů, zaměstnanecké benefity a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem. Vzhledem k povaze pracovní činnosti v odvětví energetiky je problematika bezpečnosti pro Skupinu zásadní. BOZP je integrovanou součástí všech procesů a pracovních náplní a zahrnuje systematické školení zaměstnanců, pravidelné audity a modernizaci technologií s cílem minimalizace rizik pracovních úrazů. Skupina má také dlouhodobě uzavřenou kolektivní smlouvu, která upravuje vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci a jsou v ni definovány důležité aspekty jako jsou pravidelně upravované konkurenceschopné mzdy, zkrácená pracovní doba na 37,5 hodin týdně, pět týdnů dovolené či benefity (např. příspěvek na životní pojištění, stravování či penzijní připojištění, půjčky, rekvalifikační kurzy pro propuštěné zaměstnance, odměny k životnímu jubileu, služební automobil a telefon u vybraných pozic, atd.). Smlouva také stanovuje mechanismy pro řešení pracovních sporů a zajišťuje svobodu shromažďování a kolektivního vyjednávání.⁶⁰

Míra pokrytí BOZP byla ve sledovaném období velmi vysoká, s téměř 100% pokrytím v letech 2018 až 2021, což svědčí o komplexních bezpečnostních opatřeních a procesech zavedených Skupinou ČEZ. Mírný pokles na 97,6 % v roce 2022 naznačuje potřebu aktualizace plánu BOZP a zajištění účasti zaměstnanců ze všech dceřiných společností. Počet nahlášených pracovních úrazů odráží dynamiku pracovního prostředí a zvýšenou úroveň nebezpečí v odvětví energetiky. V roce 2019 Skupina ČEZ v rámci implementace Politiky bezpečnosti a ochrany životního prostředí zavedla nová opatření na zlepšení bezpečnosti v jaderných elektrárnách a začala s důsledným monitoringem pracovního prostředí a zaváděním nových technologií pro detekci rizik a analýzu pracovní úrazovosti. Bylo nahlášeno 363 pracovních úrazů, které byly nejčastěji způsobeny pády, dopravními nehodami a manipulací s břemenem. V roce 2020 byly zaznamenány 3

⁶⁰ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024).

smrtelné úrazy a v roce 2021 další 2 smrtelné úrazy způsobené zásahem elektrickým proudem. Skupina ČEZ k těmto událostem ve svých zprávách o udržitelném rozvoji vyjádřila hlubokou lítost. V roce 2022 se Skupině ČEZ podařilo díky neustálému zdokonalování bezpečnostních opatření eliminovat smrtelné úrazy, avšak došlo k nárůstu nahlášených pracovních úrazů na 580.⁶¹

Skupina ČEZ se ve sledovaném období snažila vytvářet bezpečné a spravedlivé pracovní prostředí prostřednictvím systematických opatření v oblasti BOZP, atraktivních zaměstnaneckých benefitů a účinných mechanismů kolektivního vyjednávání. Vzhledem k inherentním nebezpečím spojeným s prací v energetickém sektoru však nadále zůstává výzvou další snižování celkového počtu pracovních úrazů pomocí implementace přísnějších opatření.

6.1.3 Řízení a správa

Transparentnost a podnikatelská etika

Transparentnost a podnikatelská etika jsou pro významného hráče na energetickém trhu, jakým je Skupina ČEZ, klíčové. Dodržování mezinárodních norem a legislativních předpisů a čestné a otevřené obchodní praktiky pomáhají Skupině udržovat podporu klíčových stakeholderů a minimalizovat rizika právních sporů a sankcí. Skupina přijala Etický kodex, který definuje standardy chování pro zaměstnance i dodavatele a zřídila Etickou linku pro zaměstnance, statutární orgány Skupiny, obchodní partnery a veřejnost či třetí strany, která umožňuje anonymní hlášení neetického nebo protiprávního jednání. Zaměstnanci jsou povinni se seznámit s kodexem při nástupu do zaměstnání a následně každé dva roky absolvovat pravidelná školení. Za účelem zvyšování účinnosti interních mechanismů pravidelně provádí interní audity pracující s tzv. podvodnými scénáři na základě kterých jsou modelovány situace a kroky, kterých se zaměstnanci a zákazníci mohou dopustit za účelem obohacení. Smlouvy s dodavateli zahrnují protikorupční klauzule, které definují korupční jednání a zavazují všechny strany k dodržování nejvyšších etických standardů.

V rámci posilování compliance programu zavedla Skupina v roce 2018 v oblasti prevence korupce opatření podle požadavků mezinárodního standardu ISO 37001:2016 pro protikorupční management. V nejvýznamnějších společnostech Skupiny ČEZ proběhlo e-learningové školení zaměřené na dodržování Etického kodexu, předcházení korupci a

⁶¹ ČEZ, a. s. "Naše Data: Datová Knihovna." <https://www.cez.cz/udrizitelnost-a-etika/cs/nase-data/datova-knihovna>. (staženo 25. března 2024).

střetu zájmů, určené pro všechny zaměstnance. V tomto roce nebyly v tuzemských společnostech zaznamenány žádné potvrzené případy korupce. V Turecku však došlo ke dvěma pochybením na straně zaměstnanců, kteří byli následně propuštěni nebo vystaveni postihu.⁶²

V rámci posilování transparentnosti a etiky vydala Skupina ČEZ k doplnění Etického kodexu v roce 2019 druhý strategický dokument Politika Compliance management systém (CMS), který měl propojovat již zavedené mechanismy a sloužit jako jednotný nástroj pro řízení rizik porušení právních povinností a interních pravidel chování (např. střet zájmů a korupce). Nad rámec stávajících školení byla pro vybranou skupinu zaměstnanců realizována další preventivní školení v oblasti compliance a v tématu prevence korupce. Výsledkem implementace účinných opatření nebyly v tomto roce zaznamenány žádné potvrzené případy korupce.⁶³

V roce 2020 proběhla ve Skupině ČEZ rozsáhlá kontrola střetu zájmů, která prověřila více než 250 zaměstnanců. Současně byla provedena kontrola rizikových transakcí, která se zaměřila na více než 300 transakcí z šesti různých společností. V tuzemských společnostech Skupiny nebyly potvrzeny žádné případy korupce. V Turecku však byly opět zjištěny dva případy pochybení zaměstnanců, kteří byli následně propuštěni nebo disciplinárně potrestáni.⁶⁴

V roce 2021 prošel CMS externím auditem společnosti Deloitte, který prokázal, že splňuje všechny požadavky nové mezinárodní normy ISO 37301:2021, umožňující certifikaci společností v oblasti compliance. Útvary pro nákupy a compliance Skupiny také jako první v energetickém sektoru ve střední Evropě získali certifikaci systému protikorupčního řízení podle normy ISO 37001:2016. V tomto roce navíc nebyly zjištěny žádné potvrzené případy korupce.⁶⁵

V roce 2022 Skupina ČEZ pokračovala ve svém úsilí o posílení transparentnosti a etiky, přičemž provedla hloubkovou kontrolu due diligence u více než 1000 obchodních případů, včetně nákupů, akvizic a divestic. Skupina se nedopustila protisoutěžního jednání

⁶² ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁶³ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁶⁴ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020." 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelnny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-2020210622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁶⁵ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

a nebyly potvrzeny žádné případy uplácení a korupce. Nicméně zaznamenala nárůst zjištěných úniků, krádeží nebo ztrát údajů zákazníků, s třemi incidenty v roce 2022 oproti žádnému či jednomu v předcházejících letech. Skupina také čelila dvěma finančním pokutám za nedodržení zákonů a předpisů ve výši 1 150 000 Kč, což představuje zvýšení oproti předchozímu období, kdy nebyly uděleny žádné pokuty. Byl zaznamenán jeden případ nedodržení zákonů a předpisů, což ukazuje na to, že i při existujících kontrolních mechanismech mohou nastat situace vyžadující další zpřísnění vnitřních kontrol.⁶⁶

Skupina ČEZ se v oblasti transparentnosti a podnikatelské etiky snaží neustále zlepšovat a to především prostřednictvím zavádění protikorupčních politik, přísných kontrolních mechanismů, pravidelných auditů a školení zaměstnanců. Navzdory těmto opatřením však v průběhu sledovaného období došlo k porušení zákonů, únikům dat a několika ojedinělým případům korupce, což naznačuje, že stále existuje prostor pro další zlepšení.

Udržitelný dodavatelský řetězec

Udržitelný dodavatelský řetězec je pro Skupinu ČEZ jednou z hlavních priorit. Správné řízení a spolupráce s osvědčenými dodavateli zajišťuje stabilní přísun materiálů, paliv, investic a služeb a má přímý vliv na spolehlivost dodávek energie a kvalitu a bezpečnost poskytovaných služeb. Pomáhá také identifikovat a mitigovat rizika, jako jsou závislost na jediném dodavateli, geopolitická rizika či narušení dodávek v důsledku přírodních katastrof. Při veřejném výběru dodavatelů jsou uplatňovány veškeré standardní požadavky podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Dodavatelský řetězec Skupiny je z velké části centralizován a řízen pravidly vycházejícími z Etického kodexu. Všechny obchodní vztahy jsou navazovány na základě vzájemného respektu a poctivosti v souladu s pravidly mezinárodního obchodu a výhradně s partnery, kteří se neangažují v nelegálních aktivitách a jejichž finanční prostředky pocházejí z legitimních zdrojů. Dodavatelé musí dodržovat všechny smluvní závazky, ale také etická pravidla a standardy Skupiny týkající se ochrany životního prostředí a boje proti korupci. Všichni pravidelně procházejí tzv. hloubkovou kontrolou (due dilligence), které ověřuje zda jsou tyto závazky náležitě plněny. Skupina ČEZ také při výběru aplikuje metodu Design-to-Value, která využívá znalostí z trhu a konzultací s výrobcí a dodavateli k zajištění

⁶⁶ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024).

optimálních technicko-ekonomických řešení. Tato metoda klade důraz na bezpečnost, nejvyšší ekonomický přínos a dodržování etických standardů. Po zahájení spolupráce s dodavatelem nebo subdodavatelem jsou jeho zaměstnanci v příslušné výrobní lokalitě proškoleni v různých aspektech bezpečnosti, včetně BOZP, fyzické ochrany a jaderné a technické bezpečnosti. Školení je přizpůsobeno na míru požadavkům pracovní pozice a nejčastěji se týká dělnických a technických pracovníků.⁶⁷

V roce 2020 Skupina ČEZ provedla kontrolu dodržování Etického kodexu a jeho zásad u svých dodavatelů a zaznamenala ojedinělý případ nucené práce v dodavatelském řetězci (nevyplácení minimální mzdy). V důsledku tohoto zjištění Skupina ČEZ s dotyčným dodavatelem okamžitě ukončila spolupráci. Významným krokem bylo také schválení Politiky bezpečnosti a ochrany životního prostředí, na jejímž základě začala Skupina ČEZ při výběru a hodnocení dodavatelů oficiálně zohledňovat jejich přístup k bezpečnosti a dopad na životní prostředí. Každý uchazeč musel během výběrového řízení předložit popis svého přístupu k udržitelnému rozvoji a konkrétní příklady jeho aplikace.⁶⁸ V roce 2021 se udržitelnost stala klíčovým bodem celého hodnotového řetězce Skupiny ČEZ. Tento posun se projevil zpřísněním kontrol a zvýšeným důrazem na rizikové části dodavatelského řetězce. Skupina ČEZ identifikovala dva dodavatele, kteří měli významný negativní dopad na životní prostředí kvůli vypouštění vody nad povolené limity a sjednala s nimi nápravná opatření. V rámci strategie VIZE 2030 – Čistá Energie Zítřka si Skupina stanovila dosáhnout do roku 2030 stejné kvality ESG dat za dodavatelský řetězec jako ze své hlavní činnosti.⁶⁹ V roce 2022 Skupina ČEZ začala důkladněji mapovat celý dodavatelský řetězec s plánovaným dokončením v roce 2023. Kromě interních auditů věnovala velkou pozornost kontrole dodržování předpisů u vybraných dodavatelů v průběhu obchodního vztahu. V roce 2022 evidovala jednoho dodavatele z Číny se značným rizikem nucené práce a na rok 2023 naplánovala inspekci přímo na místě. V tomto roce nebyli identifikováni žádní dodavatelé, jejichž činnost by měla negativní vliv

⁶⁷ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024).

⁶⁸ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020." 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-2020210622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024).

⁶⁹ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021." 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024).

na životní prostředí.⁷⁰

Díky systematickým kontrolám, auditům a přísným kritériím při výběru dodavatelů se Skupině ČEZ dařilo ve sledovaném období zajišťovat vysokou úroveň bezpečnosti, společenské odpovědnosti a udržitelnosti v dodavatelském řetězci. Navzdory ojedinělému případu výskytu nucené práce v roce 2020, který byl rychle a rezolutně vyřešen, se v dalších letech již podobné situace neopakovaly. Vysoký podíl výdajů směřujících k místním dodavatelům, který v roce 2022 dosáhl 92 %, ⁷¹ ukazuje rovněž na konzistentní strategii ČEZ v podpoře lokální ekonomiky.

6.1.4 Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD ve Skupině ČEZ, a.s.

Skupina ČEZ svých nefinančních reportech prezentuje udržitelnost jako strategické jádro svého podnikání. Klade důraz zejména na navyšování výroby bezemisní elektřiny, využívání zdrojů a snižování produkce odpadů, šetrné nakládání s vodou, vysoké standardy bezpečnosti, diverzitu, odpovědný výběr obchodních partnerů, prevenci korupce a udržitelnost dodavatelského řetězce. Hodnoty jsou oficiálně zakotveny v *Etickém kodexu*, strategických řídicích dokumentech, politikách a směrnicích, které jsou pravidelně revidovány, doplňovány a monitorovány. Skupina ČEZ se po zavedení reportingu podle NFRD začala postupně zlepšovat v jednotlivých ukazatelích udržitelnosti, ale i v kvalitě obsahu reportů.

Kromě NFRD však existují i další faktory, které Skupinu vedly ke zlepšování v oblasti udržitelného rozvoje a reportingu. Energetika má na životní prostředí a změny klimatu zásadní vliv. V EU byla v roce 2019 odpovědná za produkci přibližně 77 % emisí skleníkových plynů. Tento nepoměrně vysoký vliv nutí státy na tuto situaci reagovat a přijímat opatření, která odvětví energetiky regulují. Klíčovou roli v tomto ohledu hrály mezinárodní závazky České republiky, jako jsou Pařížská dohoda a Zelená dohoda pro Evropu, které vyžadují od zapojených států konkrétní kroky směrem k dekarbonizaci a přechodu na obnovitelné zdroje energie. Zejména *Zelená dohoda pro Evropu*, která v rámci balíčku „Fit for 55“ stanovila cíl dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality, vyžaduje v energetických sektorech všech členských států výrazné změny. Váží se na ně další regulace a legislativa jako například *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU)*

⁷⁰ ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024).

⁷¹ ČEZ, a. s. "Naše Data: Datová Knihovna." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/nase-data/datova-knihovna>. (staženo 25. března 2024).

2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, která stanovila cíl dosáhnout do roku 2030 42,5 % podílu obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie v EU.⁷² Tato směrnice tlačí energetické společnosti, jakou je Skupina ČEZ, k investicím do obnovitelných zdrojů energie a snižování závislosti na fosilních palivech. Jednou z hlavních motivací je rovněž EU ETS, jehož cílem je snížit emise prostřednictvím jejich zpoplatnění. Emisní povolenky, jejichž cena dramaticky vzrostla z přibližně 15 EUR za tunu CO₂ v roce 2018 na více než 80 EUR v roce 2022, činí provoz uhelných elektráren stále méně rentabilní a tlačí Skupinu k hledání alternativ. Obnovitelné zdroje, jako jsou větrné, vodní a solární elektrárny, mají nízký výkon a jsou charakteristické častými výkyvy, proto se Skupina obrací k nízkoemisním jaderným zdrojům (viz tabulka na straně 107). Skupině se dařilo kontinuálně snižovat výrobu uhlé energie z 42,8 % v roce 2018 na 32,3 % v roce 2022. Paralelně s tím rostl podíl nízkoemisní jaderné energie v jejím výrobním mixu a to z 47,4 % v roce 2018 na 57,1 % v roce 2022. Tento přechod potvrzují i účetní závěrky Skupiny ČEZ, které plánují demontáž uhelných zdrojů do roku 2028 a ukončení těžby hnědého uhlí v Severočeských dolech do roku 2030.⁷³

Geopolitická situace, zejména válka na Ukrajině, je dalším faktorem, který ovlivňuje směřování Skupiny ČEZ. Rusko mezi květnem a říjnem 2022 snížilo dodávky plynu do EU o přibližně 80 %, což způsobilo závažné nedostatky v energetickém mixu EU a urgentní potřebu hledat nové energetické zdroje. Tato situace zvýšila volatilitu cen energie a přispěla k celosvětové energetické krizi, která zasáhla zejména Evropu. Pro Skupinu ČEZ to znamenalo zvýšenou potřebu diverzifikace energetických zdrojů a posílení energetické soběstačnosti. Skupina se snažila snížit závislost na geopoliticky rizikových dodávkách fosilních paliv zvyšováním podílu jaderné energie ve svém výrobním mixu. Dalším kritickým faktorem je dominantní postavení Číny v celém výrobním cyklu obnovitelných zdrojů energie, od těžby kritických surovin, přes jejich zpracování, až po finální výrobu jednotlivých zařízení, které nutí energetické společnosti v EU investovat do rozvoje technologií na vlastním území.

Motivující je i ekonomická výhoda, kterou udržitelná transformace energetického sektoru nabízí. Investice do modernizace a dekarbonizace energetických zdrojů mohou

⁷² European Commission. "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - 'Fit for 55': delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality." COM(2021) 550 final, 14. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0550>. (staženo 22. května 2024).

⁷³ Ekonomický deník. "Rychle a zbesile: ČEZ nejspíš zavře uhelné elektrárny a doly již v tomto desetiletí." 27. března 2024. <https://ekonomickydenik.cz/rychle-a-zbesile-cez-nejspis-zavre-uhelne-elektrarny-a-doly-jiz-v-tomto-desetileti/>. (staženo 20. června 2024).

navíc vést k dlouhodobým úsporám. Efektivnější výrobní technologie snižují provozní náklady, zvyšují energetickou účinnost a snižují riziko finančních ztrát spojených s budoucími regulačními změnami a zvyšováním cen emisních povolenek. Společnosti v energetickém sektoru jsou také motivovány různými formami podpory, dotací a investičních pobídek. Udržitelný rozvoj je v zájmu stakeholderů i díky levným úvěrům. Skupina má úvěrovou linku vázanou na ESG rating, což znamená, že pokud se její ESG rating zlepší, získá výhodnější úrokovou sazbu. I tato úvěrová linka od UniCredit Bank v objemu 7,5 miliardy korun motivuje Skupinu k dosahování co nejlepších výsledků v oblasti ESG.⁷⁴

Závěrem lze říci, že kombinace regulatorních požadavků (včetně NFRD), geopolitických výzev a ekonomických stimulů vytvářela komplexní prostředí, které Skupinu ČEZ ve sledovaném období vedlo ke zlepšování v oblasti udržitelného rozvoje. Je však nutné konstatovat, že psychologický vliv reportování nefinančních informací podle NFRD byl oproti jiným stimulům v případě Skupiny ČEZ spíše marginální.

⁷⁴ ČEZ, a. s. "ČEZ uzavřel další úvěr navázaný na rating ESG." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/novinky/cez-uzavrel-dalsi-uver-navazany-na-rating-esg-188406>. (staženo 20. června 2024).

6.2 Philip Morris, a.s.

Skupina Philip Morris začala v souladu se směrnicí NFRD s vykazováním informací o udržitelnosti v roce 2018, kdy do své výroční zprávy zahrnuje dvacetistránkovou sekci „Udržitelnost“, která pokrývá témata „Lidé a firemní kultura“, „Charitativní program a investice do komunity“ a „Životní prostředí“. Vydávat samostatné zprávy o udržitelnosti a odpovědném podnikání začala skupina v roce 2019. Hlavní ambicí skupiny byla již od roku 2018 budoucnost bez kouře a s ní související propagace bezdýmnné alternativy cigaret IQOS, která je jednak šetrnější pro koncové uživatele, ale i pro životní prostředí. Ve sledovaném období se pomocí marketingových a vzdělávacích kampaní zaměřených na osvětu o zdravotních výhodách bezdýmnných alternativ ve srovnání s tradičními cigaretami a investic do vývoje, které vedly k vylepšení produktu, podařilo zvýšit počet dospělých uživatelů produktu IQOS z 256 000 v roce 2018 na 860 000 uživatelů v roce 2022.⁷⁵

6.2.1 Životní prostředí

Uhlíková stopa

Snaha skupiny Philip Morris ČR o snížení uhlíkové stopy je klíčovým prvkem jejích environmentálních iniciativ. Skupina si klade za cíl do roku 2030 dosáhnout uhlíkové neutrality ve svých přímých operacích a do roku 2050 v celém dodavatelském řetězci. Tento ambiciózní plán vyžaduje důmyslné sledování a reportování produkce emisí, kontinuální inovace, investice do zelených technologií a optimalizace výrobních a logistických procesů.

V roce 2018 skupina uvedla, že se jí za posledních 18 let podařilo snížit emise v závodě v Kutné Hoře o 84 %. Zavedla také základní strategii pro snižování emisí, která zahrnovala první kroky k efektivnějšímu využívání energií a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů a začala zveřejňovat detailnější údaje o produkci emisí zahrnující měření uhlíkové stopy napříč všemi provozy.⁷⁶

V následujícím roce společnost Philip Morris ČR v oblasti obnovitelné energie investovala do instalace solárních panelů na střechy svých továren, což vedlo ke snížení závislosti na fosilních palivech. Díky investicím do modernizace zařízení a optimalizace

⁷⁵ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEltnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

⁷⁶ Philip Morris ČR a.s. "Výroční zpráva 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-2018.pdf>. (staženo 27. května 2024).

výrobních procesů došlo k významné redukci spotřeby energie, což přímo ovlivnilo celkovou uhlíkovou stopu firmy.⁷⁷

V roce 2022 společnost zveřejnila své první kompletní hodnocení životního cyklu (LCA) pro klíčové produktové řady IQOS, což jí umožnilo lépe identifikovat a adresovat největší zdroje emisí v jejím portfoliu. Dále skupina investovala do výměny automobilů za ekologičtější varianty (v roce 2022 tvořily 40 % z vozového parku hybridní a plug-in vozidla) a vývoje nových, udržitelnějších materiálů a zlepšila logistické operace tak, aby byly efektivnější a méně zatěžující pro životní prostředí.⁷⁸

Konkrétně došlo ve sledovaném období od roku 2019 do roku 2022 k reálnému poklesu Scope 1 emisí v závodě v Kutné Hoře z počátečních 3 593,959 tun CO₂e⁷⁹ na 2 988 tun CO₂e v roce 2021⁸⁰, což představuje snížení o téměř 17 %. Přestože následující rok byl zaznamenán nárůst na 3 213 tun CO₂e⁸¹, celkový trend ukazuje na závazek firmy k redukci své uhlíkové stopy. Variabilita v emisích reflektuje sníženou intenzitu výroby v období pandemie, proměny v provozu a účinnost implementovaných opatření.

Cirkulární ekonomika

Cirkulární ekonomika je jednou z klíčových součástí strategie udržitelnosti Philip Morris ČR, společnost klade pozornost zejména na minimalizaci odpadů a zlepšení recyklovatelnosti svých produktů.

V roce 2018 skupina navázala spolupráci se společností EKO-KOM, a.s., se kterou pro své zaměstnance uspořádala školení zaměřené na principy cirkulární ekonomiky a recyklace, aby posílila interní povědomí a podporu těchto iniciativ, v provozních budovách také instalovala nové nádoby na třídění odpadu. Prostřednictvím

⁷⁷ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

⁷⁸ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

⁷⁹ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

⁸⁰ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2021." 2021. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

⁸¹ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

spolupráce se společností REMA Systém, která zajišťuje zpětný odběr elektronických a elektrických zařízení, se jí také podařilo vysbírat téměř 4 tuny elektroodpadu.⁸² Právě ve zpětném odběru elektroodpadu zaznamenala skupina ve sledovaném období v oblasti cirkulární ekonomiky nejvýznamnější úspěchy, kdy se jí i přes pokles v roce 2020, podařilo zvýšit množství shromážděného elektroodpadu z 3 344,2 kg v roce 2019⁸³ na 6 867 kg v roce 2022.⁸⁴

V roce 2019 skupina rozšířila programy zpětného odběru použitých zařízení IQOS vytvořením dvou recyklačních center v Evropě a Asii, do kterých se zařízení (vyhořelé elektronické cigarety, použité náplně) vrácené spotřebitelem, centrálně odesílají k dalšímu zpracování. Spustila také veřejné informační kampaně o vlivu odhozených filtrů z bezdýmného tabákového výrobku HEETS na životní prostředí.⁸⁵

V roce 2020 získalo recyklační centrum v Maďarsku certifikaci WEEELabex, která reflektuje závazek k pokročilé recyklaci a řádné hloubkové kontrole (due diligence).⁸⁶ V roce 2021 se skupina ve snaze o snížení spotřebitelského odpadu začala při výrobě nových produktů řídit ekodesignovými principy a zavázala se, že do roku 2025 dosáhne 100% podílu bezdýmných elektronických zařízení s certifikátem ekodesignu.⁸⁷ Provedení LCA v roce 2022 bylo rovněž přínosné v oblasti cirkulární ekonomiky, protože umožnilo lepší pochopení a řízení environmentálního dopadu produktu.⁸⁸

⁸² Philip Morris ČR a.s. "Výroční zpráva 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-2018.pdf>. (staženo 27. května 2024).

⁸³ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

⁸⁴ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

⁸⁵ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

⁸⁶ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2020." 2020. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

⁸⁷ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2021." 2021. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

⁸⁸ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

V oblasti produkce odpadů zaznamenala skupina Philip Morris ČR v letech 2020 až 2022 kolísavý vývoj. Celkové množství odpadu kleslo z 5 512,3 tun v roce 2020 na 5 328,574 tun v roce následujícím, avšak v roce 2022 produkce vzrostla na 5 532,514 tun. Zároveň se ale podařilo zvýšit podíl recyklovaného odpadu z 83,41 % v roce 2020 na 87 % v roce 2022, což svědčí o efektivitě zaváděných recyklačních procesů a odhodlání firmy posílit principy cirkulární ekonomiky, potvrzené rovněž nulovým skládkováním odpadu v průběhu celého sledovaného období.

Spotřeba vody

Optimalizace spotřeby vody je pro skupinu Philip Morris ČR jedním z klíčových témat. V roce 2018 skupina dosáhla v této oblasti významného pokroku, když se jí podařilo díky optimalizaci procesů vykompenzovat negativní vlivy nově zavedených metod zpracování tabáku a snížit tak relativní spotřebu vody o 12 % v porovnání s předchozím rokem. Dalším významným milníkem v roce 2020 bylo zapojení Kutnohorského závodu do globálního programu Alliance for Water Stewardship (AWS), jehož členové přispívají k udržitelnosti místních vodních zdrojů přijetím mezinárodního standardu pro správu vody.⁸⁹

Kutnohorský závod si prestižní certifikaci, kterou v České republice získala pouze společnost Coca-Cola HBC Czech Republic, vybojoval na základě úspěšného auditu provedeného v roce 2021.⁹⁰ V roce 2022 si skupina prošla dohledovým auditem, který potvrdil, že závazky nadále plní a prodloužil platnost certifikace.

Přestože celková spotřeba vody vzrostla z 45 097 m³ v roce 2021 na 57 742 m³ v roce 2022, je třeba zdůraznit, že toto zvýšení souvisí s rozšiřováním výrobních kapacit, spotřeba vody v m³ na 1 milion vyrobených cigaret totiž klesla z 1,38 v roce 2021 na 1,26 v roce 2022.⁹¹

⁸⁹ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2020." 2020. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

⁹⁰ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2021." 2021. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

⁹¹ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

6.2.2 Sociální oblast

Rovné příležitosti a zacházení pro všechny

Vytváření spravedlivého, inkluzivního a různorodého pracovního prostředí je jedním z hlavních pilířů strategie skupiny. Jako první firma v České republice získala Philip Morris ČR v roce 2018 prestižní certifikaci EQUAL-SALARY, která je nezávislým potvrzením rovného odměňování mužů a žen na stejných pracovních pozicích, tuto certifikaci se podařilo úspěšně obhájit i v letech 2019, 2020, 2021 a 2022. V květnu 2019 se skupina stala signatářem Charty diverzity, zavazujíc se společně s dalšími zapojenými firmami k rozvoji všeobecně tolerantního pracovního prostředí bez ohledu na věk, vyznání, pohlaví, sexuální orientaci či zdravotní stav. Ve sledovaném období mezi lety 2018 až 2022 došlo ve skupině k reálnému nárůstu zastoupení žen ve z 33 % na 39,3 % a snížení podílu mužů z 67 % na 60,7 %, což představuje značný posun směrem k genderové vyváženosti. Markantní nárůst zastoupení žen na rozhodovacích pozicích z 26,14 % v roce 2018 na 39,2 % v roce 2022 jasně ukazuje na snahu společnosti podporovat rovné příležitosti a aktivně otevírat cestu ženám k zastávání vedoucích rolí.

Jedním z nedostatků reportů skupiny Philip Morris ČR je, že neobsahují statistiky o počtu zdravotně postižených zaměstnanců ani specifické informace o politikách zaměstnávání těchto osob. Tento nedostatek omezuje možnost plně hodnotit inkluzivitu a diverzitu pracovního prostředí skupiny.

Pracovní podmínky

Skupina Philip Morris ČR dosahovala již na začátku sledovaného období v oblasti pracovních podmínek výborných výsledků. Spravedlivé pracovní podmínky má zakotvené v kolektivní smlouvě, která je podpořena kolektivním vyjednáváním a zahrnuje trvalý dialog mezi vedením a zaměstnanci, participaci zaměstnanců na hodnocení svého výkonu a stanovování pracovních cílů, efektivní systém podávání stížností a podnětů a transparentní přístup při obsazování volných pracovních pozic. Důležitou součástí je rovněž program Health & Wellbeing, založený na čtyřech pilířích - prevence, pohyb, stravování a rovnováha, který je klíčovým nástrojem pro podporu zdravého životního stylu zaměstnanců. Skupina Philip Morris ČR poskytuje širokou škálu benefitů, které nejen podporují fyzické a mentální zdraví, ale také umožňují zaměstnancům lépe využívat volnočasových aktivit. Certifikace Top Employer Česká republika, kterou firma v roce 2018 získala již po páté za sebou (a po dobu celého sledovaného období ji každoročně

obhájila), potvrzuje vysoký standard pracovních podmínek.⁹² I přes dobrou počáteční pozici se ve skupině během období 2018 až 2022 uskutečnila řada dalších opatření směřujících ke zlepšení pracovních podmínek a prostředí, posílení práv zaměstnanců a zvyšování bezpečnosti na pracovišti.

V roce 2019 byl zaveden nový komplexní program motivace zaměstnanců OPEN+ v oblasti BOZP, který zahrnoval měsíční týmové vyhodnocování šampionů BOZP a individuální ocenění za příkladné jednání v této oblasti.⁹³ V roce 2020 bylo tímto způsobem oceněno více než 700 zaměstnanců z různých výrobních týmů. Součástí nového programu byla také školení zaměřená na bezpečnostní vedení a nové trendy v BOZP. Během let 2019 až 2022 se ve skupině Philip Morris ČR objevilo minimum úrazů vyžadujících lékařské ošetření, což odráží efektivitu přijatých bezpečnostních opatření. Výjimkou byl rok 2020, kdy byly zaznamenány dva takové úrazy, v ostatních letech došlo pouze k ojedinělým anebo žádným incidentům. Pandemie COVID-19 přinesla nové výzvy, na které skupina Philip Morris ČR musela reagovat přijetím mimořádných opatření k minimalizaci rizik přenosu viru mezi zaměstnanci. Tyto kroky zahrnovaly segregaci pracovních týmů, zavedení bezpečné práce z domova, poskytování psychologické podpory a dodržování přísných hygienických protokolů. Firma také udržovala pravidelný a transparentní dialog se zaměstnanci o dopadech pandemie a nově zavedených opatřeních. Tato opatření přispěla ke snížení šíření viru v továrně v Kutné Hoře na minimální úroveň, díky jejich účinnosti nedošlo k žádnému přerušení ani omezení výrobních operací a až do srpna 2020 firma nezaznamenala ani jediný případ nákazy mezi svými zaměstnanci.⁹⁴

Skupina Philip Morris ČR prokázala schopnost nejen reagovat na měnící se externí podmínky, ale také aktivně pracovat na zlepšování interních procesů a standardů. Díky proaktivnímu přístupu k BOZP, podpoře zdraví a blahobytu zaměstnanců a efektivním reakcím na krizové situace se společnosti podařilo udržet pozici lídra v oblasti pracovních podmínek a značku žádaného zaměstnavatele.

⁹² Philip Morris ČR a.s. "Výroční zpráva 2018." 2018. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-2018.pdf>. (staženo 27. května 2024).

⁹³ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

⁹⁴ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2020." 2020. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

6.2.3 Řízení a správa

Philip Morris ČR ve svých reportech zdůrazňuje důležitost odpovědného řízení a správy, které zahrnuje transparentnost, podnikatelskou etiku a udržitelný dodavatelský řetězec. Všechny tyto oblasti jsou součástí firemní strategie a posilují vnímání skupiny jako společensky odpovědného hráče a lídra v oblasti udržitelnosti.

Transparentnost a podnikatelská etika

Transparentnost a podnikatelská etika jsou klíčové pro udržení dobrých vztahů s investory, zákazníky a dalšími zainteresovanými stranami. V reportech skupiny jsou transparentní komunikace a etické chování prezentovány jako nezbytné pro udržení reputace a důvěry. Philip Morris ČR usiluje o maximální transparentnost tím, že sdílí informace o svých produktech, které jsou zdravější bezdýmnou alternativou cigaret a o vědeckém výzkumu, který tyto produkty podporuje. Výsledky pre-klinických a klinických studií jsou pravidelně komunikovány odborné i laické veřejnosti. Otevřené sdílení vědeckých poznatků má za cíl budovat důvěru a podporovat diskuzi o veřejném zdraví.

Skupina se rovněž zavazuje k odpovědnému uvádění výrobků na trh, zamezování přístupu mladistvých a zajišťování aby byly produkty propagovány pouze dospělým. Odpovědný přístup k marketingu je součástí širší strategie obchodní integrity a odpovědného podnikání, která má za cíl chránit spotřebitele a podporovat společenskou odpovědnost organizace.

Dalším významným prvkem firemní kultury je přísná protikorupční politika. Protikorupční směrnice PMI představuje soubor přísných pravidel, která zakazují jakékoli formy úplatkářství a regulují vztahy s vládními úředníky, soukromými osobami a subjekty, jak napřímo či prostřednictvím třetích stran. Zaměstnanci jsou např. povinni hlásit jakékoli poskytování darů či služeb úředním osobám a dodržovat stanovené limity pro tyto aktivity. V případě, že hodnota daru přesáhne stanovený limit, je nutné získat externí právní posudek a schválení od interního právního oddělení. Tento systém zabezpečuje, že veškeré interakce jsou transparentní a v souladu s právními normami, což přispívá k ochraně integrity společnosti.⁹⁵

⁹⁵ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

Udržitelný dodavatelský řetězec

Udržitelný dodavatelský řetězec je nezbytný pro minimalizaci environmentálního dopadu a zajištění společenské odpovědnosti, skupina Philip Morris ČR proto klade důraz na to, aby její dodavatelé splňovali přísné environmentální, sociální a etické standardy.

Philip Morris ČR se řídí interní směrnicí PMI-29, která zajišťuje férový, transparentní a etický přístup k obchodním vztahům s dodavateli. Proces výběru obchodních partnerů zahrnuje důkladnou hloubkovou kontrolu (due diligence), při které se prověřuje oprávnění k činnostem, právní a finanční stabilita a soulad s etickými principy a pravidly zodpovědného zajišťování zdrojů. Dodavatelé musí dodržovat standardy lidských práv, odpovědnosti k životnímu prostředí a obchodní integrity. Pokud dodavatel tyto standardy nesplňuje, snaží se skupina vyjednat nápravu, v případě, že to není možné ukončuje s ním smluvní vztah. Závazek Philip Morris ČR k udržitelnosti se projevuje také při zadávání zakázek, skupina monitoruje výkon a kvalitu služeb strategických dodavatelů na základě odsouhlasených kritérií a pravidelně hodnotí plnění dohodnutých obchodních podmínek. Udržitelný management dodavatelského řetězce zahrnuje i specifická školení pro dodavatele určená k zajištění souladu s normami BOZP a dalšími předpisy.

Skupina rovněž klade důraz na ochranu lidských práv osob ovlivněných jejími aktivitami, pravidelně kontroluje a hodnotí vztahy dodavatelů s jejich zaměstnanci a snaží se zajišťovat dodržování standardů PMI, které jsou součástí smluv. Aktivně také přispívá k socioekonomickému blahobytu komunit pěstujících tabák a usiluje o odstranění dětské práce a zajištění bezpečných a spravedlivých pracovních podmínek. Důležitým cílem je v této oblasti podpora minimálního základního příjmu farmářů, který je potřebný k zajištění důstojného životního standardu.⁹⁶

6.2.4 Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD ve skupině Philip Morris ČR, a.s.

Philip Morris ČR se ve svých reportech prezentuje jako organizace, která klade důraz na udržitelnou výrobu produktů, transparentnost, odpovědný výběr obchodních partnerů, prevenci korupce, udržitelnost dodavatelského řetězce a ochranu lidských práv. Tyto hodnoty jsou zakotveny v jejích interních směrnicích a pravidlech, která jsou pravidelně monitorována a hodnocena. Obecně můžeme ve skupině Philip Morris ČR po

⁹⁶ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).

zavedení reportingu podle NFRD sledovat trend postupného zlepšování jednak v kvalitě a obsahu reportů, ale i v jednotlivých ukazatelích udržitelnosti.

Nicméně nelze opomenout, že kromě NFRD existují i další motivace, které přispěly ke zlepšení v oblasti reportingu a udržitelnosti. Jedním z hlavních motorů pro zlepšování je mateřská společnost Philip Morris International (PMI), která patří mezi největší a nejstarší tabákové společnosti a nastavuje základní strategie a politiky ve všech svých dceřiných společnostech. Vzhledem k tomu, že jsou klasické cigarety jedním z neškodlivějších spotřebitelských produktů na světě a že tabákový průmysl významně poškozují životní prostředí, je na tento sektor vyvíjen stále větší tlak, aby přijal proaktivní přístup k environmentálním a sociálním výzvám. Jedním z klíčových kroků směrem k udržitelnější budoucnosti je ve skupině plán do 10 let ukončit výrobu a prodej tradičních cigaret a nahradit je bezdýmnými výrobky.

Motivující jsou také další legislativní požadavky na národní i mezinárodní úrovni (např. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904, o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí), které skupinu vedly k vyšší odpovědnosti za své produkty.⁹⁷ Klíčovou roli mohla hrát rovněž tržní poptávka a preference spotřebitelů a investorů, kteří upřednostňují firmy prokazující závazek k udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Přijetí a propagace udržitelných postupů může firmám poskytnout konkurenční výhodu na trhu, zejména v sektoru tabákových výrobků, kde je vyvíjen značný tlak na zlepšování image značky. Investice do výzkumu a vývoje nových odpovědnějších produktů, jako je IQOS, jsou motivovány nejen snahou o udržitelnost, ale také potřebou inovovat a přizpůsobovat se měnícím se preferencím zákazníků. Skupina zabývající se výrobou tabákových výrobků je rovněž motivována zvláštní odpovědností vůči společnosti a životnímu prostředí, která zahrnuje minimalizaci negativních dopadů své činnosti, ale také aktivní přispívání k pozitivním změnám v oblasti veřejného zdraví a ochraně spotřebitele. Vzhledem k tomu, že 90 % tabáku pochází z rozvojových zemí a jeho pěstování znečišťuje životní prostředí a přispívá k sociálním nerovnostem, je jedním z klíčových motivačních aspektů rovněž tlak společnosti na zajištění udržitelnosti dodavatelského řetězce. V tabákovém průmyslu je rozšířená dětská práce, která často není nijak regulovaná. Na tabákových polích pracují ve velmi náročných podmínkách děti, které ve většině případů nedostávají žádnou nebo minimální důstojnou

⁹⁷ Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2020." 2020. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).

mzdu. Pěstování tabáku také přispívá k odlesňování a jeho náchylnost na škůdce a plísně vyžaduje použití pesticidů a chemických látek, které jsou v našich podmínkách zakázané. Skupina klade důraz na to, aby její dodavatelé splňovali přísné environmentální, sociální a etické standardy, které zahrnují např. přísný zákaz dětské práce, zajištění spravedlivých a bezpečných pracovních podmínek pro farmáře a další pracovníky v dodavatelském řetězci a zlepšení socioekonomických podmínek komunit pěstujících tabák.⁹⁸ Dalším silným motivačním faktorem je ochrana spotřebitelů a mladistvých, které jsou z hlediska tabákového průmyslu nejzranitelnější skupinou. Philip Morris se snaží omezovat přístup mladistvých k tabákovým výrobkům odpovědným uváděním na trh a zajišťováním aby byly produkty propagovány pouze dospělým.

Závěrem lze říci, že implementace reportingu podle NFRD a vliv dalších motivačních faktorů, vedly k řadě významných zlepšení potvrzujících efektivitu nefinančního reportingu a odpovědného přístupu k řízení podnikání, jako je snížení uhlíkové stopy, pokroky v cirkulární ekonomice, optimalizace spotřeby vody, zlepšení v ochraně spotřebitelů a mladistvých a posílení ochrany lidských práv v dodavatelském řetězci.

⁹⁸ World Health Organization. "Tobacco and its environmental impact: an overview." UCSF: Center for Tobacco Control Research and Education (2017). <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/255574/9789241512497-eng.pdf>. (staženo 3. června 2024).

6.3 MONETA Money Bank, a.s.

Banka MONETA Money Bank začala s vykazováním nefinančních informací podle NFRD již v roce 2017, tj. rok před oficiálním náběhem legislativní povinnosti. Již v roce 2017 vznikla samostatná stručná zpráva o udržitelnosti v rozsahu dvaceti stran strukturovaná podle mezinárodně uznávaných principů GRI, která sloužila jako zkušební report. Banka v ní představila strategii udržitelného rozvoje s pěti pilíři – *Ekonomika, Naši zaměstnanci, Komunita, Životní prostředí a Naši zákazníci* a dvanácti prioritami – *Transparentnost a zásady odpovědného bankovníctví, Řízení vztahů s dodavateli, Prevence kriminality, Politika odměňování, Péče zaměstnance a firemní kultura, Firemní dobrovolnictví, Firemní filantropie, Naše uhlíková stopa, Inovativní ekologické řešení, Široce dostupné produkty a služby, Kvalitní zákaznická zkušenost a Zodpovědné prodejní praktiky*,⁹⁹ podle které se řídila až do roku 2020,¹⁰⁰ kdy došlo k redukci a přepracování priorit z dvanácti na deset, tak aby více odpovídaly zájmům zainteresovaných stran. Významnou změnu přinesl rovněž rok 2021, kdy se banka rozhodla do své obchodní strategie oficiálně zařadit 11 ze 17 SDGs a začala hodnotit své činnosti podle EU taxonomie a zveřejňovat podíl taxonomicky způsobilých a nezpůsobilých činností. Hlavním posláním banky byla ve sledovaném období podpora živnostníků a malých a středních podniků, zajištění pozitivní zákaznické zkušenosti a zlepšování digitálních služeb.¹⁰¹

Aby prokázala své snahy v oblasti udržitelnosti, zapojila se banka do iniciativy mezinárodní neziskové společnosti Carbon Disclosure Project, která provozuje globální systém zveřejňování informací o životním prostředí. MONETA Money Bank v roce 2018 obdržela hodnocení "C", které si udržela i v roce 2019 a 2020. V roce 2021 se její hodnocení zlepšilo na "B-", návrat k "C" v roce 2022 však ukazuje na nutnost dalších úprav a zdokonalení strategie udržitelného růstu a řešení klimatických výzev. Stala se rovněž součástí MSCI ESG ratingu, který hodnotí výkonnost v oblasti ESG v porovnání s konkurenčními firmami. Banka zaznamenala signifikantní progres a podařilo se jí zvýšit své hodnocení z "BB" v roce 2018 na "AA" v roce 2021. Překvapivé snížení hodnocení na

⁹⁹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2018." 2018. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2018.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹⁰⁰ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹⁰¹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

"B" v následujícím roce však poukazuje na výzvy spojené s udržováním vysokých standardů a zdůrazňuje důležitost neustálého zlepšování v oblasti ESG. Tato hodnocení a ratingy jsou důležitými ukazateli pro zhodnocení konkrétních výsledků a efektivity implementovaných strategií.

6.3.1 Životní prostředí

Uhlíková stopa

Životní prostředí a snaha o snižování uhlíkové stopy jsou jednou z hlavních strategických priorit MONETA Money Bank.

V roce 2018 se banka zavázala snížit svou uhlíkovou stopu o 35 % do roku 2020, závazek vycházel z měření emisí za rok 2016. Banka měřila emise ve Scope 1 a 2 v souladu s mezinárodním protokolem o skleníkových plynech (GHG Protocol). Mezi klíčová opatření vedoucí ke kontinuálnímu snižování patřilo postupné zavádění zelené elektřiny na pobočkách, nákup zelené elektřiny pro centrály v Praze a Ostravě, snížení počtu poboček vytápěných pevnými palivy, snížení celkového počtu automobilů a nahrazení naftových vozidel elektromobily.¹⁰²

V roce 2019 MONETA Money Bank pokračovala v plnění svého závazku a zaznamenala výrazný pokles uhlíkové stopy o 43,6 % oproti roku 2016. Tento pokles byl dosažen díky několika opatřením, včetně využívání obnovitelné energie na všech pobočkách a centrálách a dalšímu snížení počtu služebních vozidel.¹⁰³

V roce 2020 MONETA dosáhla dalšího významného poklesu uhlíkové stopy, která byla snížena o 58,3 % oproti roku 2016. Banka začala měřit emise i ve Scope 3 a stanovila si nový cíl dosáhnout do roku 2025 uhlíkové neutrality, dále také snižovala počet služebních vozidel a postupně je nahrazovala elektromobily. Výpočet uhlíkové stopy za rok 2020 byl také poprvé verifikován dle mezinárodní normy ISO 14064-1:2018.¹⁰⁴

V roce 2021 se banka rozhodla zpřesnit měření emisí ve Scope 3 s cílem postupně ze svého úvěrového portfolia vyloučit společnosti, které nemají strategii přechodu v souladu s Pařížskou dohodou. Vzhledem k integraci ESG hledisek do finančních a

¹⁰² MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2018." 2018. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2018.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹⁰³ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2019." 2019. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2019.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹⁰⁴ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

investičních rozhodnutí, začala banka v časovém horizontu do tří let zvažovat také eminenci vlastních zelených dluhopisů.¹⁰⁵

V roce 2022 se bance podařilo dosáhnout významného pokroku ve snaze o dosažení uhlíkové neutrality, oproti roku 2016 došlo ve Scope 1 a 2 ke snížení emisí o 76,3 %. Kromě toho banka instalovala první FVE panely na svou pobočku jako součást pilotního projektu, který má přispět k dalšímu snižování uhlíkové stopy.¹⁰⁶

Konkrétně došlo ve sledovaném období k markantnímu poklesu emisí ve Scope 1 zhruba o 52 % z 1 370,8 tun CO₂e v roce 2018 na 658,5 tun CO₂e v roce 2022. Úctyhodný je přístup banky k modernizaci vozového parku. Ve sledovaném období se počet elektromobilů zvýšil z 56 v roce 2018 na 99 v roce 2022, zároveň banka snížila počet vozidel se spalovacími motory z 398 na 181. Nepřímé emise z nákupu elektřiny zaznamenaly ve sledovaném období ještě významnější pokles, a to přibližně o 66 % z 5 759,2 tun CO₂e na 1 983,2 tun CO₂e, data jsou důkazem přechodu k zelenějším zdrojům energie a zvyšování energetické účinnosti provozních budov. Ve Scope 3 docházelo k fluktuacím, které reflektovaly dynamiku externích vztahů a akvizic ovlivňujících bankovní operace. V roce 2018 dosáhly tyto emise hodnoty 6 323,5 tun CO₂e, v roce 2019 došlo k nárůstu na 7 541,8 tun CO₂e, což představuje zhruba devatenáctiprocentní zvýšení způsobené akvizicí společností Wüstenrot. V průběhu pandemie COVID-19 banka evidovala pokles emisí na 5 803,6 tun CO₂e, nicméně, v roce 2022 důsledkem uvolnění pandemických opatření emise opět stouply na 6 199,2 tun CO₂e. Uhlíková stopa banky na provozní výnos a na zaměstnance vykázala signifikantní pokles, což svědčí o efektivnějších operacích a redukci emisí ve vztahu k výnosům. Zejména pokles uhlíkové stopy na zaměstnance z 4,2 t CO₂e na 2,468 t CO₂e a snížení přímé uhlíkové stopy (Scope 1 a 2) na zaměstnance z 0,22 t CO₂e na 0,09 t CO₂e mezi lety 2018 a 2022 ukazují na úspěšné snahy o udržitelnější provoz.

MONETA Money Bank prokázala svůj závazek k dosažení uhlíkové neutrality nejen prostřednictvím technických a logistických opatření, ale také strategií integrace udržitelnosti do obchodního modelu banky.

¹⁰⁵ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹⁰⁶ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

Cirkulární ekonomika

I přesto, že oblast cirkulární ekonomiky spadá do kategorie „Inovativní ekologická řešení“ a není jednou z hlavních priorit, dosáhla v ní banka v průběhu sledovaného období k významným pokrokům a to zejména díky postupné digitalizaci většiny interních procesů, která vedla k výraznému snížení spotřeby papíru a dalších materiálů. Konkrétně došlo výsledkem implementace elektronické komunikace, elektronické archivace dokumentů a elektronických podpisů ke snížení spotřeby papíru z 68 tun v roce 2018 na 57,8 tun v roce 2021,¹⁰⁷ což představuje pokles přibližně o 15 %. Absence dat pro rok 2022 ovšem znemožňuje přesné posouzení posledního vývoje v této oblasti. Pozitivní prognózu lze vyvodit z reportu za rok 2023, kde banka zveřejnila, že díky digitalizaci se jí za poslední tři roky podařilo snížit spotřebu papíru o 56 %, což odpovídá přibližně 194 tunám.¹⁰⁸

V roce 2019 se Pražská centrála Skupiny přestěhovala do nové ekologické budovy, kde byl zaveden systém pro třídění odpadu, díky kterému se podařilo snížit spotřebu plastových odpadkových sáčků o 84 %. Kuchyňky a šatny byly vybaveny koši na papír, plast, sklo, karton, použité baterie a elektroodpad a všechny použité kapsle na kávu byly ze 100 % recyklovány. Tento krok vedl k výraznému zvýšení míry recyklace a snížení množství odpadu končícího na skládkách.¹⁰⁹ V roce 2021 byl rozšířen počet separovaných odpadů o bioodpad a kov a došlo k odstranění košů u pracovních stolů s cílem motivovat zaměstnance k třídění odpadu.¹¹⁰ V roce 2022 začala celá skupina využívat výhradně recyklovaný papír a zaměstnanecké restaurace pouze recyklovatelné obaly pro odnos jídla.

Konkrétně se bance podařilo v období mezi lety 2018 a 2022 významně snížit celkové množství vyprodukovaného odpadu z 484,42 tun na 226,34 tun.¹¹¹ Snížení přibližně o 53 % je výsledkem efektivní strategie řízení produkce odpadů a závazku banky

¹⁰⁷ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹⁰⁸ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2019." 2019. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2019.pdf>. (staženo 24. května 2024)

¹⁰⁹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2019." 2019. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2019.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹¹⁰ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹¹¹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

k jeho minimalizaci. Dokazuje, že i přes to, že cirkulární ekonomika není hlavní prioritou banky, dosahuje v ní významných pokroků.

Spotřeba vody

Spotřeba vody, podobně jako cirkulární ekonomika, spadá do kategorie „Inovativní ekologická řešení“ a není jednou z hlavních priorit. Přesto banka během sledovaného období vyvinula v této oblasti významné iniciativy, které vedly k optimalizaci a snížení spotřeby vody.

Bance se vlivem systematického úsilí a konsolidace pronajatých ploch podařilo pomocí jednoduchých opatření, jako byla například instalace bezdotykových baterií na centrále skupiny v Ostravě a perlátorů na všechny vodovodní baterie v pobočkové síti, snížit mezi lety 2016 a 2020 spotřebu vody o 9 653,5 m³. Od roku 2020 banka ve svých zprávách o udržitelnosti uvádí, že plánuje pokračovat v modernizaci svých poboček. Všechny zrekonstruované pobočky mají být vybaveny bezdotykovými bateriemi a novými toaletami OptimFlush, které mohou uspořit až 50 % vody ve srovnání s dosud používanými toaletami. Datum dokončení těchto opatření však banka zatím nezveřejnila.

Konkrétně se bance ve sledovaném období podařilo snížit spotřebu vody z 27 299 m³ v roce 2018 na 21 209 m³ v roce 2020,¹¹² což představuje pokles o přibližně 22 %. V roce 2022 však došlo k mírnému nárůstu spotřeby vody zhruba o 5,5 % na 22 379 m³.¹¹³ Tento nárůst reflektoval návrat zaměstnanců do kanceláří a obnovu běžných provozních činností po uvolnění opatření spojených s pandemií COVID-19.

Tyto kroky jasně ukazují, že i když spotřeba vody není hlavní prioritou banky, dosáhla díky cíleným a systematickým opatřením významných úspěchů. Výsledky dosažené mezi lety 2018 a 2022 ukazují, že banka je schopna efektivně optimalizovat spotřebu vody a přispívat tak k udržitelnému provozu.

¹¹² MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹¹³ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

6.3.2 Sociální oblast

Rovné příležitosti a zacházení pro všechny

Rovné příležitosti a zacházení pro všechny patří mezi hlavní priority MONETA Money Bank, v zavedeném Etickém kodexu banka explicitně zakazuje jakoukoli formu diskriminace a podporuje rovné příležitosti pro všechny. Ve sledovaném období dosáhla banka v této oblasti v rámci své pracovní síly významných úspěchů.

I přesto, že se banka mezi lety 2018 až 2020 věnovala diverzitě a rovným příležitostem pouze okrajově, zejména v rámci priorit „Péče o zaměstnance“ a „Firemní kultura a odměňování“, došlo v roce 2019 ke spuštění Programu diverzity.¹¹⁴ Během redukce a přepracování priorit v roce 2020 zařadila banka mezi své hlavní priority v oblasti spravedlivého odměňování politiku rovnosti žen a mužů. Ve stejném roce také přijala politiku rozmanitosti a začlenění a připojila se k Chartě diverzity, čímž stvrdila svůj dlouhodobý závazek k rovnému přístupu k zaměstnancům. Vznikla odborná komise MON FAIR s hlavním cílem dohlížet v rámci skupiny na rovné odměňování mužů a žen, inkluzi znevýhodněných skupin a rovné příležitosti, která získala funkci poradního orgánu představenstva. Díky iniciativám v oblasti genderové rovnosti byla banka jako jediná česká společnost zařazena do Indexu genderové rovnosti společnosti Bloomberg „Bloomberg Gender-Equality Index 2020“. Banka také v souladu s aktivitami komise MON FAIR zahájila interní mentoringový program jako první aktivitu na podporu genderové diverzity a hnutí LGBT.¹¹⁵ Na základě doporučení komise MON FAIR začala banka v roce 2021 poskytovat finanční podporu rodičům vracejícím se do práce z mateřské či rodičovské dovolené, která zahrnovala příspěvky na hlídání dětí a náklady na předškolní zařízení pro děti do tří let. Banka rovněž zajistila rovné podmínky pro LGBTQ+ rodiny a páry poskytnutím volna při uzavření registrovaného partnerství, které českou legislativou není přiznáno. Za tento krok obdržela ocenění LGBT+ Friendly Employer v kategorii Skokan roku. Zahájila také rozvojový program pro talentované ženy, v rámci kterého bylo vybráno 111 zaměstnankyň s potenciálem pro další profesní růst a spustila projekt MON Step, jehož cílem bylo větší zapojení osob se zdravotním znevýhodněním do zaměstnanecké struktury skupiny s cílem dosáhnout do čtyř let minimálně 3,5 % zaměstnanců se zdravotním

¹¹⁴ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2019." 2019. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2019.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹¹⁵ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

znevýhodněním. Představenstvo také poprvé v historii existence skupiny posílila žena - Klára Starková na pozici Chief Operating Officer. Banka udělala významné kroky i v modernizaci svých digitálních služeb a upravila aplikace Smart Banka a Internet Banka tak, aby byly přístupné i pro nevidomé klienty, čímž prokázala závazek k rovnosti a inkluzi nejen uvnitř organizace, ale i ve vztahu k zákazníkům. Díky všem těmto aktivitám obdržela banka za období 2021 Zlatý certifikát v rámci Indexu diverzity.¹¹⁶

V roce 2022 banka zveřejnila aktualizovaný předpis o rozmanitosti, inkluzi a rovnosti ve kterém popisuje zásady uplatňované v každodenním provozu. Komise MON FAIR si v rámci ESG strategie také oficiálně stanovila pět pilířů – genderovou diverzitu, finanční podporu rodičů, odstraňování nerovností ve vztahu k LGBTQ+ zaměstnancům, podporu zaměstnání zdravotně znevýhodněných osob a mezigenerační dialog a podporu zaměstnanců poskytujících neformální péči.

Konkrétně došlo ve sledovaném období ke snížení gender pay gap z 5,6 % v roce 2019 na 1,98 % v roce 2022. Zvýšení podílu zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním z 1 % v roce 2021 na 1,46 % v roce 2022¹¹⁷ lze vnímat jako pozitivní aspekt inkluzivity banky, je však důležité vzít v úvahu, že celkový procentuální podíl zůstává relativně nízký a to zejména s ohledem na kontinuální snižování celkového počtu zaměstnanců.

Celkově lze říci, že banka v prioritní oblasti rovných příležitostí a zacházení pro všechny udělala ve sledovaném období významné pokroky, které dokazují její závazek a angažovanost.

Spravedlivé pracovní podmínky

Pracovní prostředí a spravedlivé pracovní podmínky jsou jedním z hlavních témat, které banka řeší již od začátku sledovaného období. Snaží se vytvářet pracovní prostředí, které zaměstnance spojuje, motivuje a rozvíjí a zároveň podporovat rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a zdravý životní styl.

V roce 2018 byla v rámci politiky odměňování, která je navržena tak, aby vytvářela dlouhodobou hodnotu pro akcionáře a zároveň spravedlivě odměňovala nejvýkonnější zaměstnance, zvýšena mzda 1 596 zaměstnancům průměrně o 5,3 %. Banka v rámci elektronického systému kafeterie realizovala kulturní, sportovní a relaxační

¹¹⁶ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹¹⁷ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

aktivity zaměřené na podporu fyzického i psychického zdraví zaměstnanců, posílila také ochranu zaměstnanců v případě onemocnění a úrazu zavedením úrazového pojištění a možnosti zůstat doma při krátkodobém onemocnění bez nutnosti návštěvy lékaře.¹¹⁸

V roce 2019 zvýšila banka mzdu 1 759 zaměstnancům průměrně o 4,8 %, ze Sociálního fondu také začala vyplácet podporu zaměstnancům v tíživé životní situaci jako je například nemoc či zranění znemožňující práci. V prvním roce bylo na základě individuálních posudků jednotlivých případů vyplaceno 400 000 Kč. Banka také realizovala průzkum Employee Experience Survey, který zkoumal postoje zaměstnanců a jejich názory na fungování společnosti na základě jehož výsledků byly uspořádány workshopy a „Den hodnot“, zaměřené na firemní kulturu a propojení zaměstnanců s hodnotami společnosti. Za účelem zvýšení angažovanosti byl zahájen program rotací, který umožňoval zaměstnancům navštěvovat různé pobočky a centrály s cílem lépe porozumět činnostem jiných oddělení, zaměstnanci se rovněž mohli zúčastnit pravidelných snídaní s generálním ředitelem banky, kde měli příležitost diskutovat o tématech týkajících se fungování společnosti. V rámci podpory rovnováhy mezi soukromým a pracovním životem byla na centrále v Praze dokončena výstavba multifunkční místnosti pro zaměstnance, kteří si do práce potřebují přivést děti.¹¹⁹

V roce 2020 byla zvýšena mzda 1 299 zaměstnancům průměrně o 5,8 %. Podporu ze Sociálního fondu v celkové výši 600 000 Kč obdrželo celkem pět zaměstnanců. Na podporu efektivního využívání času a sladění pracovního a soukromého života byla také s ohledem na pracovní náplň zavedena možnost občasné práce z domova (FlexPlace). Během roku 2021 byly u 1 124 zaměstnanců zvýšeny mzdy průměrně o 4,4 %. Zaměstnancům v náročné životní situaci bylo ze Sociálního fondu vyplaceno celkem 600 000 Kč. Banka v kontextu prevence a předcházení onemocnění COVID-19 podpořila plošnou vakcinaci a všem zaměstnancům, kteří se očkovali vyplatila prostřednictvím kafeterie mimořádnou odměnu¹²⁰. V průběhu roku 2022 byla v reakci na zvyšování inflace navýšena mzda 2 657 zaměstnancům průměrně o 7,8 %. Zaměstnancům v tíživé životní situaci bylo ze Sociálního fondu vyplaceno 220 000 Kč.

¹¹⁸ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2018." 2018. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2018.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹¹⁹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2019." 2019. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2019.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹²⁰ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

MONETA Money Bank v průběhu sledovaného období prokázala silný závazek k vytváření motivujícího a podporujícího pracovního prostředí. I přes kontinuální zlepšování politiky odměňování, zavádění bezpečnostních opatření a podporu rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, však došlo k nárůstu dobrovolné fluktuace z 13,9 % v roce 2021 na 15,7 % v roce 2022.¹²¹

6.3.3 Řízení a správa

Transparentnost a podnikatelská etika

Banka zavedla protikorupční politiku, která brání střetu zájmů, úplatkářství a korupci a nastavuje standardy pro chování zaměstnanců, dodavatelů a partnerů a procesy řízení výběru nových dodavatelů a obdarování nebo přijímání darů od partnerů a klientů. Zřídila anonymní linku pro hlášení neetického chování, která zaměstnancům umožňuje bezpečně a důvěrně oznamovat jakékoli pochybení (whistleblowing). Je členem Institutu interních auditorů a dodržuje etické kodexy stanovené Českou bankovní asociací a dalšími institucemi, jako je např. Etický kodex členů České leasingové a finanční asociace či Etický kodex České asociace kapitálového trhu. Kromě toho banka zdůrazňuje transparentnost v účetnictví a daních, přičemž všechny daňové povinnosti plní výhradně v České republice a aktivně spoluprací s kontrolními a regulatorními orgány pro zajištění souladu s českou daňovou legislativou. Banka se také zavázala zvyšovat povědomí zaměstnanců o etických standardech prostřednictvím pravidelných školení a interní komunikace.

V roce 2018 dokončila MONETA implementaci obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) a nastavila procesy pro uplatnění práv dotčených osob a řešení případů porušení ochrany a jmenovala pověřence pro ochranu osobních dat.¹²² Strategie udržitelného rozvoje banky, která byla oficiálně aktualizovaná v roce 2020 se soustředila na pět pilířů, jedním z nichž byla ekonomická odpovědnost zahrnující zásady odpovědného bankovníctví, etiku a transparentnost.¹²³ Rok 2021 byl pro MONETA Money Bank ve znamení navazování globálních partnerství s cílem lepšího dosažení udržitelného rozvoje.

¹²¹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹²² MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2018." 2018. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2018.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹²³ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

Banka se stala signatářem Iniciativy UN Global Compact a globální platformy Principů odpovědného bankovníctví, čímž posílila svůj závazek k transparentnosti a podnikatelské etice.¹²⁴ V roce 2022 pokračovala banka v automatizaci a digitalizaci finančního výkaznictví s cílem zefektivnit interní procesy.

MONETA Money Bank prokázala během sledovaného období významné pokroky v oblasti transparentnosti a podnikatelské etiky. Zavedením protikorupční politiky, standardů chování pro zaměstnance, dodavatele a partnery a procesů řízení výběru dodavatelů banka efektivně předcházela střetům zájmů, úplatkářství a korupci. Výsledkem těchto účinných opatření a procesů nebyly mezi lety 2020 až 2022 zaznamenány žádné potvrzené případy korupce.¹²⁵

Udržitelný dodavatelský řetězec

Řízení vztahů s dodavateli je jednou z hlavních priorit MONETA Money Bank, aktivně usiluje o udržitelný dodavatelský řetězec v rámci kterého se zavázala ke snižování CO₂, boji proti modernímu otroctví, dětské práci a nelegálnímu obchodování s lidmi. Aby předešla negativním dopadům na společnost a životní prostředí spolupracovala banka v průběhu celého sledovaného období pouze s dodavateli z rozvinutých zemí.

V roce 2018 banka spolupracovala přibližně s 850 dodavateli, od kterých nakupovala zboží především v oblasti informačních technologií, marketingu, právních a poradenských služeb, telekomunikací či energií a pronájmu budov. Většina dodavatelů pocházela z EU nebo Severní Ameriky. Banka se rozhodla navazovat spolupráci se zahraničními dodavateli jen tehdy, pokud není možné najít dodavatele služby či produktu na domácím trhu. Lokální ekonomika tedy získala významnou podporu, neboť 95 % všech vynaložených výdajů na dodavatele směřovalo k českým a slovenským dodavatelům. Pro zefektivnění řízení vztahů s dodavateli zavedla banka v roce 2018 dva nové koncernové předpisy týkající se nákupního procesu a řízení outsourcingu, které umožnily sjednotit postupy v rámci celé skupiny. Politika stanovila pravidelné prověřování a hodnocení dodavatelů dle přísných pravidel nastavených v interní aplikaci s cílem zhodnotit finanční situaci dodavatele a minimalizovat tak rizika spojená s praním špinavých peněz a podvody. Nastavila také procesy schválení spolupráce s dodavatelem na základě předem

¹²⁴ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹²⁵ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

definovaných manažerských odpovědností a zavedla povinnost uzavření NDA případě sdílení citlivých informací. Banka také hodnotila možné dopady selhání dodavatelů na kontinuitu provozu banky.¹²⁶

V roce 2019 MONETA Money Bank spolupracovala s přibližně 800 dodavateli z EU a Severní Ameriky, do české a slovenské ekonomiky vynaložila přibližně 93 % všech výdajů na dodavatele. V roce 2020 se počet dodavatelů banky zvýšil na 830. Na české a slovenské dodavatele bylo alokováno 94 % rozpočtu, zbytek prostředků opět směřoval na dodavatele v EU a Severní Americe.¹²⁷

V roce 2021 MONETA Money Bank implementovala do systému prověřování dodavatelů ESG dotazník "Posouzení dopadu dodavatelů na životní prostředí, sociální oblast a oblast správy a řízení společnosti", který byl připraven ve dvou verzích - pro středně velké a velké dodavatele s více než 50 zaměstnanci a pro malé dodavatele a podnikatele. Dotazník pokrýval klíčové oblasti udržitelnosti, včetně environmentální politiky (uhlíková stopa, dekarbonizační plány, atd.), sociální politiky (pracovní a lidské právo) a odpovědné správy a řízení (rovné odměňování, diverzita). Výsledky dotazníku byly použity jako jedno z kritérií pro hodnocení a výběr dodavatelů s cílem zajistit, že banka bude spolupracovat pouze s dodavateli, kteří splňují její vysoké standardy udržitelnosti. V roce 2021 banka spolupracovala přibližně s 900 dodavateli z EU, Velké Británie a Severní Ameriky, přičemž 90 % výdajů na dodavatele směřovalo do místní ekonomiky.¹²⁸ V roce 2022 si MONETA Money Bank v rámci ESG strategie stanovila cíl, aby do konce roku 2025 prošlo ESG posouzením dle objemu výdajů 95 % jejich dodavatelů. V roce 2022 již bylo ohodnoceno 58 % dodavatelů. V tomto roce udržovala MONETA spolupráci s 860 dodavateli sídlícími v EU, Severní Americe a Velké Británii, k domácím dodavatelům směřovalo zhruba 90 % rozpočtu.¹²⁹

MONETA Money Bank v průběhu sledovaného období efektivně řídila své vztahy s dodavateli a kladla důraz na udržitelnost, etiku a podporu lokální ekonomiky.

¹²⁶ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2018." 2018. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2018.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹²⁷ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).

¹²⁸ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).

¹²⁹ MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).

Téměř veškeré výdaje na dodavatele směřovaly k českým a slovenským společnostem, což přispělo k rozvoji místního ekonomiky. Banka také prověřovala dodavatele a zavedla přísné interní předpisy, aby zajistila vysoké standardy udržitelnosti a minimalizovala rizika spojená např. s porušováním lidských práv.

6.3.4 Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD ve MONETA Money Bank, a.s.

MONETA Money Bank se ve svých zprávách o udržitelnosti prezentuje jako organizace s pevně zakotvenými principy udržitelného rozvoje a společenské odpovědnosti. Zdůrazňuje svůj závazek k transparentnosti, etice a odpovědnému podnikání a také své úspěchy v oblasti snižování uhlíkové stopy, podpory diverzity a inkluze a zlepšování pracovních podmínek pro zaměstnance. Po zavedení nefinančního reportingu podle směrnice NFRD dosáhla MONETA Money Bank významného pokroku v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Ve sledovaném období se nejen zlepšily klíčové ukazatele udržitelnosti, ale také zvýšila kvalita a transparentnost vydávaných zpráv o udržitelnosti.

NFRD však nebyla jedinou motivací, proč se banka v oblasti udržitelnosti a nefinančního reportingu v průběhu sledovaného období zlepšovala. Klíčovým motivačním faktorem byly rozsáhlé legislativní iniciativy, které EU zaváděla s cílem upravit pravidla pro fungování finančních trhů. Vytvoření rámce pro udržitelné financování, jehož hlavním cílem bylo postupně přeměrovat soukromý kapitál do udržitelné hospodářské činnosti, ovlivnilo především banky a další aktéry finančního trhu. K těmto opatřením patřilo *Narižení o taxonomii (2020/852)*, které doplnilo NFRD a definovalo klasifikační systém pro vymezení udržitelných investic, a SFRD platná od roku 2021, která ukládá bankám povinnost integrovat ESG faktory do jejich fungování, procesu poskytování úvěrů a požadavků na klienty. Na základě těchto legislativních povinností musela MONETA Money Bank přijmout řadu opatření, které následně prezentovala ve svých nefinančních reportech. Jedním z nich byla příprava klientského ESG dotazníku, který obsahoval otázky týkající se certifikací v oblasti udržitelnosti, ESG strategie, politiky dodržování lidských práv, plánů na zlepšení energetické účinnosti, roční produkce odpadů a vody, měření uhlíkové stopy a dalších specifických okruhů. Motivace však nepřicházely pouze z pléna EU. MONETA Money Bank spolu s dalšími devíti bankami působícími na českém trhu

podepsala v roce 2021 Memorandum České bankovní asociace pro udržitelné finance, ve kterém se zavázala k vytváření ekologického a společensky odpovědného podnikatelského prostředí. Součástí závazku je spolupráce bank s veřejnou správou na spolufinancování projektů s podporou EU fondů a efektivní financování strategických projektů. Banky také založily Komisi pro udržitelné finance, která bude dlouhodobě řešit, jak přispět k udržitelnému rozvoji Česka.¹³⁰

Důsledky změny klimatu vyvolávají u klientů bank, investorů a zainteresovaných stran stále větší zájem o udržitelnost. S velkým nárůstem zájmu o udržitelné investice a produkty (např. zelené hypotéky a půjčky na fotovoltaiku či elektrické auto, atd.) byly velké banky motivovány rovněž konkurenční výhodou, kterou udržitelnost představuje. Tento trend je patrný zejména mezi mladšími generacemi, které jsou více environmentálně a společensky uvědomělé. Studie ukazují, že hodnota udržitelných investičních portfolií významně roste. Podle zprávy Global Sustainable Investment Alliance (GSIA) dosáhla hodnota globálních udržitelných investic v roce 2020 přibližně 35,3 bilionu dolarů, což představuje 36 % celkových spravovaných aktiv.¹³¹ I MONETA Money Bank této příležitosti využila a začala nabízet udržitelné finanční produkty jako je např. financování elektromobilu s podporou Národní rozvojové banky, půjčky na energetické projekty či zelené podílové fondy, které mají potenciál významně snížit emise v rámci jejího komerčního portfolia ve Scope 3.

Důležitým motivačním faktorem pro zlepšování, především v oblasti společenské odpovědnosti, je také ochrana klientů. Kybernetické útoky, útoky na bankovní účty a podvody mohou vést ke zneužití osobních údajů, ztrátám finančních prostředků a v konečném důsledku i ztrátě důvěry klientů. MONETA Money Bank proto investuje do moderních bezpečnostních technologií, které zahrnují vícefaktorovou autentizaci, pokročilé detekční systémy a pravidelné aktualizace bezpečnostních protokolů. Tímto způsobem banka minimalizuje riziko kybernetických útoků a chrání osobní údaje svých klientů. Kromě technických opatření MONETA Money Bank také klade důraz na vzdělávání svých klientů v oblasti finanční gramotnosti. Banka realizuje různé vzdělávací

¹³⁰ Česká bankovní asociace. "Podpis memoranda pro udržitelné finance." 14. května 2021. Dostupné online na: <https://cbaonline.cz/ceske-banky-podepsaly-memorandum>. (staženo 15. června 2024).

¹³¹ Global Sustainable Investment Alliance. "Global Sustainable Investment Review 2020." Global Sustainable Investment Alliance (2021). <http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2021/08/GSIR-20201.pdf>. (staženo 16. června 2024).

programy a kampaně zaměřené na zvyšování finanční gramotnosti, čímž pomáhá klientům lépe spravovat své finance a snižuje riziko špatných finančních rozhodnutí.

Závěrem lze říci, že MONETA Money Bank během sledovaného období dosáhla významných pokroků v oblasti transparentnosti, etiky a udržitelného rozvoje. Tyto úspěchy potvrzují účinnost nefinančního reportingu podle NFRD a dalších legislativních iniciativ EU. Přestože byly důležité i další motivační faktory, jako například rostoucí zájem klientů o udržitelnost a globální trendy, klíčovou roli sehrála evropská legislativa upravující podmínky fungování finančního trhu.

7 Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD na plnění klimatických cílů

Implementace NFRD byla zásadním krokem směrem k vyšší transparentnosti a odpovědnosti subjektů v oblasti environmentální a společenské odpovědnosti. Právní předpisy EU, zejména *směrnice 2013/34/EU, o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků*, se ukázaly jako nejasné a neúčinné a jejich aplikace se v jednotlivých členských státech se značně lišila. Některé členské státy sice zavedly vlastní požadavky, které překračovaly rámec směrnice (např. Švédsko, Dánsko, Francie a Španělsko), pro vykazování však neexistoval jednotný rámec. Nefinanční informace byly tedy často nedostatečné a nesystematické, což vedlo k problémům s jejich srovnatelností a spolehlivostí. Před zavedením NFRD pravidelně zveřejňovalo informace o svém výkonu v oblasti ESG pouhých 2 500 společností v EU, což odpovídalo zhruba 10 % všech velkých společností v EU.¹³² Po zavedení NFRD se tento počet dramaticky zvýšil, Evropská komise odhaduje, že směrnice ovlivnila přibližně 11 700 velkých společností.¹³³ Tomuto faktu odpovídá i skutečnost, že analyzované subjekty začaly zveřejňovat nefinanční informace až v reakci na přijetí směrnice v roce 2014. Skupina ČEZ a MONETA Money Bank začaly v rámci příprav na implementaci, zveřejňovat nefinanční informace ještě před nabytím povinností této směrnice. Stanovení jednotných požadavků na zveřejňování informací bezpochyby snížilo informační asymetrii mezi podniky a zvýšilo kvalitu poskytovaných dat.

První hypotéza předpokládá, že povinnost reportovat nefinanční informace podle NFRD povede ke zlepšení výkonu firem v oblasti ESG. Kvantitativní analýza se zaměřila na klíčové kvantifikovatelné ukazatele udržitelnosti, jako jsou emise skleníkových plynů a spotřeba energie a vody. Dále byly hodnoceny sociální ukazatele např. spokojenost zaměstnanců a genderová rovnost, a správní ukazatele, mezi něž patří např. míra korupce a výše pokut. Povinnost systematicky sledovat a zveřejňovat tyto ukazatele vytváří tlak na vyšší transparentnost a odpovědnost, což motivuje sledované subjekty k zavádění opatření ke zlepšení výkonu v oblasti ESG.

¹³² European Commission. "Disclosure of non-financial and diversity information by large companies and groups – Frequently asked questions." 15 dubna 2014. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_301. (staženo 13. června 2024).

¹³³ Baumüller, Ralf a Martina Grbenic. "Moving from non-financial to sustainability reporting: analyzing the EU Commission's proposal for a Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)." *Economics and Organization* 19, č.4 (2021): 369-381. <https://doi.org/10.22190/FUEO210817026B>. (staženo 20. ledna 2024).

Výsledky kvantitativní analýzy ukázaly, že po zavedení NFRD došlo k významnému zlepšení, zejména v oblasti sociální, kde lze dosáhnout významných přínosů i s relativně nízkými náklady. Zlepšení v sociální oblasti zvyšuje atraktivitu společnosti pro nové zaměstnance, spokojenost a produktivitu stávajících zaměstnanců a snižuje fluktuaci. Všem společnostem se podařilo snížit gender pay gap a mírně navýšit podíl OZP. MONETA Money Bank a Philip Morris ČR navíc zvýšily podíl žen na manažerských a řídicích pozicích. Zlepšení v environmentální oblasti často vyžaduje implementaci nákladných opatření, která zahrnují např. digitalizaci procesů, nákup energeticky účinnějších výrobních strojů či optimalizaci logistiky a distribuce. Společnosti MONETA Money Bank a Skupině ČEZ se i přes tato úskalí podařilo významně snížit uhlíkovou stopu v rámci Scope 1 a 2. Snížily také spotřebu vody a produkci odpadů. Zajímavé je, že se na základě kvantitativní analýzy skupina Philip Morris ČR od zavedení vykazování nefinančních informací v environmentální oblasti spíše zhoršovala. V oblasti správní nebylo zveřejněno dostatek kvantifikovatelných ukazatelů, které by umožnily hodnotit výkon jednotlivých společností.

Kvalitativní analýza se zaměřila na politiky, iniciativy, opatření a strategie, které subjekty implementovaly před začátkem sledovaného období a které přijaly či revidovaly po zavedení povinnosti nefinančního reportingu podle NFRD. Analyzované subjekty měly již na začátku sledovaného období zavedenou řadu opatření a politik, jako jsou etické kodexy, kolektivní smlouvy či politiky řízení nákupu. I přesto se snažily dále zdokonalovat a přijímat nové, efektivnější politiky, které, přestože jejich účinnost nelze přímo měřit, nepopíratelně zlepšily jejich výkon v oblasti ESG. V rámci kvalitativní analýzy lze na rozdíl od kvantitativní analýzy pozorovat významné zlepšení v oblasti řízení a správy. Nové opatření a politiky byly zaměřené nejen na životní prostředí, ale také na sociální a správní aspekty. Například MONETA Money Bank v roce 2018 přijala dva nové koncernové předpisy týkající se nákupního procesu a řízení outsourcingu. Také Skupina ČEZ v roce 2019 doplnila svůj Etický kodex druhým strategickým dokumentem Politika CMS. Tyto kroky ukazují na proaktivní přístup firem k udržitelnosti a společenské odpovědnosti, který je důsledkem nejen implementace NFRD, ale také dalších motivačních faktorů.

Mezi nejvýznamnější faktory, které subjekty motivovaly ke zlepšování, patří další legislativní požadavky. Kvalita reportů jednotlivých společností se v průběhu sledovaného období zvyšovala, přičemž největší posun lze zaznamenat v roce 2021 s nástupem platnosti

dalších legislativních požadavků, jako jsou *EU Taxonomie* a *SFDR*. Tyto požadavky významně změnilu podobu reportů Skupiny ČEZ a MONETA Money Bank. Obě společnosti začaly hodnotit své činnosti podle EU Taxonomie, což mělo významný dopad na zvýšení transparentnosti a srovnatelnosti dat. Skupina ČEZ také v reakci na přijetí balíčku *Fit for 55* přijala novou zrychlenou dekarbonizační Strategii *VIZE 2030 – Čistá Energie Zitřka*. Nemůžeme však opomenout ani motivaci ve formě ekonomických a finančních výhod, které zahrnují například optimalizaci nákladů nebo přístup k financování vázanému na ESG skóre, specifických výzev v oblasti udržitelnosti a sociální odpovědnosti v jednotlivých sektorech, požadavků klientů a investorů či globálních trendů a tlaků mateřských společností.

Přestože sledované subjekty vykazovaly informace podle NFRD správně, kvalita jejich zpráv se lišila. Zprávy společnosti Philip Morris ČR byly nejslabší, což se odrazilo v kvantitativní i kvalitativní analýze.

Vzhledem k existenci dalších motivačních faktorů nemůžeme tedy jednoznačně potvrdit, že povinnost reportovat nefinanční informace podle NFRD vedla ke zlepšení výkonu firem v oblasti ESG.

Druhá hypotéza předpokládá, že zlepšování v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti má pozitivní vliv na ziskovost. Tento předpoklad je založen na teorii racionální volby, která tvrdí, že firmy budou usilovat o maximalizaci svých přínosů a minimalizaci nákladů. Znamená, že firmy budou investovat do udržitelných a společensky odpovědných praktik, pokud očekávají, že přínosy těchto investic (např. zvýšení tržeb a zlepšení reputace) převáží nad náklady (např. náklady na implementaci).

Zisk po zdanění Skupiny ČEZ výrazně vzrostl z 10,5 miliard Kč v roce 2018¹³⁴ na 80,7 miliard Kč v roce 2022¹³⁵. Skupina investovala do bezemisních výrobních zdrojů – zejména jaderné energie a snížila tak svou závislost na fosilních palivech, ale také náklady spojené s emisními povolenkami. Investice do energetické efektivity také vedly k výraznému snížení provozních nákladů. Zvýšení transparentnosti výkonu v oblasti ESG přilákalo nové investory a také umožnilo Skupině získat zvýhodněný úvěr vázaný na ESG

¹³⁴ ČEZ, a. s. "Výroční zpráva 2018." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/edee/content/file-s/pro-investory/informacni-povinnost-emitenta/2019-04/cez-cz-vyrocní-zprava-2018.pdf>. (staženo 14. června 2024).

¹³⁵ ČEZ, a. s. "Výroční zpráva 2022." 2023. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/vz-2022/skupina-cez-vyrocní-financni-zprava-2022-pdf.pdf>. (staženo 14. června 2024).

kritéria. Pravdivost hypotézy by mohla potvrdit skutečnost, že skupina Philip Morris ČR, která na základě kvantitativní analýzy zaznamenala nejmenší pokrok v oblasti udržitelnosti a přijala nejméně opatření, zaznamenala mírný pokles zisku po zdanění z 3 836 milionů Kč v roce 2018¹³⁶ na 3 636 milionů Kč v roce 2022.¹³⁷ MONETA Money Bank, zaznamenala nárůst zisku po zdanění z 4,2 miliard Kč v roce 2018¹³⁸ na 5,1 miliard Kč v roce 2022.¹³⁹ Banka začala nabízet nové finanční produkty (např. zelené fondy, zelené hypotéky a půjčky na fotovoltaiiku či elektrické auto, atd.), což ji umožnilo získat nové investory a klienty. Investice do digitálních technologií umožnily bance zlepšit efektivitu a snížit provozní náklady.

Vyhodnocení této hypotézy ukazuje, že zlepšování v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti může mít pozitivní vliv na ziskovost firem. Nicméně je nezbytné zohlednit, že ziskovost podniku je determinována také dalšími faktory, jako jsou např. tržní podmínky, efektivita řídicích procesů, marketingové strategie a cenová politika produktů a služeb, které tato analýza nezohledňuje.

Závěrem lze konstatovat, že implementace NFRD vedla ke zvýšení transparentnosti a odpovědnosti firem v oblasti ESG. Kvantitativní i kvalitativní analýza prokázala zlepšení ve výkonnosti firem, zejména v oblasti sociální. Nicméně, vzhledem k existenci dalších motivačních faktorů, není možné jednoznačně potvrdit, že zlepšení výkonu bylo způsobeno výhradně povinností reportovat nefinanční informace podle NFRD. Analýza částečně potvrdila, že zlepšování v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti má pozitivní vliv na ziskovost firem. Budoucí výzkum by měl zahrnovat širší spektrum faktorů ovlivňujících ziskovost a udržitelnost firem, aby bylo možné lépe porozumět komplexnímu vztahu mezi nefinančním reportingem, udržitelností a ekonomickým výkonem.

¹³⁶ Philip Morris ČR a.s. "Výroční zpráva 2018." 2019. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/vyrocní-zpravy/vyrocní-zprava-2018.pdf>. (staženo 27. května 2024).

¹³⁷ Philip Morris ČR a.s. "Výroční finanční zpráva 2022." 2023. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 14. června 2024).

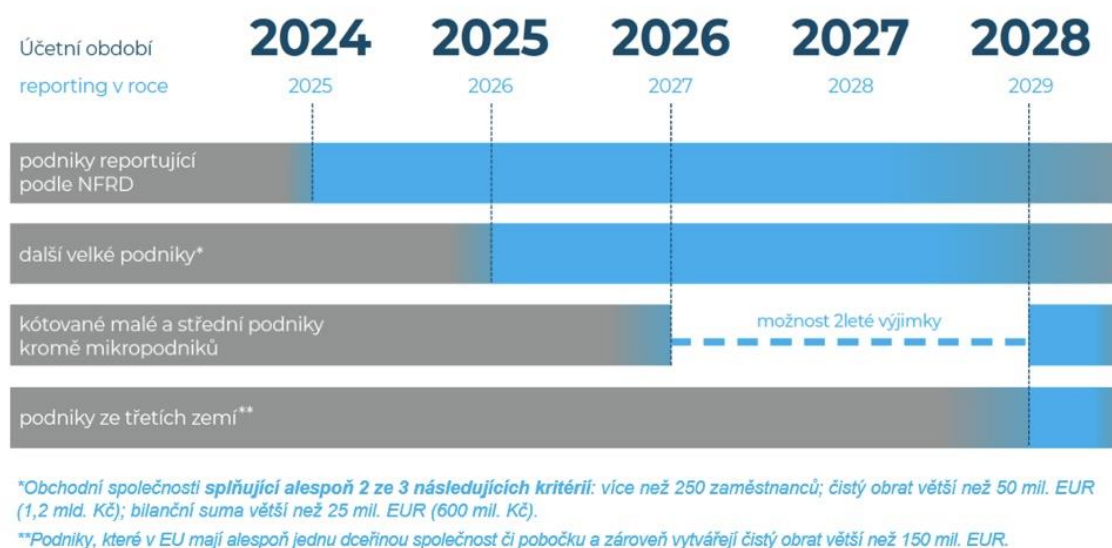
¹³⁸ MONETA Money Bank, a.s. "Výroční zpráva 2018." 2019. Dostupné online na: <https://investors.moneta.cz/documents/12270853/20117788/mmb-vyrocní-zprava-2018-cz.pdf> (staženo 14. června 2024).

¹³⁹ MONETA Money Bank, a.s. "Výroční zpráva 2022." 2023. Dostupné online na: <https://investors.moneta.cz/documents/12270853/20117788/mmb-vyrocní-financni-zprava-2022-cz.pdf>. (staženo 14. června 2024).

8 Nová směrnice CSRD a její dopad na účinnost nefinančního reportingu

Nová směrnice *CSRD*, která vstoupila v platnost v lednu roku 2023, má za cíl rozšířit a zpřísnit regulační rámec nefinančního výkaznictví. Směrnice rozšířila povinnost vykazovat nefinanční informace na všechny obchodní společnosti, které splňují alespoň dvě ze tří kritérií – 250 zaměstnanců, bilanční suma vyšší než 25 mil. EUR a čistý obrat větší než 50 mil. EUR. Podniky, které v současnosti reportují podle směrnice *NFRD*, budou muset podle nových pravidel vykazovat nefinanční informace již za účetní rok 2024, přičemž výsledné zprávy budou zveřejněny v roce 2025. Ostatní podniky, na které se povinnost vztahuje, budou poprvé vykazovat data za účetní rok 2025, přičemž výsledné zprávy budou vydávat v roce 2026. Odhaduje se, že *CSRD* rozšíří povinnost přibližně na tisíc obchodních společností v ČR a 50 000 společností v EU.

Obrázek č.1: Náběh povinností podle CSRD

Zdroj: Vlastní zpracování

Třetí hypotéza předpokládá, že směrnice *CSRD* má větší dopad na transparentnost a kvalitu nefinančních informací než směrnice *NFRD*. Jedním z klíčových rozdílů mezi směrnicemi *NFRD* a *CSRD* je rozsah a komplexita požadavků na zveřejňování informací. Zatímco *NFRD* se zaměřovala pouze na obecné zásady a principy nefinančního výkaznictví a umožňovala povinným subjektům definovat strukturu zpráv na základě uznávaných mezinárodních rámců, jako je GRI, EMAS nebo norma ISO 26000, nový

regulační rámec přináší první společné evropské standardy *ESRS*, kterým musí společnosti v rámci *CSRD* přizpůsobit svůj ESG reporting.¹⁴⁰

Standardy *ESRS* byly vytvořeny s cílem poskytnout povinným subjektům detailní a strukturovaný rámec pro reportování, který výrazně zvýší přesnost, srozumitelnost a srovnatelnost zveřejňovaných nefinančních informací. Jsou přizpůsobeny politikám Evropské unie a současně staví na mezinárodních normalizačních iniciativách, ke kterým aktivně přispívají. *ESRS* byly navrženy Evropskou poradní skupinou pro účetní výkaznictví (EFRAG). Skládají se z 12 standardů, které jsou rozděleny do tří hlavních kategorií: průřezové požadavky na zveřejňování informací, tematické standardy a odvětvové standardy na zveřejňování informací.

Průřezové standardy zahrnují obecné požadavky (*ESRS 1*), které obsahují pravidla pro vypracování reportu, náležitou péči a postupné zavádění požadavků. Jejich součástí jsou také obecné informace (*ESRS 2*), které obsahují minimální požadavky na zveřejňování informací o politikách, opatřeních, cílech a ukazatelích a požadavky reportingu v oblastech správy a řízení, strategie a řízení dopadů, rizik a příležitostí spojených s tematickými standardy.

Tematické standardy, které upravují povinně zveřejňovaný obsah, zahrnují tři kategorie. V oblasti životního prostředí musí společnosti zveřejňovat informace o změně klimatu (*ESRS E1*), znečištění (*ESRS E2*), vodních a mořských zdrojích (*ESRS E3*), biologické rozmanitosti a ekosystémech (*ESRS E4*) a využívání zdrojů a oběhovém hospodářství (*ESRS E5*). Sociální oblast zahrnuje vlastní pracovní sílu (*ESRS S1*), pracovníky v hodnotovém řetězci (*ESRS S2*), dotčené komunity (*ESRS S3*) a spotřebitele a koncové uživatele (*ESRS S4*). Poslední kategorií je správa a řízení, kde povinné subjekty reportují v oblasti chování podniků (*ESRS G1*).

Odvětvové standardy *ESRS* jsou aktuálně ve fázi vývoje a jejich implementace je plánována postupně v letech 2024 až 2026. V rámci tohoto období je plánováno zavedení osmi standardů pro reálnou ekonomiku, konkrétně pro odvětví ropného průmyslu, těžby, silniční dopravy, textilního průmyslu a obuvi, výroby automobilů, energetiky, potravinářského a nápojového průmyslu a zemědělství. Dále se počítá s vytvořením specifických standardů pro finanční podniky. Tyto standardy, které mají za cíl reflektovat

¹⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv o udržitelnosti podniku. Úř. věst. L 322, 16.12. 2022, s. 15. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>. (staženo 18. června 2024).

specifické charakteristiky a rizika jednotlivých odvětví, umožní přesnější vykazování informací.

Na rozdíl od NFRD musí subjekty zahrnout do zprávy o udržitelnosti také informace o svém hodnotovém řetězci, který zahrnuje činnosti, zdroje a vztahy, které subjekt využívá při vytváření svých produktů nebo služeb od jejich vzniku až po dodání, spotřebu a konec životnosti. Standardy zahrnují 1 127 datových bodů, z nichž 837 je bez výjimek povinných, 258 dobrovolných a 101 určených k postupnému zavádění.¹⁴¹

Jedním z klíčových prvků této směrnice je revidovaný postup posouzení dvojí významnosti, který představuje zásadní změnu oproti předchozí směrnici *NFRD*. *CSRD* zavádí povinný proces posouzení dvojí významnosti, což je klíčový koncept, který vyžaduje, aby firmy hodnotily nejen dopad svých aktivit na životní prostředí a společnost, ale také vliv environmentálních a sociálních faktorů na jejich podnikání.¹⁴² Aby povinný subjekt určil, v jakých tématech bude informace vykazovat, musí provést hodnocení dvojí významnosti. Proces hodnocení vnější významnosti zahrnuje identifikaci a hodnocení potenciálních a skutečných negativních dopadů, které má podnik na zúčastněné strany. Zúčastněné strany, tedy jednotlivci nebo skupiny, které by mohly být ovlivněny, ať již pozitivně či negativně, činností podniku, respektive jeho obchodními vztahy v celém hodnotovém řetězci, zahrnují zejména životní prostředí, komunity a zaměstnance. Jejich zapojení je v procesu hodnocení významnosti klíčové. Na základě výsledků hodnocení vnější významnosti pak podniky v rámci procesu hodnocení finanční významnosti identifikují rizika a příležitosti, které vyplývají ze závislosti na přírodních, lidských a sociálních zdrojích.

Základními kvalitativními charakteristikami informací jsou relevance a věrný a poctivý obraz. Klíčové je zahrnutí všech významných informací, které uživatelé reportu (investoři, poskytovatelé úvěrů, věřitelé, obchodní partneři, občanská společnost a další) potřebují k pochopení dopadů, rizik a příležitostí. Tvzení uvedená ve zprávě musí být přiměřená a založená na informacích dostatečné kvality a kvantity. Vedle toho jsou pak definovány doplňkové kvalitativní požadavky – srovnatelnost, ověřitelnost a srozumitelnost. Informace by měly být porovnatelné jednak s údaji, které podnik poskytl v

¹⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2772 ze dne 31. července 2023, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, pokud jde o standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti. Úř. věst. L 2772, 21.12. 2023, s.1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32023R2772>. (staženo 18. června 2024)

¹⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv o udržitelnosti podniku. Úř. věst. L 322, 16.12. 2022, s. 15. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>. (staženo 18. června 2024).

předchozích obdobích, ale také s informacemi, které poskytly jiné podniky, zejména s podobnou činností nebo působící ve stejném odvětví. Aby byly informace ověřitelné, je třeba uvést vstupy a metody výpočtů a zahrnout vysvětlení procesů v otázce přezkoumávání a schvalování informací. Srozumitelnost má být zajištěna uváděním stručných a jasných informací v přehledně strukturovaných větách.¹⁴³

Vyhodnocení této hypotézy ukazuje, že směrnice CSRD bude mít na transparentnost a kvalitu nefinančních informací výrazně významnější dopad než směrnice NFRD. Zvýšená transparentnost rovněž umožní investorům i běžným spotřebitelům lépe posoudit výkonnost podniku v oblasti ESG, čímž se vytvoří lepší podmínky pro rozvoj udržitelných obchodních modelů. Úvěrové instituce, banky a investoři budou moci na základě poskytnutých informací zvýhodňovat zodpovědné podniky, čímž podpoří další udržitelný rozvoj.¹⁴⁴ CSRD tak může posunout EU blíž ke konečnému cíli klimatické neutrality.

Tabulka č.1: Standardy ESRS – Otázky udržitelnosti, které je třeba zahrnout do posouzení významnosti

Tematický ESRS	Otázky udržitelnosti zahrnuté v tematických ESRS		
	Téma	Díličí téma	Podtémata
ESRS E1	Změna klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Přizpůsobování se změně klimatu • Zmírňování změny klimatu • Energie 	
ESRS E2	Znečištění	<ul style="list-style-type: none"> • Znečištění ovzduší • Znečištění vod • Znečištění půdy • Znečištění živých organismů a potravinových zdrojů • Látky vzbuzující obavy • Látky vzbuzující 	

¹⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2772 ze dne 31. července 2023, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, pokud jde o standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti. Úř. věst. L 2772, 21.12. 2023, s.1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32023R2772>. (staženo 18. června 2024)

¹⁴⁴ Primec, Andreja a Jernej Belak. "Sustainable CSR: Legal and Managerial Demands of the New EU Legislation (CSRD) for the Future Corporate Governance Practices." Sustainability 14, č. 24 (12. prosince 2022): 16648. <https://doi.org/10.3390/su142416648>. (staženo 10. dubna 2024).

		<p>mimořádné obavy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikroplasty 	
ESRS E3	Voda a mořské zdroje	<ul style="list-style-type: none"> • Voda • Mořské zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotřeba vody • Odběry vody • Vypouštění vody • Vypouštění vody do oceánů • Těžba a využívání mořských zdrojů
ESRS E4	Biologická rozmanitost a ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> • Faktory přímého dopadu na úbytek biologické rozmanitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna klimatu • Změna využívání půdy, změna ve využívání sladké vody a změna ve využívání moře • Přímé využívání • Invazivní nepůvodní druhy • Znečištění • Ostatní
		<ul style="list-style-type: none"> • Dopady na stav druhů 	<p>Příklady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velikost populace druhu • Globální riziko vyhynutí druhu
		<ul style="list-style-type: none"> • Dopady na stav a rozsah ekosystémů 	<p>Příklady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Degradace půdy • Desertifikace • Zakrývání půdy
		<ul style="list-style-type: none"> • Dopady a závislosti s ohledem na ekosystémové služby 	
ESRS E5	Oběhové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • Příliv zdrojů, včetně využití zdrojů • Odsun zdrojů souvisejících s produkty a službami • Odpady 	
ESRS S1	Vlastní pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné zaměstnání • Pracovní doba

	podmínky		<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřené mzdy • Sociální dialog • Svoboda sdružování, existence rad zaměstnanců a právo zaměstnanců na informace, konzultace a účast • Kolektivní vyjednávání, včetně podílu pracovníků, na něž se vztahují kolektivní smlouvy • Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem • Zdraví a bezpečnost
		<ul style="list-style-type: none"> • Rovné zacházení a příležitosti pro všechny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnost mužů a žen a stejná odměna za rovnocennou práci • Odborná příprava a rozvoj dovedností • Zaměstnávání a začleňování osob se zdravotním postižením • Opatření proti násilí a obtěžování na pracovišti • Rozmanitost
		<ul style="list-style-type: none"> • Další práva související s prací 	<ul style="list-style-type: none"> • Dětská práce • Nucená práce • Přiměřené bydlení • Soukromí
ESRS S2	Pracovníci v hodnotovém řetězci	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné zaměstnání • Pracovní doba • Přiměřené mzdy • Sociální dialog • Svoboda sdružování,

			<p>včetně existence rad zaměstnanců</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kolektivní vyjednávání • Rovnováha mezi pracovním a soukromým životem • Zdraví a bezpečnost
		<ul style="list-style-type: none"> • Rovné zacházení a příležitosti pro všechny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnost mužů a žen a stejná odměna za rovnocennou práci • Odborná příprava a rozvoj dovedností • Zaměstnávání a začleňování osob se zdravotním postižením • Opatření proti násilí a obtěžování na pracovišti • Rozmanitost
		<ul style="list-style-type: none"> • Další práva související s prací 	<ul style="list-style-type: none"> • Dětská práce • Nucená práce • Přiměřené bydlení • Voda a sanitační zařízení • Soukromí
ESRS S3	Dotčené komunity	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodářská, sociální a kulturní práva komunit 	<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřené bydlení • Přiměřená výživa • Voda a sanitační zařízení • Dopady související s půdou • Dopady související s bezpečností
		<ul style="list-style-type: none"> • Občanská a politická práva komunit 	<ul style="list-style-type: none"> • Svoboda projevu • Svoboda shromažďování • Dopady na obránce lidských práv
		<ul style="list-style-type: none"> • Práva původních obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Svobodný, předběžný a informovaný souhlas

			<ul style="list-style-type: none"> • Sebeurčení • Kulturní práva
ESRS S4	Spotřebitelé a koncoví uživatelé	<ul style="list-style-type: none"> • Dopady související s informacemi pro spotřebitele a/nebo koncové uživatele 	<ul style="list-style-type: none"> • Soukromí • Svoboda projevu • Přístup ke (kvalitním) informacím
		<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečnost spotřebitelů a/nebo koncových uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a bezpečnost • Bezpečnost osoby • Ochrana dětí
		<ul style="list-style-type: none"> • Sociální začleňování spotřebitelů a/nebo koncových uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Zákaz diskriminace • Přístup k produktům a službám • Odpovědné marketingové praktiky
ESRS G1	Chování podniků	<ul style="list-style-type: none"> • Podniková kultura • Ochrana oznamovatelů • Dobré životní podmínky zvířat • Politická angažovanost • Řízení vztahů s dodavateli včetně platebních postupů 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Korupce a úplatkářství 	<ul style="list-style-type: none"> • Prevence a odhalování včetně školení • Incidenty

Zdroj: Evropské standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS)

Obrázek č.2: Datové body v ESRS

ESRS	Datové body	popisné	polo-popisné	datové	bez výjimek	dobrovolné	postupné zavádění
ESRS 2 Obecné požadavky	153	75,16%	13,07%	11,76%	139	12	3
Minimální požadavky na zveřejňování (MDR)	32	62,50%	12,50%	25,00%	33	-	-
<i>MDR v případě, že podnik nepřijal zásady a/nebo opatření nebo nestanovil žádné měřitelné cíle orientované na výsledek</i>	10	<i>nerelevantní</i>	<i>nerelevantní</i>	<i>nerelevantní</i>	7	3	-
E1 Změna klimatu	220	27,70%	11,80%	60,50%	180	13	32
E2 Znečištění	68	44,10%	8,80%	47,10%	44	18	7
E3 Vodní a mořské zdroje	48	52,10%	18,80%	29,20%	27	18	5
E4 Biologická rozmanitost a ekosystémy	119	69,70%	19,30%	10,90%	55	61	5
E5 Využívání zdrojů a oběhové hospodářství	84	58,30%	3,60%	38,10%	62	19	5
S1 Vlastní pracovní síla	199	43,70%	16,60%	39,70%	104	61	44
S2 Pracovníci v hodnotovém řetězci	67	82,61%	17,39%	-	53	14	-
S3 Dotčené komunity	65	85,29%	14,71%	-	50	15	-
S4 Spotřebitelé koncoví uživatelé	64	85,07%	13,43%	1,49%	48	16	-
G1 Chování podniků	53	52,80%	15,10%	32,10%	42	11	-
Celkem	1 172	56,60%	13,00%	30,40%	837	258	101

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěr

Tato diplomová práce se zabývala hodnocením efektivity rámce udržitelného financování a evropských směrnic o vykazování nefinančních informací v kontextu dosažení klimatických cílů EU do roku 2050. Na základě analýzy sekundární literatury a případových studií tří vybraných českých společností (ČEZ a.s., Philip Morris ČR a.s., MONETA Money Bank a.s.) lze vyvodit několik klíčových závěrů.

Výzkum potvrdil, že zavedení směrnice NFRD vedlo mezi sledovanými podniky k významnému nárůstu zveřejňování nefinančních informací. Zvýšená úroveň transparentnosti nefinančních dat poskytuje investorům kvalitnější informace o výkonnosti společností a rizicích spojených s environmentálními, sociálními a správními aspekty daného podnikání. Tím se zlepšuje schopnost investorů činit rozhodnutí založená na komplexním posouzení dlouhodobých dopadů jejich investic. Lepší informovanost má potenciál přeměřovat kapitálové toky směrem k udržitelnějším podnikatelským záměrům a projektům a přispět tak k plnění klimatických cílů a ochraně životního prostředí a společnosti.

Empirická analýza společností Skupina ČEZ, Philip Morris ČR a MONETA Money Bank odhalila, že implementace směrnice NFRD vedla k určitému zlepšení v jejich ESG výkonnosti. Kvalita a rozsah poskytovaných informací se však mezi jednotlivými společnostmi významně lišily. Tyto rozdíly naznačují, že navzdory pozitivním dopadům implementace směrnice NFRD je nezbytné dále zdokonalovat a zpřísnovat regulační požadavky.

Výsledky této práce ukázaly, že implementace CSRD, která rozšiřuje povinnosti nefinančního reportingu na širší spektrum společností a zavádí přísnější jednotné standardy pro tento typ reportování, může napříč sektory zvýšit kvalitu, srovnatelnost, transparentnost a důvěryhodnost zveřejňovaných informací. Může mít ovšem i negativní dopad. Implementace směrnice je spojená s vysokými náklady a vyžaduje významné úsilí ze strany podniků. Nové standardy mohou ovlivnit organizační strukturu a celkové fungování společností. Jednou z největších překážek bude nutnost vybudovat interní systémy a procesy pro sběr, zpracování a vykazování dat. Společnosti budou muset identifikovat klíčové ukazatele v rámci ESG a zajistit jejich systematické sledování a reportování, což bude vyžadovat značné investice do technologií a nástrojů pro správu dat. Další výzvou bude pravděpodobně nedostatek kvalifikovaných pracovníků se znalostmi

v oblasti udržitelného reportování. Do získání, udržení, rozvoje a vzdělávání zaměstnanců budou společnosti muset investovat. To může mít negativní dopad zejména na malé a střední podniky, které nemají stejné zdroje a kapacity jako velké společnosti.

Diplomová práce však ukázala, že se trh postupně adaptuje a společnosti aktivně hledají způsoby, jak dosáhnout souladu s novými regulačními požadavky a zároveň využít tyto změny pro získání konkurenční výhody. Pro zajištění udržitelného rozvoje na celém evropském trhu je proto důležité hledat vyvážená řešení, která minimalizují negativní dopady. EU by měla s malými a středními podniky spolupracovat a podporovat je při implementaci nových požadavků. Měla by být rovněž vyčleněna finanční pomoc a vytvořeny partnerské programy pro sdílení osvědčených postupů.

Summary

This thesis explores the sustainable finance framework and the European directives on non-financial reporting as tools for achieving the EU's ambitious climate goals. The objective is to systematically analyse whether the obligation to report non-financial information under these directives induces real behavioural changes in companies regarding sustainability or if these requirements are perceived as an administrative burden without genuine impact.

The thesis applies the theory of rational choice to the context of sustainable financing and non-financial reporting. This theory, which analyses decision-making processes of individuals and organizations based on the maximization of utility is used to understand whether the EU's directives can effectively influence corporate behaviour towards achieving climate neutrality. Key concepts include the maximization of utility, rational decision-making, availability of relevant information, and consistent preferences.

The empirical analysis examines the impact of NFRD on the ESG performance of three large Czech companies: Skupina ČEZ a.s., Philip Morris ČR a.s, and MONETA Money Bank a.s. As public interest entities these companies are required to report according to NFRD. The thesis investigates whether the mandatory non-financial reporting has led to tangible improvements in sustainability practices and enhanced corporate transparency.

Part of the thesis involves a comparison between the Non-Financial Reporting Directive (NFRD, Directive 2014/95/EU) and its successor the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD, Directive 2022/2464) which gradually replaces NFRD starting January 2023. The analysis focuses on identifying differences and new requirements introduced by CSRD, evaluating whether this new framework can serve as an effective tool for meeting the EU's climate goals by 2050.

The findings reveal a nuanced picture regarding the effectiveness of NFRD in driving corporate behaviour towards sustainability. While there are notable improvements in transparency and certain aspects of ESG performance, the overall impact on sustainability practices varies across different sectors and companies. The introduction of CSRD aims to enhance the quality and availability of sustainability information with the potential to drive better alignment with the EU's climate targets. The introduction of

common reporting standards (ESRS) and the expansion of the scope of companies required to comply can significantly enhance the overall impact on sustainable business practices.

The thesis concludes that the EU's sustainable finance framework and non-financial reporting directives hold significant potential to contribute to the achievement of climate action goals. However, their success largely depends on effective implementation, rigorous enforcement and continuous enhancement of reporting standards and practices. The analysis suggests that with the right measures in place these directives can indeed become crucial tools in the EU's strategy to combat climate change and promote sustainable development. The transition to a sustainable economy requires a concerted effort from all sectors and the sustainable finance framework supported by robust non-financial reporting can play a pivotal role in this transformation.

Použitá literatura

Primární zdroje

Skupina ČEZ, a.s.

Zprávy o udržitelném rozvoji

1. ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2018". 2018. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/csr-zour2018.pdf>. (staženo 12. května 2024)
2. ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019". 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>. (staženo 12. května 2024)
3. ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2020". 2020. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/udrzitelny-rozvoj/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-sk-2020210622_kom.pdf. (staženo 12. května 2024)
4. ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2021". 2022. Dostupné online na: https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/zour-cz_link_2021.pdf. (staženo 12. května 2024)
5. ČEZ, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2022". 2022. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/esg/dokumenty/zpravy-o-udrzitelnem-rozvoji/cez-zour-cz-2022.pdf>. (staženo 13. května 2024)

Další zdroje

1. ČEZ, a. s. "ČEZ uzavřel další úvěr navázaný na rating ESG." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/novinky/cez-uzavrel-dalsi-uver-navazany-na-rating-esg-188406>. (staženo 14. května 2024).
2. ČEZ, a. s. "Naše Data: Datová Knihovna." <https://www.cez.cz/udrzitelnost-a-etika/cs/nase-data/datova-knihovna>. (staženo 25. března 2024)
3. ČEZ, a. s. "Výroční zpráva 2018." 2019. Dostupné online na: <https://www.cez.cz/edee/content/file-s/pro-investory/informacni-povinnost-emitenta/2019->

[04/cez-cz-vyrocni-zprava-2018.pdf](#). (staženo 14. června 2024).

4. ČEZ, a. s. "Výroční zpráva 2022." 2023. Dostupné online na:

<https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investori/vz-2022/skupina-cez-vyrocni-financi-zprava-2022-pdf.pdf>. (staženo 14. června 2024).

5. ČEZ, a. s. "ZEVO Mělník." <https://www.cez.cz/cs/zevo/zevo-melnik>. (staženo 12. května 2024).

Philip Morris ČR, a.s.

Zprávy o udržitelném rozvoji

1. Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2019." 2019. Dostupné online na: https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/sustainability-report/2019-pm%C4%8Dr---udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf?sfvrsn=f4df13b4_4. (staženo 27. května 2024).
2. Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2020." 2020. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).
3. Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2021." 2021. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 28. května 2024).
4. Philip Morris ČR a.s. "Udržitelnost a odpovědné podnikání 2022." 2022. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/new-website/cz-obsah/ostatn%C3%AD-publikace/2022-udr%C5%BEitelnost-a-odpov%C4%9Bdn%C3%A9-podnik%C3%A1n%C3%AD.pdf>. (staženo 29. května 2024).

Další zdroje

1. Philip Morris ČR a.s. "Výroční zpráva 2018." 2019. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/resources/docs/default-source/czech-market/investors-relation/vyrocnizpravy/vyrocnizprava-2018.pdf>. (staženo 27. května 2024).
2. Philip Morris ČR a.s. "Výroční finanční zpráva 2022." 2023. Dostupné online na: <https://www.pmi.com/markets/czech-republic/cs/investor-relations/shareholder-information-archives>. (staženo 14. června 2024).

MONETA Money Bank, a.s.

Zprávy o udržitelném rozvoji

1. MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2018." 2018. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2018.pdf>. (staženo 24. května 2024).
2. MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2019." 2019. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2019.pdf>. (staženo 24. května 2024).
3. MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2020." 2020. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-trvale-udrzitelneho-rozvoje-2020.pdf>. (staženo 24. května 2024).
4. MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2021." 2021. <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2021.pdf>. (staženo 25. května 2024).
5. MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2022." 2022. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2022.pdf>. (staženo 25. května 2024).
6. MONETA Money Bank, a. s. "Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny MONETA Money Bank 2023." 2023. Dostupné online na: <https://esg.moneta.cz/documents/19688341/19700902/mmb-zprava-o-udrzitelnosti-2023-cz.pdf>. (staženo 25. května 2024).

Další zdroje

1. MONETA Money Bank, a.s. "Výroční zpráva 2018." 2019. Dostupné online na: <https://investors.moneta.cz/documents/12270853/20117788/mmb-vyrocní-zprava-2018-cz.pdf> (staženo 14. června 2024).
2. MONETA Money Bank, a.s. "Výroční zpráva 2022." 2023. Dostupné online na: <https://investors.moneta.cz/documents/12270853/20117788/mmb-vyrocní-financní-zprava-2022-cz.pdf>. (staženo 14. června 2024).

Legislativní dokumenty a oficiální zdroje EU

1. European Commission. "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - 'Fit for 55': delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality." COM(2021) 550 final, 14. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0550>. (staženo 22. května 2024).
2. European Commission. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Strategy for Financing the Transition to a Sustainable Economy. COM(2021) 390 final, 6. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0390>. (staženo 22. května 2024).
3. European Commission. "Disclosure of non-financial and diversity information by large companies and groups – Frequently asked questions." 15 dubna 2014. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_301. (staženo 13. června 2024).
4. European Commission. "EU Emissions Trading System (EU ETS)." https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en. (staženo 18. dubna 2024).
5. European Commission. "Sustainable Development Goals." https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/sustainable-development-goals_en. (staženo 18. dubna 2024).
6. European Union. "Životní prostředí a zelená ekonomika – Činnost EU: Evropská Unie." https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/environment_cs. (staženo 16. dubna 2024).
7. Evropská komise. "Zelená dohoda pro Evropu: EU se dohodla na posílení a rozšíření obchodování s emisemi a vytvořila Sociální fond pro klimatická opatření na pomoc lidem během transformace." 18. prosince 2022. Dostupné online na:

- https://czechia.representation.ec.europa.eu/zelena-dohoda-pro-evropu-eu-se-dohodla-na-posileni-rozsireni-obchodovani-s-emisemi-vytvorila-2022-12-18_cs. (staženo 22. dubna 2024).
8. Evropský parlament. "Změna klimatu: Lepší využití evropských lesů jako úložišť uhlíku." Naposledy upravené 16. března 2023.
<https://www.europarl.europa.eu/topics/cs/article/20170711STO79506/zmena-klimatu-lepsi-vyuziti-evropskych-lesu-jako-ulozist-uhliku>. (staženo 21. dubna 2024).
9. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb. Úř. věst. L 317, 9.12.2019, s. 1–16. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>. (staženo 20. května 2024).
10. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o stanovení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088. Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32020R0852>. (staženo 20. dubna 2024).
11. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2772 ze dne 31. července 2023, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU, pokud jde o standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti. Úř. věst. L 2772, 21.12. 2023, s.1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32023R2772>. (staženo 18. června 2024)
12. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2014/95 ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o zveřejňování nefinančních informací a informací o rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami. Úř. věst. L 330, 15. 11. 2014, s. 1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0095>. (staženo 20. dubna 2024).
13. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv o udržitelnosti podniku. Úř. věst. L 322, 16.12. 2022, s. 15. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>. (staženo 18.

června 2024)

Další primární zdroje

1. Česká bankovní asociace. "Podpis memoranda pro udržitelné finance." 14. května 2021.

Dostupné online na: <https://cbaonline.cz/ceske-banky-podepsaly-memorandum>. (staženo 15. června 2024).

2. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dostupné online na:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_1991-563_UZ-Zakon-c563-1991-s-vyznacnim-zmen-k-112014.pdf. (staženo 28. března 2024).

Sekundární zdroje

Teoretická a metodologická část práce

1. Beneš, Vít a Petr Drulák. 2019. *Metodologie výzkumu politiky*. Praha: Sociologické nakladatelství.
2. Cato, Susumu. 2016. *Rationality and Operators: The Formal Structure of Preferences*. Singapur: Springer Singapore Pte. Limited.
3. Convery, Frank J. "Origins and Development of the EU ETS." *Environmental and Resource Economics* 43 (17. března 2009): 391-412. <https://doi.org/10.1007/s10640-009-9275-7>. (staženo 18. dubna 2024).
4. Eger, Ludvík a Dana Egerová. 2022. *Metodologie výzkumu*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.
5. Ekonomický deník. "Rychle a zběsile: ČEZ nejspíš zavře uhelné elektrárny a doly již v tomto desetiletí." 27. března 2024. <https://ekonomickydenik.cz/rychle-a-zbesile-cez-nejspis-zavre-uhelne-elektrarny-a-doly-jiz-v-tomto-desetileti/>. (staženo 20. června 2024).
6. de Freitas Netto, Sebastião Vieira, Marcos Felipe Sobral, Ana Regina Ribeiro, a Gleibson Robert Soares. "Concepts and Forms of Greenwashing: A Systematic Review." *Environmental Sciences Europe* 32, č. 19 (11. února 2020). <https://doi.org/10.1186/s12302-020-0300-3>. (staženo 25. dubna 2024).
7. Global Sustainable Investment Alliance. "Global Sustainable Investment Review 2020." *Global Sustainable Investment Alliance* (2021). <http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2021/08/GSIR-20201.pdf>. (staženo 16. června 2024).
8. Gündüz, Semra, Felix Höffler a Martin Kesternich. "Contribution of subnational authorities to multilateralism from the EU perspective – Implementation of the SDGs." *Global Policy* 14, č. 2 (2023): 13-21. <https://doi.org/10.1111/1758-5899.13178>. (staženo 21. dubna 2024).

9. Hayes, Adam. "What Is Greenwashing? How It Works, Examples, and Statistics." *Investopedia*, (31. března 2023). <https://www.investopedia.com/terms/g/greenwashing.asp>. (staženo 25. dubna 2024).
10. Panigaj, Juraj. "Zelené ambície v podmienkach európskeho a medzinárodného práva." *Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ŠafárikPress*, (7. ledna 2022): 10-28. <https://doi.org/10.33542/zae2022-0137-7>. (staženo 14. dubna 2024).
11. Primec, Andreja a Jernej Belak. "Sustainable CSR: Legal and Managerial Demands of the New EU Legislation (CSRD) for the Future Corporate Governance Practices." *Sustainability* 14, č. 24 (12. prosince 2022): 16648. <https://doi.org/10.3390/su142416648>. (staženo 10. dubna 2024).
12. Rant, Vasja. "Regulating Sustainable Finance and the Green Transition in the EU." *School of Economics and Business, University of Ljubljana* (13. května 2022): 1-53. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4108232. (staženo 19. května 2024).
13. World Health Organization. "Tobacco and its environmental impact: an overview." *UCSF: Center for Tobacco Control Research and Education* (2017). <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/255574/9789241512497-eng.pdf>. (staženo 3. června 2024).
14. Zey, Mary. 1998. *Rational choice theory and organizational theory: a critique*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Kritické zhodnocení pramenů a literatury

1. Aluchna, Maria a Maria Roszkowska-Menkes. "From talk to action: the effects of the non-financial reporting directive on ESG performance." *Meditari Accountancy Research* 31, č. 7 (prosinec 2023): 1-25. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-12-2021-1530>. (staženo 10. ledna 2024)
2. Baumüller, Ralf a Martina Grbenic. "Moving from non-financial to sustainability reporting: analyzing the EU Commission's proposal for a Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)." *Economics and Organization* 19, č.4 (2021): 369-381.

- <https://doi.org/10.22190/FUEO210817026B>. (staženo 20. ledna 2024).
3. Bossut, Mathilde, Malte Hessenius, Ingmar Jürgens, Thomas Pioch, Frank Schiemann, Theresa Spandel a Raphael Tietmeyer. "Why it would be important to expand the scope of the Corporate Sustainability Reporting Directive and make it work for SMEs." *Sustainable Finance Research Platform* (srpen 2021). https://wpsf.de/wp-content/uploads/2021/09/WPSF_PolicyBrief_8-2021_Scope.pdf. (staženo 25. ledna 2024).
 4. Chen, Shuo, Caiwen Liu a Zhe Zhang. "The effect on mandatory CSR disclosure on firm profitability and social externalities: evidence from China." *Journal of Business Ethics* 65, č. 1 (2018): 169-190. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3022534. (staženo 15. ledna 2024).
 5. Fabšíková, Tereza. "Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou změnou." *Acta Universitatis Carolinae* 68, č. 1 (leden 2022): 7-17. https://karolinum.cz/data/clanek/10001/Iurid_68_1_0007.pdf. (staženo 22. ledna 2024).
 6. Johnson, Doug a Jane Smith. "Navigating the Challenges of Environmental, Social and Governance (ESG) Reporting: The Path to Broader Sustainable Development." *Sustainability* 16, č. 2 (10. ledna 2024): 606. <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/2/606>. (staženo 25. ledna 2024).
 7. Rezaee, Zabihollah a Lijun Tuo. "The real effects of ESG reporting and GRI standards on carbon mitigation: International evidence." *Business Strategy and the Environment* 32, č. 6 (17. říjen 2022): 1-15. <https://doi.org/10.1002/bse.3281>. (staženo 13. ledna 2024).
 8. Rezaee, Zabihollah a Lijun Tuo. "Voluntary disclosure of non-financial information and its association with sustainability performance." *Advances in Accounting* 39 (2017): 47-59. <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2017.08.001>. (staženo 20. června 2024).

Teze diplomové práce

ZÁVĚREČNÉ TEZE MAGISTERSKÉ PRÁCE NMTS	
Závěrečné teze student odevzdává ke konci Diplomového semináře III jako součást magisterské práce a tyto teze jsou spolu s odevzdáním magisterské práce do SIS předpokladem udělení zápočtu za tento seminář.	
Jméno:	Bc. Barbora Bačínová
E-mail:	34668198@fsv.cuni.cz
Specializace (uved'te zkratkou):	ES
Semestr a školní rok zahájení práce:	zimní semestr 2023
Semestr a školní rok ukončení práce:	letní semestr 2024
Vedoucí diplomového semináře:	prof. JUDr. PhDr. Ivo Šlosarčík, Ph.D. LL.M.
Vedoucí práce:	prof. JUDr. PhDr. Ivo Šlosarčík, Ph.D. LL.M.
Název práce:	Rámec udržitelného financování a evropské směrnice o vykazování nefinančních informací jako nástroj pro plnění klimatických cílů
Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek):	Diplomová práce se zabývá problematikou udržitelného financování a nefinančního reportingu, které jsou v současné době stěžejními oblastmi v kontextu dosažení klimatických cílů Evropské unie. Práce se zaměřuje na směrnici 2014/95/EU (NFRD) a směrnici 2022/2464 (CSRD), které ukládají velkým podnikům povinnost zveřejňovat informace o výkonnosti v oblasti ESG, s cílem zvýšit jejich transparentnost a odpovědnost. Téma zahrnuje analýzu dopadů těchto směrnic na podniky, zkoumá způsoby jejich implementace a identifikuje výzvy a přínosy spojené s jejich aplikací. Empirická část práce se zaměřuje na analýzu zpráv o udržitelnosti tří významných českých společností: Skupiny ČEZ, Philip Morris ČR a MONETA Money Bank, přičemž srovnává jejich přístupy a výsledky v oblasti ESG reportingu před a po implementaci směrnice NFRD.
Vývoj tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek):	Původní zadání diplomové práce se zaměřovalo na kvantitativní analýzu ESG ukazatelů vybraných podniků. Po konzultacích s vedoucím práce bylo rozhodnuto zahrnout do výzkumu kvalitativní analýzu obsahu reportů, aby se dosáhlo komplexnějšího a hlubšího porozumění praxe nefinančního reportingu. Původně bylo do analýzy zahrnuto pět společností (včetně Kofoly a Komerční banky), s ohledem na rozsah kvalitativní analýzy však bylo nezbytné vzorek zúžit na tři společnosti: Skupinu ČEZ, Philip Morris ČR a MONETA Money Bank. Původní struktura práce zahrnovala dvě hlavní části: analýzu účinnosti směrnice 2014/95/EU (NFRD) a komparaci směrnic NFRD a 2022/2464 (CSRD). Nicméně, na základě další diskuse s vedoucím práce bylo rozhodnuto, že porovnání obou směrnic bude integrováno do jedné kapitoly „Nová směrnice CSRD a její dopad na účinnost nefinančního reportingu“. Tento přístup umožnil zúžení rozsahu práce, přičemž zůstala zachována její dostatečná vypovídací hodnota.

Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu):

Úvod

TEORETICKÁ ČÁST

1 Kritické zhodnocení pramenů a literatury

1.1 Úvod

1.2 Dopad vykazování nefinančních informací na podniky a udržitelný rozvoj

1.3 Směrnice o vykazování nefinančních informací a Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků

1.4 Závěr

2 Teoretický rámec

3 Evropská unie a udržitelný rozvoj

3.1 Zelená dohoda pro Evropu

3.1.1 Plnění cílů Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím veřejných investic

3.1.2 Plnění cílů Zelené dohody pro Evropu prostřednictvím soukromých investic

4 Reporting podle směrnice o vykazování nefinančních informací

4.1 Směrnice o vykazování nefinančních informací

4.2 Kritika nedostatků směrnice o vykazování nefinančních informací

VÝZKUMNÁ ČÁST

5 Metodologický rámec

6 Analýza dopadu vykazování nefinančních informací na udržitelný rozvoj

6.1 Skupina ČEZ, a.s.

6.2 Philip Morris, a.s.

6.3 MONETA Money Bank, a.s.

7 Zhodnocení dopadu reportingu podle NFRD na plnění klimatických cílů

8 Nová směrnice CSRD a její dopad na účinnost nefinančního reportingu

Závěr

Summary

Hlavní výsledky práce (max. 10 řádek):

Výsledky této diplomové práce ukazují, že zavedení směrnice 2014/95/EU (NFRD) vedlo mezi podniky k významnému nárůstu transparentnosti a dostupnosti nefinančních informací. Analýza zpráv o udržitelnosti tří českých společností – Skupiny ČEZ, Philip Morris ČR a MONETA Money Bank odhalila po implementaci NFRD zlepšení v jejich ESG výkonnosti. Nicméně, kvalita a rozsah reportovaných údajů se mezi jednotlivými společnostmi výrazně liší. Směrnice 2022/2464 (CSRD), která zavádí přísnější standardy reportování, má potenciál dále zvýšit kvalitu a srovnatelnost nefinančních informací. Výsledky výzkumu naznačují, že směrnice o nefinančním výkaznictví mohou skutečně přispět ke zlepšení firem v oblasti udržitelnosti a společenské odpovědnosti a k dosažení klimatických cílů Evropské unie. Práce rovněž poskytuje doporučení pro zlepšení současného regulačního rámce a zdůrazňuje význam dobře implementovaných standardů pro podporu udržitelného podnikání.

Prameny a literatura (výběr nejpodstatnějších):

1. Zprávy o udržitelnosti Skupiny ČEZ, a.s., Philip Morris ČR, a.s. a MONETA Money Bank, a.s.

2. Fabšíková, Tereza. "Vývoj evropského právního rámce podávání zpráv o udržitelnosti v souvislosti s klimatickou změnou." *Acta Universitatis Carolinae* 68, č.1 (leden 2022): 7-17.

https://karolinum.cz/data/clanek/10001/Iurid_68_1_0007.pdf. (staženo 22. ledna 2024).

3. Beneš, Vít a Petr Drulák. 2019. *Metodologie výzkumu politiky*. Praha: Sociologické nakladatelství.
4. Eger, Ludvík a Dana Egerová. 2022. *Metodologie výzkumu*. 3. přepracované a rozšířené vydání. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.
5. Zey, Mary. 1998. *Rational choice theory and organizational theory: a critique*. Thousand Oaks: Sage Publications.
6. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2014/95 ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o zveřejňování nefinančních informací a informací o rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami. Úř. věst. L 330, 15. 11. 2014, s. 1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0095>. (staženo 20. dubna 2024).
7. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv o udržitelnosti podniku. Úř. věst. L 322, 16.12. 2022, s. 15. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>. (staženo 18. června 2024)
8. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dostupné online na: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Zak_1991-563_UZ-Zakon-c563-1991-s-vyznacnim-zmen-k-112014.pdf. (staženo 28. března 2024).
9. Global Sustainable Investment Alliance. "Global Sustainable Investment Review 2020." *Global Sustainable Investment Alliance* (2021). <http://www.gsi-alliance.org/wp-content/uploads/2021/08/GSIR-20201.pdf>. (staženo 16. června 2024).
10. Primec, Andreja a Jernej Belak. "Sustainable CSR: Legal and Managerial Demands of the New EU Legislation (CSRD) for the Future Corporate Governance Practices." *Sustainability* 14, č. 24 (12. prosince 2022): 16648. <https://doi.org/10.3390/su142416648>. (staženo 10. dubna 2024).
11. Rant, Vasja. "Regulating Sustainable Finance and the Green Transition in the EU." *School of Economics and Business, University of Ljubljana* (13. května 2022): 1-53. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4108232. (staženo 19. května 2024).
12. European Commission. "EU Emissions Trading System (EU ETS)." https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en. (staženo 18. dubna 2024)

13. Aluchna, Maria a Maria Roszkowska-Menkes. "From talk to action: the effects of the non-financial reporting directive on ESG performance." *Meditari Accountancy Research* 31, č. 7 (prosinec 2023): 1-25. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-12-2021-1530>. (staženo 10. ledna 2024)

14. European Commission. "Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - 'Fit for 55': delivering the EU's 2030 Climate Target on the way to climate neutrality." COM(2021) 550 final, 14. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0550>. (staženo 22. května 2024).

15. European Commission. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Strategy for Financing the Transition to a Sustainable Economy. COM(2021) 390 final, 6. července 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0390>. (staženo 22. května 2024).

Etika výzkumu:
nerelevantní

Jazyk práce:
český

Podpis studenta a datum
7.7. 2024

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí diplomového semináře		
Vedoucí specializace		
Garant oboru		

Seznam příloh

Příloha č. 1: Nefinanční reporting podle NFRD a jeho dopad na udržitelný rozvoj (tabulky)

**Příloha č. 1: Nefinanční reporting podle NFRD a jeho dopad na udržitelný rozvoj
ČEZ, a.s.**

Životní prostředí

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Scope 1 emise	t CO2e	N/A	27 155 324	23 468 315	18 987 560	18 161 112
Scope 2 emise	t CO2e	N/A	356 198	333 409	142 698	0
Scope 3 emise	t CO2e	N/A	14 394 843	13 706 198	10 517 240	12 262 775
Emise oxidů dusíku NOx (kromě N2O)	t	24 851	23 040	19 365	14 306	12 964
Emise oxidů dusíku NOx (kromě N2O) - procento v oblastech s hustým osídlením nebo v jejich blízkosti	%	N/A	N/A	98,8	98,3	98
Emise oxidů síry SOx (SO2 a SO3)	t	N/A	N/A	14 385	7 920	6 475
Emise oxidů síry SOx (SO2 a SO3) - procento v oblastech s hustým osídlením nebo v jejich blízkosti	%	N/A	N/A	99,1	99,4	98,9
Emise oxidu sířičitého (SO2)	t	25 677	21 008	14 253	7 812	6 323
Emise spojené s dodávkou elektřiny (B2B a B2C)	t CO2e	N/A	N/A	N/A	7 672 109	5 755 474

Emise z biomasy	t CO2e	1 048 267	1 343 775	1 534 381	1 293 425	1 063 632
Emise z dopravy	t CO2e	54 378	58 575	57 640	54 613	53 997
Emise z fosilních paliv z provozu zdrojů	t CO2e	26 802 633	26 086 565	22 458 780	18 702 178	17 851 569
N2O emise zdrojů	t CO2e	N/A	473 679	536 544	119 693	156 730
Emisní intenzita	t CO2e/MWh	0,4	0,38	0,34	0,29	0,29
Energetická náročnost	Poměr	2,87	2,79	2,77	2,69	2,7
Celková spotřeba energie v organizaci	TJ	409 390	404 916	379 855	344 176	336 393
Celková vyrobená elektřina	GWh	63 081	64 635	60 946	56 008	54 302
Celková vyrobená elektřina - biomasa	%	1,3	1,6	1,9	1,6	1,4
Celková vyrobená elektřina - fotovoltaika	%	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Celková vyrobená elektřina – jaderná energie	%	47,4	46,8	49,3	54,9	57,1
Celková vyrobená elektřina – uhlí	%	42,8	39,3	35,5	32,1	32,3
Celková vyrobená elektřina – větrná energie	%	2,2	2,3	2,6	1,1	0,5

Celková vyrobená elektřina – vodní energie	%	3,1	3,6	4	4,5	3,9
Celková vyrobená elektřina – zemní plyn	%	3	6,2	6,4	5,6	4,5
Prodaná energie – celkem	TJ	213 890	220 808	208 903	199 166	194 061
Prodaná energie - elektřina	TJ	190 677	196 692	184 921	172 773	170 543
Prodaná energie - teplo	TJ	23 213	24 116	23 982	26 393	23 465
Prodaná energie - chlad	TJ	N/A	N/A	N/A	N/A	53
Celkový odběr vody	mil. l	758 157	640 669	592 478	525 431	578 996
Celkový odběr vody v oblastech s nedostatkem vody	mil. l	N/A	N/A	22,4	0	4,5
Spotřeba vody celkem	mil. l	104 950	105 309	94 475	82 154	87 175
Spotřeba vody v oblastech s nedostatkem vody	mil. l	N/A	N/A	0	0	0,7
Počet případů nedodržení předpisů v souvislosti s povoleními, normami a předpisy týkajícími se	Počet	N/A	N/A	N/A	0	2

množství a/nebo kvality vody						
Množství vyprodukovaného odpadu*	t	441 808	297 056	67 692	62 566	49 899
Množství vyprodukovaného odpadu - nebezpečný	t	2 801	3 033	3035	2 994	1 733
Množství vyprodukovaného odpadu – radioaktivní	t	373	370	313	337	428

* Meziroční pokles mezi 2019 a 2020 je dán především vyšším využitím VEP z polských elektráren, které se v předchozím období vykazovaly v režimu odpadů, zatímco v roce 2020 byly obchodovány jako výrobky.

Sociální oblast

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Absolutní počet hodin školení za rok	Hodiny	492 550	623 829	664 615	879 870	1 208 721
Průměrný počet hodin školení na zaměstnance	Hodiny	N/A	N/A	37,7	31,4	42,1
Průměrné náklady vynaložené na školení zaměstnance	Kč	N/A	N/A	N/A	3 965	5 894
Celkové náklady na školení zaměstnanců	mil. Kč	N/A	N/A	N/A	111,2	169,3
Fyzický počet zaměstnanců - celkem	Osoby	31 385	32 365	32 555	28 043	28 727
Podíl z celkového počtu zaměstnanců, jichž se týkají kolektivní smlouvy	%	100	100	100	100	78
Pracovníci, kteří nejsou zaměstnanci (celková počet na konci období)	Osoby	N/A	N/A	N/A	N/A	6 854
Počet nových zaměstnanců	Osoby	3 581	3 485	3 466	2 935	2 889
Počet zaměstnanců, kteří ukončili	Osoby	2 683	3 377	3 225	2 883	2 748

pracovní poměr						
Diverzita zaměstnanců – muži	%	78,2	78,4	78,6	79,5	78,9
Diverzita zaměstnanců – ženy	%	21,8	21,6	21,4	20,5	21,1
Diverzita řídicích orgánů – muži	Osoby	520	542	527	488	446
Diverzita řídicích orgánů – muži	%	89,3	88,7	86	87,8	85
Diverzita řídicích orgánů – ženy	Osoby	62	69	86	68	79
Diverzita řídicích orgánů - ženy	%	10,7	11,3	14	12,2	15
Manažerské pozice . muži	Osoby	N/A	2 915	2 891	2 628	3 578
Manažerské pozice – muži	%	N/A	84,2	84	86,5	88
Manažerské pozice - ženy	Osoby	N/A	547	552	410	488
Manažerské pozice - ženy	%	N/A	15,8	16	13,5	12
Poměr mzdového rozdílu	Poměr	57,5	52,8	50,3	48,3	46,01
Poměr odměn žen a mužů – administrativní a	Poměr	0,91	0,91	0,91	0,91	0,9

manuální pracovníci						
Poměr odměn žen a mužů – management	Poměr	0,88	0,98	0,98	1,03	0,98
Poměr odměn žen a mužů – senior specialisté	Poměr	0,84	0,81	0,82	0,84	0,9
Poměr odměn žen a mužů – specialisté	Poměr	0,92	0,91	0,9	0,89	0,9
Poměr odměn žen a mužů – technické pozice	Poměr	0,91	0,9	0,89	0,88	0,87
Poměr odměn žen a mužů – vedoucí	Poměr	0,88	0,91	0,87	0,9	0,9
Poměr základní mzdy žen a mužů – administrativní a manuální pracovníci	Poměr	0,96	0,96	0,95	0,94	0,94
Poměr základní mzdy žen a mužů – management	Poměr	0,91	0,98	0,97	1,02	0,99
Poměr základní mzdy žen a mužů – senior specialisté	Poměr	0,88	0,82	0,83	0,86	0,91
Poměr základní mzdy žen a mužů – specialisté	Poměr	0,94	0,92	0,91	0,91	0,91

Poměr základní mzdy žen a mužů – technické pozice	Poměr	0,95	0,95	0,95	0,94	0,92
Poměr základní mzdy žen a mužů – vedoucí	Poměr	0,9	0,92	0,86	0,88	0,9
Poměry mzdy na nástupní úrovni podle pohlaví v porovnání s místní minimální mzdou – muži	Poměr	2,45	2,39	2,31	2,32	2,29
Poměry mzdy na nástupní úrovni podle pohlaví v porovnání s místní minimální mzdou - ženy	Poměr	2,34	2,29	2,19	2,18	2,16
Zaměstnanci se zdravotním postižením / znevýhodněním - celkem	Osoby	N/A	N/A	N/A	557	569
Zaměstnanci se zdravotním postižením / znevýhodněním - poměr	%	N/A	N/A	N/A	2	2
Počet zaměstnanců na mateřské dovolené – muži	Osoby	21	24	9	30	25

Počet zaměstnanců na rodičovské dovolené – ženy	Osoby	500	565	598	602	573
Odpracované hodiny – zaměstnanci	Počet	N/A	N/A	N/A	44 940 976	44 601 279
Zaměstnanci bez zaručené pracovní doby	Osoby	N/A	N/A	N/A	N/A	1 264
Míra pokrytí BOZP v organizaci – poměr	%	100	100	100	99,9	97,6
Nahlášené pracovní úrazy – zaměstnanci	Počet	293	363	N/A*	N/A*	580
Pracovní úrazy s absencí 1 den a více – zaměstnanci	Počet	N/A	N/A	N/A	N/A	134
Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny – zaměstnanci	Počet	N/A	N/A	147	130	130
Pracovní úrazy s těžkou újmou na zdraví – zaměstnanci	Počet	N/A	N/A	N/A	N/A	7
Smrtelné úrazy (zaměstnanci) – počet	Počet	5	0	3	1	0
Počet obsluhovaných komerčních zákazníků	Počet	N/A	N/A	N/A	272 025	300 693

Počet obsluhovaných průmyslových zákazníků	Počet	N/A	N/A	N/A	7 186	10 052
Počet obsluhovaných zákazníků – domácností	Počet	N/A	N/A	N/A	2 461 119	2 523 977
Počet odpojení zákazníků od elektrické energie z důvodu neplacení	Počet	27 801	21 131	12 797	7 282	4 231

* Za 2020 a 2021 byla sledována pouze statistika nahlášených pracovních úrazů s absencí více než 3 dny

Řízení a správa

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet zjištěných úniků, krádeží nebo ztrát údajů zákazníků	Počet	0	1	1	0	3
Finanční hodnota zaplacených pokut	Kč	N/A	N/A	N/A	N/A	1 150 000
Nedodržení zákonů a předpisů – počet případů	Počet	N/A	N/A	N/A	N/A	1
Nedodržení zákonů a předpisů – počet případů za něž byly uděleny nepeněžní sankce	Počet	0	0	1	0	0
Nedodržení zákonů a předpisů – počet zaplacených pokut	Počet	N/A	N/A	N/A	N/A	2
Nepříznivé sociální dopady zjištěné v dodavatelském řetězci a učiněná opatření	Počet	0	0	1	0	0
Nezávislí členové dozorčí rady	Osoby	N/A	N/A	N/A	6	6
Nezávislí členové dozorčí rady	%	N/A	N/A	N/A	50	55

Podíl výdajů na místní dodavatele	%	90	90	90	90	92
Potvrzené případy korupce a učiněná opatření	Počet	2	0	0	0	0
Provozy a dodavatelé vystavení značnému riziku případů nucené nebo povinné práce - dodavatelé	Počet	N/A	N/A	N/A	0	1
Soudní žaloby na protisoutěžní chování, antimonopolní a monopolní praktiky	Počet	N/A	N/A	N/A	1	1
Stížnosti z regulačních orgánů a třetích stran	Počet	6	1	0	0	3

Philip Morris ČR, a.s.

Životní prostředí

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Scope 1 emise za výrobní závod Kutná Hora	t CO ₂ e	N/A	3 593,959	3 518	2 988	3 213
Sběr elektrických a elektrotechnických zařízení k recyklaci	kg	N/A	3344,2	3039	4017	6 867

Celková produkce odpadů	t	N/A	N/A	5 512,3	5 328,574	5 532,514
Obaly celkem	t	N/A	N/A	4 317	3 830,7	4 360,821
Obaly celkem	%	N/A	N/A	78,3	71,9	78,82
Odpad bez obalů	t	N/A	N/A	1 194,4	1 497,874	1 171,693
Odpad bez obalů	%	N/A	N/A	21,7	28,1	21,18
Procento objemu odpadu předaného k recyklaci	%	N/A	N/A	83,41	90,4	87
Procento objemu odpadu předaného ke skládkování	%	0,31	0,2	0	0	0
Celková spotřeba vody	m3	N/A	N/A	N/A	45 097	57 742
Celková spotřeba vody z vodovodního řádu	m3	N/A	N/A	N/A	43 257	56 508
Celková spotřeba studniční vody	m3	N/A	N/A	N/A	1 840	1 234

Sociální oblast

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet zaměstnanců	Osoby	1 159	1 130	1 097	1 030	1 053
Zastoupení žen	%	33	38	35	39	39,3
Zastoupení mužů	%	67	62	65	61	60,7

Zastoupení žen na manažerských pozicích	%	26,14	34	27,75	30,1	39,2
Zastoupení mužů na manažerských pozicích	%	73,86	66	72,5	69,9	60,8
Zaměstnanci, na které se vztahují kolektivní smlouvy	%	100	100	98,8	100	100
Celkový počet zaměstnanců na mateřské či rodičovské dovolené	Počet	N/A	73	53	77	61
Počet pracovních úrazů vedoucích k pracovní neschopnosti	Počet	N/A	0	0	0	1
Úrazy vyžadující lékařské ošetření	Počet	N/A	0	2	0	1
Míra úrazovosti (počet úrazů na 200 000 pracovních hodin)	Míra	N/A	0	0,13	0,15	0,28
Celkový počet dopravních nehod	Počet	N/A	17	17	10	16
Míra nehodovosti (počet nehod na milion ujetých km)	Míra	N/A	2,6	3,32	1,85	2,67

Celkový počet účastníků, kteří prošli školením – povinná školení dle legislativy	Počet	N/A	1 717	891	533	561
Počet hodin strávených na školení - povinná školení dle legislativy	h	N/A	4 056	2 184	1 306	1 375
Průměrný počet hodin na zaměstnance - povinná školení dle legislativy	h	N/A	3,6	2	2	2
Celkový počet účastníků, kteří prošli školením – odborná a technická školení	Počet	N/A	3926	1 107	662	730
Počet hodin strávených na školení - odborná a technická školení	h	N/A	148 532	20 946	12 526	13 194
Průměrný počet hodin na zaměstnance - odborná a technická školení	h	N/A	131,5	19,1	19	21
Počet dospělých uživatelů zdravější	Počet	256 000	452 000	629 000	770 000	860 000

bezdýmné alternativy IQOS						
------------------------------	--	--	--	--	--	--

Řízení a správa

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet obdržených zpráv o podezření z porušování pravidel z řad zaměstnanců	Počet	N/A	7	3	3	9
Celkový počet obdržených zpráv o podezření z porušování pravidel z řad zaměstnanců – odůvodněná a podložená porušení	Počet	N/A	0	N/A	N/A	N/A

MONETA Money Bank, a.s.

Životní prostředí

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Výsledek hodnocení CDP	A-D-	C	C	B-	C	AA
Výsledek hodnocení MSCI ESG ratingu	AAA-CCC	BB	BB	A	AA	B
Scope 1 emise	t CO ₂ e	1 370,8	1 165,4	728,5	696,1	658,5

Scope 2 emise	t CO2e	5 759,2	6 271,1	4 232,5	2 644,8	1 983,2
Scope 3 emise	t CO2e	6 323,5	7 541,8	5 803,6	5 892, 1	6 199,2
Emise skleníkových plynů - cesty zaměstnanců do práce	%	11,5	13,3	26,2	7,6	N/A
Emise skleníkových plynů – spotřeba elektřiny	%	39,4	21,3	23,5	15,7	N/A
Emise skleníkových plynů – spotřeba dálkového tepla a zemního plynu	%	25,4	31,4	22,4	36,7	N/A
Emise skleníkových plynů – spotřeba nafty a benzínu ve služebních vozidlech	%	14,9	12,4	13,3	3,2	N/A
Emise skleníkových plynů – nákup produktů a surovin	%	N/A	N/A	N/A	12,1	N/A
Celková uhlíková stopa na provozní výnos	t CO2e / mil. CZK	1,3	1,3	0,9	68,4*	64,4*
Uhlíková stopa (S1 a S2) na provozní výnos	t CO2e / mil. CZK	0,7	0,6	0,4	0,3*	0,2*
Celková uhlíková stopa na zaměstnance	t CO2e / FTE	4,2	4,5	3,4	262,1*	246,8*

Uhlíková stopa (S1 a S2) na zaměstnance	t CO2e / FTE	2,2	2,0	1,6	1,1*	0,9*
Celková spotřeba energie	MWh	N/A	N/A	N/A	25 565	25 949
Celková spotřeba vody	m3	27 299	22 704	21 209	21 208	22 379
Celkové množství odpadu	t	484,42	167,48	156,2	215,59	226,34
Spotřeba papíru	t	68	63,9	61,3	57,8	N/A
Počet služebních vozů – spalovací motory	Počet	398	317	273	252	181
Počet služebních vozů – elektromobily	Počet	56	68	68	68	99

* V roce 2021 a 2022 byly do výpočtu zahrnuty emise související s komerčním portfoliem.

Sociální oblast

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový počet zaměstnanců	Osoby	3 188	3 074	3 190	3 180	2 857
Zastoupení žen	Osoby	2 081	1 991	2 068	2 047	1 806
Zastoupení mužů	Osoby	1 108	1 083	1 113	1 133	1 051
Fluktuace zaměstnanců	%	N/A	N/A	N/A	21,1	27,7
Dobrovolná fluktuace zaměstnanců	%	N/A	N/A	N/A	13,9	15,7

Rozdíl mezi celkovou mzdou mužů a žen v neprospěch žen	%	N/A	5,6	5,19	2,79	1,98
Podíl žen v managementu	%	N/A	N/A	N/A	42	43
Podíl žen ve vyšším vedení	%	N/A	N/A	N/A	33	33
Podíl zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním	%	N/A	N/A	N/A	1	1,46
Počet rodičů, kteří se vrátili do zaměstnání po rodičovské dovolené	Osoby	60	41	52	57	53
Počet odpracovaných dobrovolnických hodin	h	2 526	3 702	751	1 563	2 515
Průměrný počet hodin školení na osobu – zaměstnanci na plný úvazek	h	N/A	N/A	N/A	33	36
Průměrný počet hodin školení na osobu – zaměstnanci na částečný úvazek	h	N/A	N/A	N/A	18	26
Průměrný počet hodin školení na osobu – dodavatelé	h	N/A	N/A	N/A	2	3

Celkový počet závažných stížností klientů	Počet	561	211	N/A	251	0
Počet pochybení či technických selhání, která mohla vést k nahodilému zpřístupnění klientských dat	Počet	25	0	0	0	0

Řízení a správa

Ukazatel	Jednotka	2018	2019	2020	2021	2022
Potvrzené případy korupce	Počet	N/A	N/A	0	0	0